

ကောင်းသန့်စိစဉ်သည်

www.burmeseclassic.com

ဒေါက်တာခင်မောင်ညို

အငယ်ဆုံးနှင့်

အထက်ပြက်ဆုံး

(အောင်မြင်ရေးစာစုများ)

BURMESE
CLASSIC
.com

www.burmeseclassic.com
(ဒုတိယအကြိမ်)

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက် ၂၀၂/၂၀၀၄ (၃)
မျက်နှာစာခွင့်ပြုချက် ၂၀၈/၂၀၀၄(၄)

ထုတ်ဝေသူ ဦးခင်မောင်ကြွယ်(မြ-၀၃၇၅၀)
အမှတ် ၅၉(မမြညီထပ်)၊

မြအမှတ် (၂၇)၊
ယောမင်းကြီးလမ်းသွယ်၊
ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ ဒေါ်ဝင်းဝင်းအေး(မြ - ၀၆၇၄၉)
ကောင်းသန့်ပုံနှိပ်တိုက်
အ-ထ-က (၆)၊
ဗိုလ်တထောင်ကျောင်းဝင်း။
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာစာဆန်းတိုက်သူ ဝင်းယုမောင်
အတွင်းထုတ် မဟာမီဒီယာ
ကွန်ပျူတာစာမီ ကိုတင်ထွဋ်
ပုံနှိပ်ခြင်း ပထမအကြိမ်
ပြီးစီးသည့်လ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ မေလ
စာအုပ်ချုပ် စိန်ကြည်
ပြန့်ချိရေး ကောင်းသန့်စာပေ

အမှတ် ၂၀၉၊ ပ-ထပ်(ယာ)၊
၃၈ လမ်း(ထက်)၊ ရန်ကုန်မြို့။
☎ ၇၂၂၀၅၃

အုပ်ငယ် ၅၀၀
စာမျက်နှာ ၇၀၀ ကျော်

ဒေါက်တာခင်မောင်ညို
အငယ်ဆုံးနှင့်
အထက်မြက်ဆုံး

လှ ငယ် အ တွေး ၊ အ ဒေါ် အ ခ ဝ ခ ဝ ၊ ပါ ၊ များ ၊

မ ဝ တိ က ဝ

- ၁။ အငယ်ဆုံးနှင့်အထက်မြက်ဆုံး
- ၂။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကိုး
- ၃။ စာသင်ခန်းမှသည် တိုင်းပြည်ဆီသို့
- ၄။ ကျောင်းနေလည်းပျော်၊ စာလည်းတော်
- ၅။ မပိုမို ချိုသာတဲ့စကား
- ၆။ ဝင့်ဝါမော်ကြွားခြင်း
- ၇။ နှစ်သက်စွာလက်ခံခြင်း
- ၈။ ဆီဖြစ်တဲ့ နှမ်းတစ်လုံး
- ၉။ ဘာ၊ ဘာလို့၊ ဘာကြောင့်
- ၁၀။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း အလေ့အထ
- ၁၁။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာဏ် ရင့်သန်စေဖို့
- ၁၂။ စကားလုံးများမှ ဒဿန
- ၁၃။ သိခြင်း တတ်ခြင်း၊ မသိခြင်း မတတ်ခြင်း
- ၁၄။ သိပ္ပံဘယ်လောက်မှန်
- ၁၅။ ဘဝနိဒါန်းတက်လမ်းရှာစဉ်
- ၁၆။ သိတတ်တဲ့ သတ္တိ
- ၁၇။ တစ်နေ့တွင် သင်သည်လည်း

- ၁
- ၉
- ၂၅
- ၄၁
- ၄၉
- ၆၇
- ၇၅
- ၈၃
- ၈၉
- ၉၉
- ၁၀၉
- ၁၁၇
- ၁၂၅
- ၁၃၃
- ၁၄၁
- ၁၄၇
- ၁၅၅

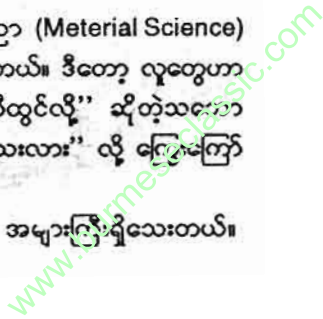

အငယ်ဆုံးနှင့်အထက်မြက်ဆုံး

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သက်ရှိများအနက် လူဟာအငယ်ဆုံးနှင့် အထက်မြက်ဆုံး (Youngest and Brightest) သက်ရှိ အမျိုးအစားဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ လူ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ ကမ္ဘာကြီးကို စိုးမိုးခဲ့တယ်။ လူတွေရဲ့ နေထိုင်မှု အဆင့်အတန်းဟာလည်း အံ့မခန်းလောက် အောင် တိုးတက်လာတယ်။ ၂၀ ရာစုနှစ်ပိုင်းမှာ သိပ္ပံ ပညာတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ လူများရဲ့ပညာဉာဏ် လည်း ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာတယ်။

ဒါကြောင့် ရုပ်ပိုင်းသိပ္ပံပညာ (Material Science) ဟာ လောကကိုစိုးမိုးမင်းမူလာတယ်။ ဒီတော့ လူတွေဟာ “ငါလုပ်လို့၊ ငါတတ်လို့၊ ငါတီထွင်လို့” ဆိုတဲ့သဘော လေးဖြင့် “ငါလိုလူ ဇဗျူမှာရှိသေးလား” လို့ ကြွေးကြော် လာနိုင်တယ်။

ဒါပေမဲ့ လူတွေမသိတာ အများကြီးရှိသေးတယ်။

လူထက်ပိုတော်တဲ့ 'သူ' ဟာ လူ့ခန္ဓာထဲ ဒါမှမဟုတ် လူ့စိတ်သန္တာန်ထဲမှာ ရှိနေသေးတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မြောရရင် လူ့စိတ်ကို နှစ်ပိုင်းခွဲလိုက်ပါစို့။

သိစိတ်နဲ့ မသိစိတ်လို့ဆိုပါစို့။

'သိစိတ်' က နေ့စဉ်အသုံးပြုနေတဲ့ စိတ်။ သင်ကြားမှတ်ယူ တီထွင်တဲ့စိတ်။ စဉ်းစားလေ့လာတဲ့စိတ်။ သိပ္ပံပညာကို တတ်မြောက်တဲ့စိတ် ဖြစ်တယ်။

'မသိစိတ်' က လူ့ပင်ကိုဗိဇယာ ပါလာတဲ့စိတ်။

ဒီစိတ်နှစ်မျိုးအနက် မသိစိတ်ကပိုပြီး သိပ္ပံကိုတတ်နေတယ်။ ဓာတုဗေဒကို နားလည်တယ်။ ရူပဗေဒကို နားလည်တယ်။ ဇီဝဗေဒကိုလည်း သိတယ်။ သင်္ချာကိုလည်း ထက်ထက်မြက်မြက်တတ်တယ်။ 'မသိစိတ်' ဟာ 'သိစိတ်' ထက် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်နေတယ်ဆိုရင် ယုံပါ့မလား။

ဒီလိုသိပ္ပံပညာကို အံ့မခန်းလောက်အောင် တတ်မြောက်တဲ့စိတ်ဟာ လူတိုင်းကိုယ်စီမှာ 'ဗီဇ' ကတည်းက ပါလာတယ်ဆိုရင် ယုံပါ့မလား။

'မယုံ' လို့သာ ဆိုကြမှာဖြစ်တယ်။

သိပ္ပံပညာရှင်များက ပိုပြီးမယုံကြဘူး။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆည်းပူးမှ တတ်မြောက်နိုင်တဲ့ သိပ္ပံပညာကို ထူးထူးကဲကဲလူဟာ အလိုလိုတတ်မြောက်တဲ့ အရည်အချင်းပါပြီးသားဆိုတော့ ယုံရခက်လွန်းပါတယ်။

လူ့ပင်ကိုစွမ်းရည်လွန်ကဲမှုကို သိပ္ပံနည်းကျကျ လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလေ့လာချက်ကိုများ ကောက်နုတ်

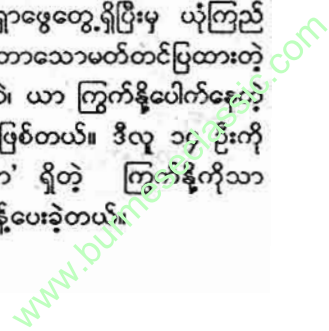
တင်ပြထားသူက ဒေါက်တာလူးဝစ်သောမတ်ဖြစ်တယ်။ ဒေါက်တာလူးဝစ်သောမတ်ဟာ နယူးယောက်မြို့၊ ကင်ဆာပါရူး၊ ကင်ဆာသုတေသနဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို ဆန်းစစ်ကြည့်ကြပါစို့။

ကြွက်နို့

ကြွက်နို့ဟာ ထူးခြားတဲ့ တည်ဆောက်ပုံရှိတယ်။ ညတွင်းချင်း အရေပြားပေါ်မှာ ပေါက်လာနိုင်တယ်။ မှီပေါက်သလိုပဲ ချက်ချင်းလိုလို သန်မာကြီးထွားလာတာ တွေ့ရတယ်။ ဒီလိုမာကျောပြီး မပျောက်ပျက်နိုင်တဲ့ အသားနှင့် ရှုပ်ထွေးစွာတည်ဆောက်ထားတဲ့ ကြွက်နို့ဟာ 'ပျောက်စေ' ဆိုပြီး စဉ်းစားရုံနဲ့ ပျောက်အောင်လုပ်လို့ ရတယ်။ ဒါဟာ သိပ္ပံပညာမှာ ထူးခြားတဲ့ပဟေဠိကြီး တစ်ခုဖြစ်နေတယ်။

ကြွက်နို့ကိုစိတ်ညှို့ပြီး အမိန့်ပေးရုံနဲ့ ပျောက်သွားတယ်။ (မြန်မာနည်းဖြင့် မန်းမှုတ်ရင် ကြွက်နို့ပျောက်ကြောင်း အများသိကြပါတယ်။ ဒီနည်းမျိုးခပ်ဆင်ဆင်ပါပဲ)

ဒါကို လူတိုင်းယုံကြည်ကြတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သိပ္ပံပညာရှင်များ စမ်းသပ်ရှာဖွေတွေ့ရှိပြီးမှ ယုံကြည်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ ဒေါက်တာသောမတ်တင်ပြထားတဲ့ စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုမှာတော့ ဝဲ၊ ယာ ကြွက်နို့ပေါက်နေတဲ့ လူ ၁၄ ဦးကို စမ်းသပ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒီလူ ၁၄ ဦးကို ကိုယ်ခန္ဓာ 'တစ်ဘက်မှာသာ' ရှိတဲ့ ကြွက်နို့ကိုသာ ပျောက်စေလို့ စိတ်ညှို့အမိန့်ပေးခဲ့တယ်။

ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်ကြာတော့ အတိအကျ အဖြေရရှိတယ်။ ဒီ ၁၄ ဦးအနက် ကိုးဦးဟာ အမိန့် ပေးထားတဲ့ဘက်က ကြွက်နို့တွေ ပျောက်သွားကြတယ်။ ကျန်အမိန့် ပေးမထားတဲ့ဘက်က ကြွက်နို့တွေကတော့ မူလအတိုင်းပဲ ကျန်နေတာတွေ့ရတယ်။

ကြွက်နို့ကို အမိန့်ပေးရုံနဲ့ပျောက်ရတာက အမိန့် အတိုင်းသွေးကြောများဟာ ကြွက်နို့ဆီကိုမသွားဘဲ ရပ် သွားတယ်။ ပိတ်သွားတယ်။ ကြွက်နို့ ပျောက်သွားတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရမယ်လို့ ယူဆနိုင်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် 'စိတ်' ဟာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး အတိအကျရွေးချယ်ပြီး လိုအပ်တဲ့အခါမှ သွေးကြောကိုပိတ်သွားစေသလဲ စဉ်းစားရမိတယ်။

ပိုပြီးခက်တာက ကြွက်နို့ဟာ ဗိုင်းရပ်ပိုးကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဆက်လက်သိရလို့ပဲ။

ဗိုင်းရပ်ပိုးအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ ဒီဗိုင်းရပ် အမျိုးအစားအတိအကျကို တိုက်ထုတ်ပစ်ဖို့ ဘယ်လိုလုပ် ဓာတုပစ္စည်း(ဆေး)ကိုထုတ်လုပ်သလဲ၊ ကြွက်နို့ပျောက်ပြီး ပကတိအသားကောင်းကျန်နေအောင် ဘယ်လိုလုပ်ဆောင် သလဲ၊ ယနေ့ခေတ်မီသိပ္ပံပညာဖြင့်လုပ်ယူဖို့ အတော်လေး ခက်ပါတယ်။

'ပျောက်စေ' လို့ ဆန္ဒပြုလိုက်တာနှင့် ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ရှိတဲ့ပစ္စည်းတွေက ဒီဗိုင်းရပ်ကိုတိုက်ခိုက်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်။ ဒီလို တိတိကျကျပိုင်နိုင်နိုင် ချေမှုန်းဖို့ရွေးချယ်ပြုလုပ်တဲ့ 'စိတ်' ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဘယ်လိုရှိသလဲ။ ဒီပညာကို တတ်တဲ့ 'စိတ်' ဘာကြောင့်ရှိသလဲ။

ရှိတော့ ရှိနေတယ်။ ဒီစိတ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဆီမှာ ရှိနေကြပါတယ်။ ဒီစိတ်ဟာ သိပ္ပံနည်း ပညာရပ်များကို ကျွန်ုပ်တို့ထက် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်အောင် သိထားတဲ့စိတ်ပါပဲ။

သဘာဝအတိုင်းသေဆုံးခြင်း

ကြောင်တစ်ကောင် ကြွက်ကို ကိုက်ချီလာတာမြင်ဖူး ကြမှာ ဖြစ်တယ်။ ကြောင်က ကြီးကြီး၊ ကြွက်က သေးသေး။ ကြောင်ရဲ့သွားတွေဟာ ကြွက်ရဲ့အသားထဲမှာ နစ်မြုပ်နေပြီး သွေးတောက်တောက်ယိုနေသေးတယ်။

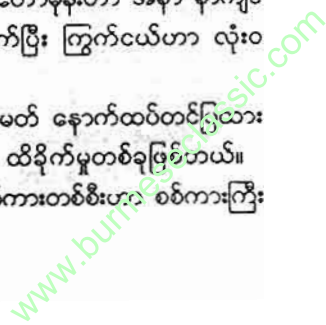
“ခံရခက်လိုက်မည့်ဖြစ်ခြင်း”

ဒီလိုပဲ စဉ်းစားမိတယ်။ ဒါကို ဒေါက်တာ သောမတ်က လေ့လာတင်ပြထားတယ်။

ကြွက်ဟာ ကြောင်ရဲ့ သွားကြားမှာ မခံမရပ်နိုင် အောင် နာကျင်မယ်လို့ထင်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့... ဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ကြောင်ရဲ့သွားဟာ ကြွက်ခန္ဓာထဲ နစ်မြုပ် သွားတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ကြွက်ရဲ့ဦးနှောက်က အင်ဒေါဖင် (Endorphin) လို့ခေါ်တဲ့ ဟော်မုန်းတစ်မျိုးကို ထုတ်ပေး လိုက်တယ်။ ချက်ချင်းပဲ အဲဒီဟော်မုန်းဟာ အနာ နာကျင် စေတဲ့ဆဲလ်များကို စိုးမိုးလိုက်ပြီး ကြွက်ငယ်ဟာ လုံးဝ မနာတော့ဘူး။

ဒေါက်တာလူးဝစ်သောမတ် နောက်ထပ်တင်ပြထား တာကတော့ စစ်အတွင်းက ထိခိုက်မှုတစ်ခုဖြစ်တယ်။

အိုက်နာဝါကျွန်းမှာ ဂျစ်ကားတစ်စီးဟာ စစ်ကားကြီး

တစ်စီးနဲ့ဝင်တိုက်မိပြီး ပြားကြေသွားတယ်။ အဲဒီဂျစ်ကား ထဲမှာ စစ်ရဲနှစ်ဦးပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ယောက်က သံမဏိ ပေါင်ကြားမှာညပ်နေတယ်။ သေလောက်တဲ့ ဒဏ်ရာ တွေပေါ့။ ဒီအချိန်မှာကယ်တင်ဖို့ ဂျစ်ကားကိုတွန်းဖယ် ဖြတ်တောက်နေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီနှစ်ယောက်ဘယ်လို နေသေးသလဲလို့ စကားသွားပြောကြည့်ကြတယ်။ ဒီ နှစ်ယောက်က “ကျွန်တော်တို့ အဆင်ပြေပါတယ်”။

“တိုက်ခိုက်မှုအတွက် စိတ်မကောင်းပါဘူး” စသဖြင့် ပြောတယ်။ ဂျစ်ကားတွန်းဖယ်နေသူများကို လည်း...

“ခပ်ဖြည်းဖြည်းလုပ်ပါ” လို့ပြောပြီး အသက်ထွက် သွားကြတယ်။

ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားဖို့ကောင်းပြီ။ အနာဒဏ်ရာ ဆိုတာ ရှောင်နိုင်ဖို့ ‘နာ’ ပေးရတာဖြစ်တယ်။ ရှောင် နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းရှိရင် ဒဏ်ရာက ‘နာ’ မပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မပြန်လမ်းခရောက်ပြီ။ အသက်ရှင်ရန်လမ်း မရှိတော့တဲ့ အချိန်မှာ ‘အနာ’ ဟာ မနာတော့ဘူး။ ခလုတ်ပိတ် လိုက်ပြီ။ ချက်ချင်းဒဏ်ရာရ။ ချက်ချင်းဘာမှနာတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ လျင်မြန်တိကျစွာ အလုပ်လုပ်သွားတယ်။

တကယ်လို့ ကျွန်တော်ဟာ သတ္တဝါတစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ဖို့ ဒီခိုင်းရေးဆွဲမယ်ဆိုပါစို့။ ဒီသတ္တဝါဟာ တစ်ချိန် မှာ မဖြစ်မနေသေရမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သေချင်လဲ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ အထက်ကနည်းထက် ကောင်းတဲ့နည်း စဉ်းစားလို့ရနိုင်ပါ့မလား။

အံ့ဖွယ်လူသား

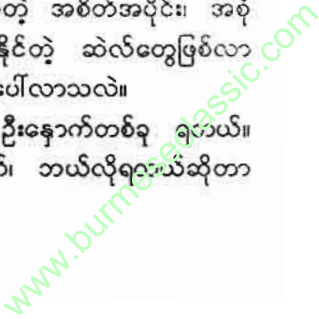
လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အနည်းငယ်လောက် အံ့ဖွယ်လူသားကို ဖန်ပြန်မှာ ဖန်တီးနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒီအတွက် သတင်း စာမျက်နှာပုံ၊ တယ်လီဗေးရှင်းသတင်းတွေမှာ အတော် လေး ရေပန်းစားခဲ့တယ်။

အဖိုမျိုးစေ့ဆဲလ်တစ်ခုနှင့် အမမျိုးစေ့ဆဲလ်တစ်ခု ဟာ ရောစပ်သွားပြီး သင့်တော်တဲ့အခြေအနေမှာ ရှစ်ပေါင် ခန့်ရှိတဲ့လူသား ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကို သိပြီးသားပါ။ ယခင်က သားအိမ်မှာဖြစ်တယ်။ ယခုပြန်မှာ ဖြစ်တယ်။ စဉ်းစားကြည့်ရင် အံ့ဩဖွယ်မရှိပါဘူး။

တကယ့်အံ့ဖွယ်ကတော့ ဆဲလ်တစ်ခုက စတယ်။ နောက်ထပ် နှစ်ခုဖြစ်တယ်။ နောက် လေးခုဖြစ်တယ်။ ဆတိုးလာတယ်။ ဆဲလ်တွေပွားများလာပြီး အချိန်ကျလာ တဲ့အခါ လူဦးနှောက်လေးဖြစ်လာတယ်။ ဒီလို လူဦးနှောက် လေးဖြစ်လာတာဟာ အလွန်အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်တယ်။

အဲဒီဆဲလ်က ဦးနှောက်ဆဲလ် ဖြစ်လာတယ်။ ဦးနှောက်ဆဲလ်မှာ တွေးတတ်၊ စဉ်းစားတတ်၊ ဖတ်တတ်၊ ရေးတတ်ဖို့ အစုံလုံတတ်တဲ့ အစိတ်အပိုင်း၊ အစုံ သင်ကြားရင် တတ်မြောက်နိုင်တဲ့ ဆဲလ်တွေဖြစ်လာ တယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဖြစ်ပေါ်လာသလဲ။

ဒီလို ဆဲလ်တစ်ခုက ဦးနှောက်တစ်ခု ရှိသေး။ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ဦးနှောက်၊ ဘယ်လိုရတယ်ဆိုတာ ရှင်းပြနိုင်ပါ့မလား။

ဘယ်သိပ္ပံပညာရှင်မှ ဒီကိစ္စကိုရှင်းပြဖို့ အကြံဉာဏ် မပေါ်သေးဘူး။ “တကယ်လို့ ဒီလိုပညာရှင်များပေါ်ခဲ့ရင် သူ့နာမည်ကို ကောင်းကင်မှာအမည်ရေးဖို့ လေယာဉ်ပျံ တစ်စီး ဒါမှမဟုတ် လေယာဉ်ပျံအုပ်စုကိုငှားပြီး အမည် ရေးခိုင်းလိုက်မယ်။ ရှိသမျှစည်းစိမ် ပြုတ်ပါစေ” လို့ ဒေါက်တာလူးဝစ်သောမတ်က ကြွေးကြော်ခဲ့တယ်။

ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဟာ သက်တမ်းအရ ကြည့်ရင် အငယ်ဆုံးပါ။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာသာစကား ပြောစရာရှိတယ်။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ချစ်ခြင်းမေတ္တာရှိတယ်။ ကမ္ဘာလောကကြီးကိုလှပအောင် ဖန်ဆင်းနေကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ထူးခြားတဲ့ စွမ်းရည်တွေ နောက်ထပ် ဘယ်အထိရှာဖွေတွေ့ရှိဦးမယ်ဆိုတာ မပြော နိုင်ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ဒီစွမ်းရည်တွေနှင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ဒုက္ခ ပေးဖို့ ကြိုးစားကြသေးတယ်။ ပထမကမ္ဘာစစ်၊ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်စတဲ့ စစ်ပွဲတွေ။ ကျွန်တော်တို့ကို ပျက်စီးစေမယ့် လက်နက်တွေ ထုတ်လုပ်ကြတယ်။

အငယ်ဆုံးနှင့် အထက်မြက်ဆုံးလူဟာ မိမိကိုယ်မိမိ ပျက်ဆီးပစ်တော့မလား။

လူ့အရည်အချင်းကို ကောင်းတဲ့ဘက် ဘယ်လို ဆက်သုံးကြမလဲ။

လူသားမဆန်တဲ့ အပြုအမူတွေကို ရှောင်ကြမှ ဆက်ကာဆက်ကာ တိုးတက်လာမယ်လို့ မျှော်လင့်ရမှာပါ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကိုး

“ဓမ္မပဒ”က ဆိုထားတယ်

“ဦးခေါင်းဖွေးဖွေးဖြူခြင်းဟာ ကြီးရင့်ခြင်းမဟုတ်” တဲ့။

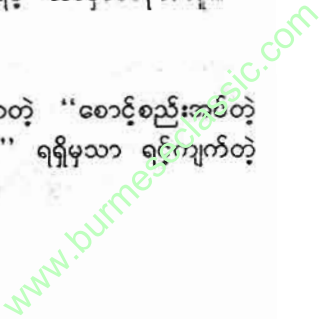
“သစ္စာရှိခြင်း၊ တရားရှိခြင်း၊ ညဉ့်ဆဲမှုကင်းခြင်း၊ သီလစောင့်ခြင်း၊ ဣန္ဒြေရှိခြင်း၊ ပညာရှိခြင်း စတဲ့တရား များနဲ့ ပြည့်စုံမှသာ ကြီးရင့်ခြင်းမည်သတဲ့။”

“ဓမ္မပဒမှာသုံးထားတဲ့ ကြီးရင့်ခြင်းကို ယခုခေတ် စကားနဲ့ ရင့်ကျက်ခြင်းလို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လို (Mature)နဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဆင်တူတယ်။ သည်တော့... ‘ကြီးရင့်’ ခြင်းလို့ ပြောလိုက်ရင် အသက်ကိုသာဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘဲ အကျင့်သိက္ခာ၊ ဉာဏ်ပညာနဲ့ သက်ဆိုင် လာတာတွေ ရပေမယ်။

ဒါ့ကြောင့် လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ လူ့ပြည်လူ့ရွာ မှာ အနေကြာလာရုံနဲ့ ‘ကြီးရင့်’ လာမှာမဟုတ်ဘူး။

သစ္စာရှိရမယ်။
သီလရှိရမယ်။

ဉာဏ်ပညာရှိရမယ် စတဲ့ “စောင့်စည်းတတ်တဲ့ သိက္ခာ၊ ပြည့်စုံသင့်တဲပညာ” ရရှိမှသာ ရင့်ကျက်တဲ့ လူကြီးဖြစ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။

ဒါတွေကို ပြည်စုံဖို့ တခြားတစ်ယောက်က ဆောင်ရွက်ပေးလို့ မရဘူး။

သစ္စာရှိဖို့ မိမိကိုယ်တိုင် စောင့်ထိန်းရတယ်။

ပညာရှိဖို့ မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာရတယ်။

ဒါ့ကြောင့် လူငယ်ဟာ “ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကိုး” ဖို့ လိုအပ်တယ်။

မိမိကိုယ်ကို အားမကိုးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ သူကို “နို့သက် ခံစို့သူ” လို့ ခေါ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ (Spoon Fed) လုပ်ခံရတဲ့လူလို့ ဆိုတယ်။

“အသက်ကြီးပြီး အချိန်မစီးဘူး” ဆိုတာမျိုး အပြောခံရတတ်တယ်။

ကဏ္ဍနှစ်ခု

လူတွေမှာ အခြားသူကို အားကိုးရတဲ့ကဏ္ဍနဲ့ မိမိ ကိုယ်ကိုမိမိအားကိုးရတဲ့ကဏ္ဍဆိုတဲ့ ကဏ္ဍနှစ်ရပ်ရှိတယ်။

လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ကြည့်ရင် လူဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မှီခိုနေရတယ်။

ထီးတည်းနေလို့ မရဘူး။

ဘာကြောင့်လဲ။

တိုးတက်လာတဲ့ လူနေမှုအဆင့်အတန်းအရ စားဝတ် နေရေးအားလုံးကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ဆောင်ရွက် လို့မရဘူး။ တစ်ပြည်ထောင်တည်း ဆောင်ရွက်လို့ မရဘူး။

တစ်ဦးက ဂျုံစိုက်ရင် ကျန်တစ်ဦးက စပါးစိုက် ရတယ်။

တစ်ဦးက အထည်ရက်ရင် တစ်ဦးက အပ်ချုပ် ရတယ် စတဲ့ မှီခိုမှုတွေကို အများအပြားတွေ့နိုင်တယ်။

သည်တော့ မိမိကိုယ်ကိုအားကိုးတဲ့ကဏ္ဍက ဘယ် နေရာမှာ ပါဝင်နေသလဲ။

ဂျုံစိုက်တဲ့သူဟာ မိမိအားမိမိကိုးပြီး ကြိုးစားလုပ် တာဖို့ မိမိကိုယ်ကိုအားကိုးခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာ မိမိကာယဉာဏ်စွမ်းအားနဲ့ လုပ်နိုင်လျက်နဲ့ အခြားတစ်ယောက်ကို အကူအညီရယူတာ ဟာ “နို့သက်ခံစို့” တာ ဖြစ်တယ်။

အများသိတဲ့ ဥပမာတစ်ခုကတော့ “လှည်းသမားနဲ့ ရေနတ်မင်း” အကြောင်းပါ။ လှည်းသားဟာ နွံနစ်နေတဲ့ လှည်းကို မိမိကိုယ်တိုင်အားစိုက်ထုတ်ခြင်းမပြုဘဲ ရေနတ် မင်းကို တိုင်တည်အကူအညီတောင်းတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ရေနတ်မင်းက “လှည်းကိုရွေ့အောင် သင်ကိုယ်တိုင် ဝီရိယစိုက်ထုတ်ရင် ရနိုင်တယ်” လို့ ညွှန်ပြခဲ့တယ်။

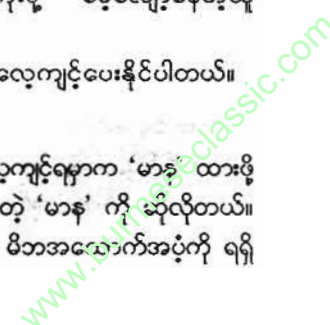
လှည်းသမားဟာ ရေနတ်မင်းပြောသလိုဆောင်ရွက် ခဲ့လို့ နွံတွင်းမှ လွတ်ကင်းခဲ့တယ်။ စင်စစ်တော့ လှည်း သမားဟာ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးဖို့ မေ့လျော့နေတဲ့သူ တစ်ယောက်သာဖြစ်တယ်။

ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးဖို့ လေ့ကျင့်ပေးနိုင်ပါတယ်။

မာနထားဖို့

ပထမအဆင့်အနေနဲ့ လေ့ကျင့်ရမှာက ‘မာန’ ထားဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ မှန်ကန်တဲ့ ‘မာန’ ကို ဆိုလိုတယ်။

လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ မိဘအသောက်အပုံကို ရရှိ

တယ်။ ဒါပေမဲ့... မိဘအထောက်အပံ့ကလွဲပြီး မိမိအရည်အချင်းအရမဟုတ်ဘဲ ရရှိတဲ့အထောက်အပံ့မျိုးကို လက်မခံသင့်ဘူး။

“အချောင်မလိုက်ဘူး” ပေါ့။

အချောင်လိုက်ရင် အချောင်သမားဖြစ်သွားမယ်။ အလကားလိုချင်ရင် အလကားလူဖြစ်လာမှာပဲ။

မိမိအရည်အချင်း၊ မိမိလုပ်အားနဲ့ရတဲ့ အထောက်အပံ့၊ အကူအညီ၊ ငွေကြေးကိုသာ လက်ခံသင့်တယ်။

အလကားပေးတာ မယူဘူးဆိုတဲ့ ‘မာန’ ထားရမှာ ဖြစ်တယ်။

ကြိုးစားလုပ်ကိုင်စိတ်လည်း များလာမယ်။ မိမိစိတ်ဟာလည်း ဖြူစင်လာပြီး မြင့်မြတ်လာမယ်။

မိမိကိုယ်ကို မိမိယုံကြည်စိတ်ချလာမယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တိုးတက်လာမယ်။

အတုမြင် အတတ်သင်

ဒုတိယအဆင့်က မှန်ကန်တဲ့ ‘အတုယူ’ ဖို့ ဖြစ်တယ်။

ဒီကိစ္စကတော့ နည်းနည်းခဲယဉ်းမှာ ဖြစ်တယ်။

မျောက်တွေကို လူတွေက “တော်တော်အတုခိုး တတ်တဲ့သတ္တဝါ” လို့ ဆိုတယ်။

လူဟာ မျောက်က ဆင်းသက်တယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ လူဟာမျောက်ထက် အဆင့်မြင့်တာမို့ အဆင့်မြင့်မြင့်ပဲ အတုခိုးကြတယ်။

မိမိပတ်ဝန်းကျင်က စားတာ၊ သွားတာ၊ လာတာ၊

နေတာ၊ ထိုင်တာ၊ ဝတ်တာတွေဟာ မိမိမှာအရိပ်ထင်နေတာ တွေ့ရမယ်။

ဘယ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာရောက်ရောက် ကောင်းတာနဲ့ မကောင်းတာ ရောယှက်နေတတ်တယ်။ သည်တော့... မကောင်းတာကိုဖယ်ပြီး ကောင်းတာယူတတ်ဖို့ ခဲယဉ်းလှတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူငယ်ဘဝမှာ အများအမှန်ဝေဖန်ဖို့ ခက်ခဲလို့ပါပဲ။

လူငယ်အများ အတုယူကြတာကတော့ မိမိအထင်ကြီးတဲ့အရာများ ဖြစ်တယ်။ မိမိအထင်ကြီးတဲ့သူများရဲ့ ပြုမူနေထိုင်လုပ်ကိုင်ပုံကို အတုမြင်အတတ်သင်ကြတယ်။

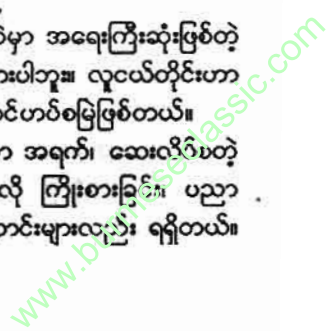
လူငယ်တွေ ဘယ်သူတွေကို အထင်ကြီးလဲ။

ဘယ်လိုလူမျိုးကို သူ့ရဲ့ကောင်းအဖြစ် (Hero Worship) ကိုးကွယ်ကြလဲ။

- ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသူများ (အထူးသဖြင့် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်များ)
- ငွေကြေးရရှိသူများ (အထူးသဖြင့် ကားစီးသူများ)
- ပညာတတ်များ (မိမိ၏ သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာများ)
- အပေါင်းအသင်းအချို့

တို့ဖြစ်လေ့ ရှိတယ်။ သည်အထဲမှာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ မိဘမောင်နှမတွေကို မထည့်ထားပါဘူး။ လူငယ်တိုင်းဟာ မိဘမောင်နှမရဲ့အရိပ်တော့ ထင်ဟပ်စမြဲဖြစ်တယ်။

သည်ကနေလူငယ်တွေဟာ အရက်၊ ဆေးလိပ်စတဲ့ မကောင်းတဲ့အကျင့် ရရှိကြသလို ကြိုးစားခြင်း၊ ပညာရှာခြင်း စတဲ့ အလေ့အကျင့်ကောင်းများလည်း ရရှိတယ်။

ဒါကိုကြည့်ရင် လူငယ်တွေဟာ 'အမှားအမှန်' ဝေဖန်တတ်ဖို့ ဉာဏ်ပညာအထူးလိုအပ်ကြောင်း ထင်ရှားတယ်။

အမှားအမှန် ဝေဖန်တတ်ဖို့ဟာ အလိုအပ်ဆုံးနဲ့ အခက်ခဲဆုံးပညာတစ်ရပ် ဖြစ်တယ်။

အကြီးအကဲဖြစ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ နာယကဂုဏ် ခြောက်ပါးမှာ "ထကြွ၊ နိုးကြား၊ သနား၊ သည်းခံ၊ ဝေဖန်၊ ထောက်ရှု" လို့ ဆိုထားတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ "အမှားအမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်ဖို့" ပါဝင်တယ်။

အနာကစ်စင် (Anarchism) လို့ခေါ်တဲ့ မင်းမဲ့ဝါဒကတော့ လောကမှာ အမှားလည်းမရှိ၊ အမှန်လည်း မရှိဘူးတဲ့။

မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကသာ အမှားအမှန်ဝေဖန်ခြင်း ဖြစ်တယ်တဲ့။

ဒီအချက်ကိုတော့ "ဒဿနိကပညာရှင်" များကသာ ဆုံးဖြတ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

လူပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းမှာ (စားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေး၊ ကျန်းမာရေးတွေထဲမှာ) လှုပ်ရှားနေသမျှ အမှားအမှန် ဝေဖန်နေကြရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် လူငယ်တွေအတွက်...

- ပတ်ဝန်းကျင်က လက်မခံတဲ့ လုပ်ရပ်များဟာ အမှား။
- ပတ်ဝန်းကျင်က လက်ခံတဲ့လုပ်ရပ်များသာလျှင် အမှန်ဖြစ်တယ်လို့ လက်ခံသင့်တယ်။

ကြုံကြုံကြုံတုန်းမှာ အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို တင်ပြလိုတယ်။

တစ်နေ့မှာ လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ အိမ်ကထွက်လာပြီး သူ့အဘွားအိမ်ကို ရောက်လာတယ်။

"ဘာဖြစ်လို့လဲ" လို့ အဘွားက မေးတော့...
 "အမေနဲ့ ရန်ဖြစ်တယ်"
 "အစ်မနဲ့လည်း မတည့်ဘူး"
 "အဖေနဲ့လည်း စကားမပြောဘူး"
 "ညီလေးနဲ့ ပြောလို့ဆိုလို့ မကောင်းဘူး" လို့ ပြောတယ်။

ဒီတော့... အဘွားက "အင်း... ဟုတ်ပေသားပဲ။ အိမ်သား ၅ ယောက်ရှိတာ လေးယောက်က အသုံးကို မကျဘူး။ မင်းတစ်ယောက်ပဲ မှန်တယ်။ လေးယောက်လုံး မှားတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့အများဆိုတော့ သူတို့လွန်တာပေါ့" လို့ ရွဲ့ပြီး ပြောလိုက်သတဲ့။

အဲသည်တော့မှ လူငယ်ဟာရိပ်မိသွားပြီး အမှားနဲ့ အမှန် ဆင်ခြင်လာနိုင်တယ်။

တစ်ခါတစ်ရံတော့ အများမှားပြီး တစ်ယောက်မှန်တာလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါတွေက ခြွင်းချက်ပါ။ တစ်လက်စတည်းပြောရရင် ကမ္ဘာကြီးမှာ ခြွင်းချက်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ခြွင်းချက်ရှိလို့လည်း ကမ္ဘာကြီးဟာ လှပနေပါတယ်။

နာခံတတ်ဖို့

လူငယ်ဆိုတာ 'အခြေခံ' အဆင့် ဖြစ်တယ်။

အောက်ခြေကနေ တဖြည်းဖြည်းအပေါ်ကို ရောက်ဖို့ တက်လှမ်းရတယ်။

သည်တော့အောက်ခြေမှာနာခံတတ်ဖို့ လေ့ကျင့်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ အလုပ်ခွင်မှာ မိမိရဲ့ တိုက်ရိုက်အထက် အရာရှိ(မိမိထက် ရာထူးကြီးသူ) (Immediate Superior)ရဲ့ အမိန့်ကို နာခံခြင်းမရှိရင် အပြစ်ပဲ။

သည်တော့ အိမ်မှာလည်း အိမ်မှာအလျောက်၊ မိဘ အစ်ကို စသည် ကြီးတဲ့သူများရဲ့ စကားကိုနာခံတတ် ရမယ်။ ကျောင်းမှာလည်း ဆရာ၊ ဆရာမအပြင် အတန်း ခေါင်းဆောင်ရဲ့စကားကို နားထောင်ရမယ်။

သူတို့ခိုင်းတာကိုလုပ်ဖို့ရာ ဝန်မလေးဖို့ လေ့ကျင့် ထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သည်လိုလုပ်တဲ့နေရာမှာလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကိုးပြီး ဆုံးခန်းတိုင်အောင်လုပ်ဖို့ လိုအပ် တယ်။

လုပ်ပြီးကိုင်ပြီးမှ ဖြစ်မလာရင် ကြိုးစားလျက်နဲ့ မအောင်မြင်နိုင်တော့ ဒီအကြောင်းကို လူကြီးတွေကို အကြောင်းကြားရမှာ ဖြစ်တယ်။

သူတို့ခိုင်းတာတွေဟာ မိမိယူဆချက်နဲ့ မကိုက်ညီ ရင်တော့ ဆွေးနွေးပါ။

ဆွေးနွေးလို့မှ သူတို့လက်မခံရင် “ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ဝါဒ” ကို ဝေးဝေးကရှောင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

ခိုင်းတာကိုတော့ ကြိုးစားပြီးလုပ်ပေးပါ။

ဒီလိုလုပ်တတ်ရင် “ကြီးရင့်” ဖို့ နီးစပ်လာပြီ ဖြစ်တယ်။

နာခံတတ်မှုဟာ အပြင်လောကမှာရော အလုပ်ခွင်

မှာပါ လိုအပ်တဲ့အချက်ဖြစ်တယ်။ အလွန်အတွေ့အကြုံ နည်းသေးသော ကာလ၊ အမှားအမှန် ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရင့်ကျက်သေးတဲ့ ကာလ၊ သည်လိုကာလတွေမှာ လူငယ်တွေဟာ ‘နာခံ’ ဖို့ လိုအပ်တယ်။

နာခံမှုကနေမှတစ်ဆင့်...

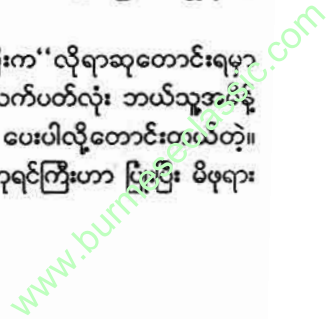
တီထွင်ကြံဆဖို့ပညာ (Creative Mind) ရှိဖို့ သင်ရိုး ကိုတော့ ‘ကြေ’ ဖို့လိုတယ်။ ဂီတနယ်မှာလည်း သင်ရိုး ရှိတယ်။ စာပေနယ်မှာလည်း ‘စု၊ တု၊ ပြု’ ဆိုတဲ့ အဆင့် တွေ ရှိတယ်။ စုဆောင်းရမယ်၊ အတုယူရမယ်၊ ဒါတွေ ပြီးပြည့်စုံမှ ‘ပြုစု’ နိုင်သူအဆင့်ရှိတယ်။

ဒီတော့ကာ လောကကြီးရဲ့အခြေခံဟာ ‘နာခံမှု’ က စတယ်လို့ဆိုရမှာ ဖြစ်တယ်။ ကြုံတုန်းပြောရရင် တစ်ခါက ဘုရင်ကြီးရဲ့ မိဖုရားတစ်ပါးမှာ သားတော်လေး မွေးသတဲ့။

ဘုရင်ကြီးလည်း အားရတော်မူလွန်းလို့ မိဖုရား ကြီးကို လိုရာဆု တောင်းစေသတဲ့။ မိဖုရားကြီးကလည်း သားတော်ကို နောင်တွင်မင်းဖြစ်လာဖို့ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ ဖြစ်စေလိုတယ်။ ဒါပေမဲ့... ဒီလိုတိုက်ရိုက်တောင်းရင် ဘုရင်ကြီးအမျက်တော် ရှုနိုင်တယ်။ ဒါ့အပြင် အန္တရာယ် လည်း များတယ်ပေါ့။

သည်တော့ မိဖုရားကြီးက ‘လိုရာဆုတောင်းရမှာ ဖြင့် သားတော်လေးကို တစ်သက်ပတ်လုံး ဘယ်သူ့အိမ်နဲ့ ကိုမှ မနာခံရစေတဲ့’ ဆုကို ပေးပါလို့တောင်းတယ်တဲ့။

ဒီစကားကိုကြားတော့ ဘုရင်ကြီးဟာ ပြုံးပြီး မိဖုရား ကို မေးသတဲ့။

“မိဖုရားကြီး၊ သားတော်ဟာ ငယ်စဉ်မှာအထိန်း
တော်များရဲ့အမိန့်ကို မနာခံရပြီလော”

“နာခံမှ ကျန်းမာပါတယ်ဘုရား”

“မိဖုရားကြီးသားတော်ဟာ စာပေကျမ်းဂန်လေ့လာ
ဖို့ ‘ကျောင်း’ (ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း)ကို ပို့လျှင်
ဘုန်းတော်ကြီးရဲ့အမိန့်ကို မနာခံရပြီလော”

“နာခံမှ ပညာတတ်မြောက်ပါမယ် ဘုရား”

“နောက်ဆုံးပြောမယ်၊ သားတော်ဟာ တစ်နေ့နေ့
တစ်ချိန်ချိန်မှာ သေမင်းရဲ့အမိန့်ကို မနာခံရပြီလော”

“နာခံရမည့်လူချည်းသာ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား”

“မိဖုရားကြီး... လူဖြစ်လာရင် နာခံမှုနဲ့ကင်းလို့မရ
ဘူး၊ မွေးသည်ကအစ သေသည်အဆုံး နာခံကြရတယ်၊
သူတောင်းစားမှ မင်းတရားအထိ နာခံကြရတယ်”

အဲဒီပုံကတော့ လူ့ဘဝမှာ ‘နာခံမှု’ တွေ ပြည့်နှက်
နေတာကို ဖော်ပြထားတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူတွေဟာ မျက်ကန်း နာခံသလား။

အဆင်ခြင်မဲ့ နာခံသလား။

လူဦးနှောက်ရဲ့ အတွေး၊ အဆင်ခြင်တွေကို ရပ်တံ့
ထားလို့ မရဘူး။

ဆင်ခြင်ဉာဏ်

လူရဲ့ဘဝကိုက အကျိုးအကြောင်း၊ အဆိုး
အကောင်းကို ဆင်ခြင်တတ်ကြတယ်။

ကိုယ်သိထား၊ တတ်ထားတဲ့ အဆင့်လေးကို
အခြေခံတယ်ပေါ့လေ။

မျက်ကန်းယုံတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။

လူရဲ့ တွေးတောဆင်ခြင်မှု မှန်သမျှဟာ “မိမိ
သိထားတဲ့အချက်” တွေကသာ အခြေခံတာ ဖြစ်တယ်။
မသိတာတွေနဲ့ စဉ်းစားဆင်ခြင်လို့ မရဘူး။

တစ်ခါလောက်မျက်စိမှိတ်ပြီး မသိတဲ့အချက်
တွေကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ မသိတဲ့အချက်တွေကို အခြေခံ
ထားပါ။ မရပါဘူး။ (ရယ်စရာလို့ဖြစ်နေမယ်)

လူငယ်ဘဝဟာ အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းတဲ့
ကာလဖြစ်တယ်။

- အသိတွေကို စုဆောင်းတဲ့ကာလ ဖြစ်တယ်။
- The Age of Collecting Facts.
- The Age of Collecting Knowledge ဖြစ်
တယ်။

ယနေ့လောကကြီးမှာ သိစရာ၊ မှတ်စရာတွေ
အများကြီး ရှိတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် နှစ်ဆယ်ရာစု
ဟာ အတိုးတက်ဆုံးကာလပဲ။

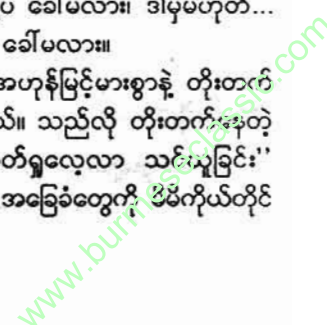
စက်မှုခေတ် ခေါ်မလား။

အဏုမြူခေတ် ခေါ်မလား။

ပလတ်စတစ်ခေတ်လို့ပဲ ခေါ်မလား၊ ဒါမှမဟုတ်...

ကွန်ပျူတာခေတ်လို့ ခေါ်မလား။

ခေတ်ကြီးဟာ အရှိန်အဟုန်မြင့်မားစွာနဲ့ တိုးတက်
နေတာကို အားလုံးသိပါတယ်။ သည်လို တိုးတက်နေတဲ့
ခေတ်ကို အမိလိုက်ဖို့ “ဖတ်ရှုလေ့လာ သင်ယူခြင်း”
ကနေသာ ပြုလုပ်နိုင်တယ်။ အခြေခံတွေကို မိမိကိုယ်တိုင်
ရှာကြံဖို့ အချိန်မရှိဘူး။

သည်တော့ လူတွေရဲ့ 'အသိ' ဟာ တစ်ဆင့်ခံအသိ (Second hand knowledge) များသာ ဖြစ်နေတတ်ကြတယ်။

မိမိအတွေ့အကြုံက တစ်ဆင့်သိတာမဟုတ်ဘဲ သူတစ်ပါးပြောတာ၊ ရေးတာကသိတဲ့ အသိဟာ "တစ်ဆင့်ခံအသိ" တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ပြီး တစ်ဆင့်ခံအသိတွေကို အမှား၊ အမှန်လက်တွေ့လေ့လာဖို့ အချိန်မရကြဘူး။

ပိုပြီးဆိုးတာက 'အတွေး' ကို တစ်ဆင့်ခံယူမိတာပဲ ဖြစ်တယ်။

အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို သူတစ်ပါးဆင်ခြင်တွေးခေါ်ထားတာကို မိမိအတွေးအခေါ်အဖြစ် တစ်ဆင့်ခံယူခြင်း ဖြစ်သည်။

သည်တော့ လူငယ်တွေဟာ...

- အသိကိုတစ်ဆင့် ခံယူတယ်။
- အတွေးကိုတစ်ဆင့် ခံယူကြတယ်။

အဲဒီအဆင့်မှာပဲ ကျေနပ်နေကြရင် တိုးတက်လာမယ် မဟုတ်ပါဘူး။

မိမိသိထားတဲ့အသိ (ဘယ်နည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ်) ထဲက တစ်ဆင့်ခံမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တိုင်တွေးခေါ်တတ်ဖို့ အကြံပြုလိုပါတယ်။

ဘက်လိုက်အတွေး

အတွေးများဟာ အများအားဖြင့် ဘက်လိုက်တာကို တွေ့ရတယ်။ ဒါဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အတွေးမှာ

မိမိထင်မြင်ချက်တွေ ရောယှက်ထည့်လို့ပဲ။ မိမိထင်တာ တစ်ခါတစ်ခါ မှန်တယ်၊ တစ်ခါတစ်ခါလည်း မှားတယ်။

ဒါကို 'မှန်း' တယ်လို့ပြောတယ်။ (စာရေးသူကတော့ 'ရမ်း'တယ်လို့ယူဆတယ်) မိမိဘာလို့ 'မှန်း'ရသလဲ။ စိတ်ထဲက ထင်လို့တဲ့။ ဒီတော့... အတွေးမှာ 'အထင်' နဲ့ (Feeling) တွေ ရောယှက်ရှုပ်ထွေးသွားတော့တယ်။

"ရှုပ်ထွေးတဲ့အတွေးက ရှိတဲ့အဖြေဟာ အမြဲတမ်း မှန်ကန်ဖို့မလွယ်ဘူး" အတွေးမှာ အထင်ရောယှက်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာတစ်ယောက် စမ်းသပ်ချက်ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ ဆရာဟာ အချက်တွေပါဝင်တဲ့စာရွက်ကိုရေးပြီး တပည့်တွေကို သူတို့ရဲ့ယူဆချက်နဲ့ 'ဖြေ' စေတယ်။

ဆရာစာရွက်မှာ ရေးထားတာကတော့...

"လူတစ်ယောက်ဟာ အရက်လည်းမသောက်ဘူး။

ဖဲလည်း မရိုက်ဘူး။

အဂတိလည်း မလိုက်စားဘူး။

ဒါပေမဲ့ လိမ်ပဲပြောတတ်တယ်" လို့ ပြောတယ်။

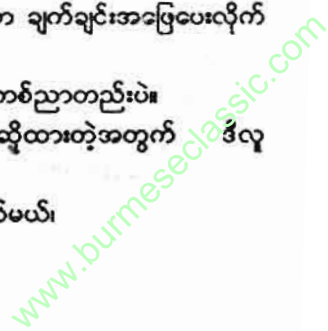
ဒီလူကို ဘာထင်လဲလို့ မေးထားတယ်။

ကျောင်းသားအားလုံးက ချက်ချင်းအဖြေပေးလိုက်တယ်။

သူတို့အဖြေက တညီတစ်ညာတည်းပဲ။

"လိမ်ပြောတတ်တယ်ဆိုထားတဲ့အတွက် ဒီလူဟာ..."

အရက်လည်း သောက်မယ်။

ဖဲလည်း ရိုက်မယ်၊
အဂတိလည်း လိုက်စားမယ်” တဲ့။
ဒီအဖြေကိုကြည့်ရင် ရုတ်တရက်မှန်သလို ထင်ကြမယ်။

ဒီအဖြေဟာ မှန်ချင်လည်း မှန်မယ်။ ဒါပေမဲ့ အချက်အလက်တွေကို အခြေခံပြီး တွေးတောထားတဲ့ အဖြေမဟုတ်တာ သေချာတယ်။

မှန်ကန်တဲ့ အတွေးအခေါ်တစ်ခုဟာ “သိထားတဲ့အချက်” တွေကသာ အခြေခံရမှာ ဖြစ်တယ်။

စောစောကလူဟာ အချက် ၄ ချက်ပြောတာကို တွေ့မယ်။

ဒီအချက် ၄ ချက်အနက် နောက်ဆုံးအချက်ဖြစ်တဲ့ “လိမ်ပြောတတ်တယ်” ဆိုတာကို မှန်တယ်လို့ယူဆထားမှသာ ဒီလူဟာ “အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်၊ အဂတိလိုက်စားသူဖြစ်တယ်” လို့ ယူဆနိုင်တယ်။

ဒီလူဟာ “လိမ်ပြောတတ်တယ်” ဆိုတဲ့အချက်ကို မှန်မှန်ပြောတယ်လို့ ယူဆထားပြန်ရင် ဒီလူဟာ တစ်ခါတစ်ရံ မှန်တာပြောတတ်တယ်ဆိုတဲ့သဘောကို ဆောင်တယ်။ ဒီတော့... ဒီလူဟာ တစ်ခါတစ်ရံအမှန်ပြောရင် အပေါ်က အချက် ၃ ချက်စလုံး လိမ်ပြောတယ်လို့ မယူဆနိုင်ပါဘူး။

ကျောင်းသားများဟာ ဒီလူကို သိလည်း မသိ၊ တွေ့လည်း မတွေ့ဖူးဘူး။

ဒါပေမဲ့ အတွေးမှာ (Feeling) နဲ့ အထင်တွေ ရော ထားကြတယ်။

“လူတွေဟာ များသောအားဖြင့် လိမ်ပြောတယ်၊ အရက်လည်းသောက်တယ်၊ မကောင်းမှုကို သဘောကျတယ်ဆိုပြီး ‘အယူအဆ(ဟောင်း)’ တွေ ခေါင်းထဲစွဲနေကြလို့ပဲ။

သိပ္ပံပညာမှာ ဒီလိုသာကေတွေအများကြီးရှိတယ်။ မိမိအထင်တွေကို အမြင်နဲ့ရောယှက်ထည့်ထားတဲ့ အတွက် တချို့သိပ္ပံနယ်မှာ နောင်နှေးမှုတွေအများကြီး တွေ့ကြုံခဲ့ရတယ်။

“သတိမမူ ဂူမမြင်၊
သတိမူတော့ မြူကိုမြင်”

ဆိုတဲ့စကားပုံဟာ ‘အမြင်’ တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှတ်သားစရာစကားတွေလည်း ဖြစ်တယ်။

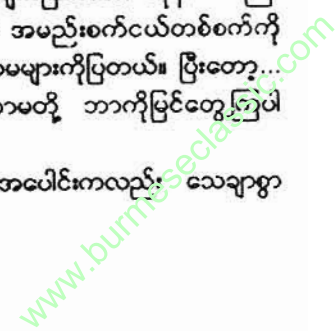
အတွေးအခေါ်များမှာ ‘အထင်’ ကို အပိုတောင်းတတ်သလို ‘အမြင်’ ကို လျှော့ထားတာမျိုးလည်း တွေ့ရတတ်တယ်။

အမြင်ကို လျှော့တွတ်ထားတဲ့ ‘မှားတဲ့ယူဆချက်’ တွေ ရရှိတာကို တစ်ခါတစ်ရံတွေ့ရတယ်။

အင်မတန်ကောင်းတဲ့ ‘သာဓက’ တစ်ခုကတော့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးရဲ့ စမ်းသပ်ချက်ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးဟာ ပိတ်ဖြူပေါ်မှာ အမည်းစက်ငယ်တစ်စက်ကို ရေးပြီး ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများကိုပြတယ်။ ပြီးတော့...

“ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့ ဘာကိုမြင်တွေ့ကြပါသလဲ” လို့ မေးတယ်။

ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမအပေါင်းကလည်း သေချာစွာ ကြည့်ရှုပြီး...

“အမည်းစက်ငယ်တစ်ခုကို မြင်ပါတယ်ဘုရား”
လို့ တညီတညွတ်တည်းလျှောက်တယ်။

ဒီတော့မှ ဘုန်းတော်ကြီးက...

“ကျွတ်... ကျွတ်... ကျွတ်” လို့ စုတ်သပ်ပြီး
“လူတွေ... လူတွေ ဒီလောက်ပိတ်ဖြူအကြီးကြီးပြထားပါ
လျက်နဲ့ ဘာမဟုတ်တဲ့အမည်းစက်ကိုမှ မြင်တတ်တယ်”
လို့ ညည်းတွားရှာသတဲ့။

ပုံပြင်ထဲမှာတော့ ဘာသာရေးရည်ရွယ်ချက်တွေ
အများကြီးပါမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေရဲ့အမြင်
ကတော့ ဒီအတိုင်းပဲ။ “မိမိစူးစိုက်ရာ” ကိုသာ ကွက်ကွက်
ကလေး မြင်တတ်ကြတယ်။

ဒါကြောင့် ပြောလိုတာက...

လူငယ်ဘဝမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးရမှာ
ဖြစ်တယ်။

သို့ပေမယ့် အမှီအခိုတော့ စင်သေးတာမဟုတ်ဘူး။

အတွေးနဲ့အမြင်ကို လေ့ကျင့်ဖို့လိုတယ်။

နာခံတတ်ရမယ်။

“ငါတကော မကောမိ” ဖို့ပါပဲ။

ချယ်နီမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၂၃၊ အမှတ် ၂၄ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၈၆။

စာသင်ခန်းမှသည် တိုင်းပြည်ဆီသို့

နိဒါန်း

ဒီဆောင်းပါးဟာ ပညာသင်ရွယ် လူငယ်တွေကို
အထူးပြုရည်ညွှန်းထားပါတယ်။

အကြောင်းကတော့

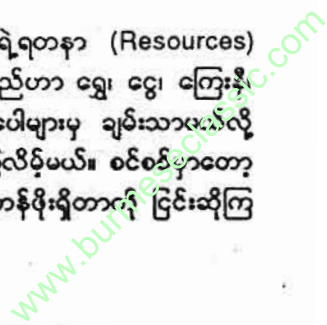
လူငယ်များဟာ အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြ
တယ်။

နောက်အကြောင်းတစ်ချက်ကတော့ စာရေးသူဟာ
စာသင်သားတွေကို သံယောဇဉ်ကြီးတယ်။

အဲဒီနှစ်ကြောင်းက အဓိကနှစ်ကြောင်းပါပဲ။

လူငယ်တို့ရဲ့အနာဂတ်

လူငယ်ဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ရတနာ (Resources)
တစ်ပါးပါပဲ။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ဟာ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးနီ၊
ရေနံ စတဲ့ သယံဇာတတွေပေါများမှ ချမ်းသာဖွယ်လို့
ယုံကြည်ကောင်း ယုံကြည်ကြလိမ့်မယ်။ စင်စစ်မှာတော့
လူငယ်ရတနာသာပိုပြီး လှပတန်ဖိုးရှိတာကို ငြင်းဆိုကြ

မယ် မဟုတ်ဘူး။ ဆိုလိုတာက “လူသာလျှင် အဓိက အကျဆုံး ဖြစ်တယ်။ အနာဂတ်ကိုစိုးမိုးမယ့် လူငယ်များ ဟာ ကျန်တဲ့သယံဇာတတွေနဲ့ တုမနိုင်သေးအောင် အစိုး ထိုက်တန်လှပါတယ်။

ဒါကြောင့် လူငယ်များကို တိုင်းပြည်က အားထား တယ်။ ကမ္ဘာကလည်း အားထားတယ်။

အနာဂတ်ကမ္ဘာရဲ့ကြမ္မာဟာ ယနေ့လူငယ်များရဲ့ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်နဲ့ လုပ်ရပ်တွေအပေါ်မှာ မူတည်နေပါတယ်။

ပညာကို ရယူခြင်း

လူတစ်ယောက် ဖြစ်မြောက်လာဖို့အတွက် “ပညာ ကို ရယူ” ကြတာ တွေ့ရတယ်။ ကလေးကလည်း ကလေးအလျှောက်၊ လူကြီးကလည်း လူကြီးအလျှောက် ပညာရှာဖွေကြရတယ်။ အထူးသဖြင့် ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလ မှာ ပညာယူမှု အများဆုံးပြုလုပ်ရတယ်။ ဒါကြောင့်... ပထမအရွယ်မှာ ပညာရှာရမယ်လို့ ပြောကြတာပဲ။

ဘာကြောင့်လဲ။

ပထမအရွယ် အသက်နှစ်ဆယ်ပိုင်းအထိ လူ့ရဲ့ ဦးနှောက်ဟာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးဆဲဖြစ်လို့ပါပဲ။

နောက်ပြီး လူမှတ်ရိက္ခာန်တွေလို မွေးကတည်းက ပုံနှိပ်ပေးလိုက်တဲ့ (Printed Brain) ဦးနှောက်နဲ့ အလို အလျောက်သိရှိပြီးဖြစ်တဲ့ အသိဉာဏ် (Instinct) အလွန် နည်းလို့ပါပဲ။

ဥပမာ... စာဘူးတောင်းဟာ ဘာမှမသင်မကြား လိုက်ရဘဲနဲ့ အလွန်ရှုပ်ထွေးခက်ခဲတဲ့ သူ့ရဲ့အသိုက်ကို အပင်ဖျားမှာ မြက်ပင်၊ ကောက်ရိုးမျှင်နဲ့ ဆောက်လို့ တတ်တယ်။

ပင့်ကူဟာ မွေးလိုက်တည်းက သူ့အမျှင်နဲ့လေတင် လေအောက် စုံထောက်နိုင်ပြီး ပင့်ကူအိမ်ကိုဆောက် နိုင်တယ်။

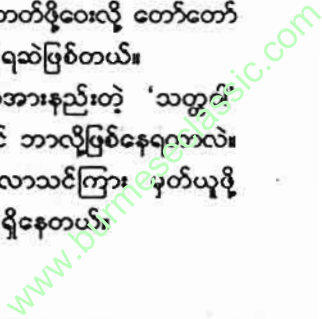
ဒီလိုတိရစ္ဆာန်တွေအများကြီးပဲ။ လူကတော့ မသင် မကြားရင် ဘာမှမလုပ်တတ်ဘူး။ တိုက်တာနေအိမ် ဘာ တစ်ခုမှမဆောက်နိုင်ဘူး။ ဒါတင်မဟုတ်ပါဘူး။ လူတွေဟာ 'ကာယ' ပိုင်းဆိုင်ရာမှာလည်း အများကြီးနိမ့်ကျတယ်။ ကျားတွေ၊ ဆင်တွေလို ခွန်အားမရှိဘူး။

ခွေးတွေ၊ မြင်းတွေလို မြန်မြန်လည်း မပြေးနိုင်ဘူး။ ငှက်တွေလို ဝေဟင်မှာယှံ့နိုင်ဝဲနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။

မွေးကင်းစကလေးဘဝမှာ လူဟာပြုစုမယ့်လူမရှိရင် ဘဝဆုံးသွားမှာပဲ။ သူ့ကိုယ်သူ အပူဒဏ်၊ အအေးဒဏ် မကာကွယ်နိုင်ဘူး။ အစားအသောက်လည်း မစားနိုင်ဘူး။ လမ်းလျှောက်တတ်ဖို့၊ သွားလာတတ်ဖို့ဝေးလို့ တော်တော် ကြီးတဲ့အထိ သူတစ်ပါးကို မှီခိုရဆဲဖြစ်တယ်။

အခုလို အဘက်ဘက်ကအားနည်းတဲ့ 'သတ္တဝါ' ဟာ လောကကြီးရဲ့ခေါင်းဆောင် ဘာလို့ဖြစ်နေရလှလဲ။

လူ့ရဲ့ဦးနှောက်ဟာ လေ့လာသင်ကြား မှတ်ယူဖို့ အကောင်းဆုံးအနေအထားမှာ ရှိနေတယ်။

နောက်ပြီး စကားပြောနိုင်တယ်။ အားလပ်တဲ့ လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ရေးမှတ်နိုင်တယ်။ အလုပ်လည်း လုပ်နိုင်တယ်။

လူတွေဟာ လေ့လာမှုတွေကို ဘဝသားထားတာမို့ လောကကြီးမှာ 'ဘုရင်' သဖွယ် စိုးမိုးနိုင်တယ်ဆိုရင်လည်း မှားမယ်မထင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ဦးနှောက်ဖွံ့ဖြိုးမှုစတင်ရာ လူငယ်ဘဝမှ ရင့်ကျက်တဲ့ လူကြီးဘဝအထိ မသိ၊ မမှတ်၊ မဖတ်ဘဲ အကြံအစည်၊ အတွေးအခေါ်တွေ မလေ့ကျင့်ရင်တော့ လူဟာ တိရစ္ဆာန်ထက် အောက်ကျသွားမှာအမှန်ပဲ။

ဒီတော့ လူငယ်ဘဝမှာ ဦးနှောက်ကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးဖို့ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။

ဦးနှောက်ကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးတဲ့နေရာမှာ ၂ ခု ရှိပါတယ်။

တစ်ခုကတော့... စနစ်တကျပညာသင်ယူနိုင်တဲ့ စာသင်ခန်းတွေပေါ့။ နောက်တစ်ခုကတော့ 'ပတ်ဝန်းကျင်' ပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီပညာယူရာဌာန နှစ်ဌာနဟာ ဘယ်သင်းက ပိုအရေးကြီးတယ်လို့ အမှန်မပြောနိုင်ပါဘူး။ နှစ်ခုစလုံးလိုအပ်ပါတယ်။

ဒီနှစ်ဌာနကို ပေါင်းလိုက်ရင်တော့ လူငယ်တို့ရဲ့ဧရာမ စာသင်ခန်းကြီး (Super Class Room) ကို ရရှိမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီစာသင်ခန်းအကြောင်း နည်းနည်းဆန်းစစ်တင်ပြလိုပါတယ်။

စာသင်ခန်းမှသည် တိုင်းပြည်ဆီသို့

စာသင်ခန်း

ပထမပြောလိုတာက "ကျောင်းစာသင်ခန်း" ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

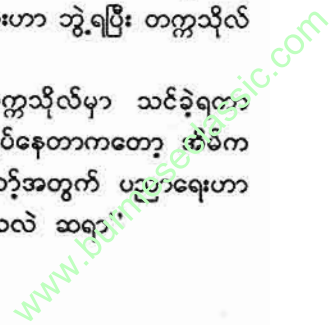
ကျောင်းစာသင်ခန်းမှာ သင်ကြားတာတွေကတော့ လူငယ်တွေရဲ့ ဦးနှောက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်အလိုက် စနစ်တကျ သုတေသနပြုလုပ်ပြီး သင်ကြားပေးတဲ့ 'ပညာ' လို့ပဲ ဆိုပါတော့။

ဒီပညာတွေဟာ တကယ်ပဲ လူငယ်တစ်ယောက်ကို အကျိုးပြုအထောက်အကူပြုရဲ့လား။ (လူငယ်ကို အကျိုးပြုအထောက်အကူပြုတယ်ဆိုတာ တိုင်းပြည်ကို အကျိုးပြုအထောက်အကူပြုတယ်။ လူပတ်ဝန်းကျင်ကို အကျိုးပြုအထောက်အကူပြုတယ်ဆိုတဲ့သဘော ပါဝင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူငယ်နဲ့တိုင်းပြည်ဟာ ခွဲခြားပြောကြားလို့မှ မရတာ)

ဒီအမေးကိုဖြေဖို့ အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို တင်ပြလိုပါတယ်။

တစ်ခါက ကျောင်းသားတစ်ယောက် 'ဆရာ' ကို မေးဖူးတယ်။ အဲဒီကျောင်းသားဟာ ဘွဲ့ရပြီး တက္ကသိုလ်ပညာတတ်။

"ဆရာ... ကျွန်တော်တက္ကသိုလ်မှာ သင်ခဲ့ရတာတွေက ဗေဒ၊ ခုလုပ်နေတာကတော့ အိမ်ကစီးပွားရေး။ ဒီတော့ ကျွန်တော့်အတွက် ပညာရေးဟာ ဘယ်လိုအထောက်အကူပေးသလဲ ဆရာ"

မေးထိုက်တဲ့ မေးခွန်းပါပဲ။ စာရေးသူဟာ သူ့အမေးကို သူ့အတွေးနဲ့ ဖြေချင်တာမို့ မေးခွန်းပြန်မေးလိုက်တယ်။

“မင်းကရာ ဘယ်လိုအကျိုးပြုဘယ်ထင်လဲ”

“ပထမအကျိုးရှိတာကတော့ ကျွန်တော့်နာမည် နောက်မှာ ဘီအက်(စ်)စီ (... .. ဗေဒ)လို့ အပြီးတပ်နိုင်တယ်။ အင်း... နောက်ပြီး ကျွန်တော်က ဘွဲ့ရပြီးသားမို့ ပတ်ဝန်းကျင်က အထင်မကြီးဘူးဆိုရင်တောင် အထင်တော့ မသေးကြဘူး”

“မင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ပြောတာ ဆရာ ချီးကျူးပါတယ်။ မင်းစကားမှန်ကန်တဲ့ အတိုင်းအတာအချို့ကို ဆရာ လက်ခံပါတယ်။ ဥပမာကွာ... မင်းပြောတဲ့အထဲမှာ မင်းဟာ ဘွဲ့ရလို့ပတ်ဝန်းကျင်က အထင်မသေးဘူးဆိုတာ မှန်တယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် မင်းကိုပတ်ဝန်းကျင်က သိရှိနားလည်တာမို့ ဆက်ဆံရေးမှာ အဆင်ပြေတာတွေ့ရမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘွဲ့ကြောင့် အထင်ကြီးတယ်။ သေးတယ်ဆိုတာကတော့ လူတစ်ဦးစီပေါ်မှာ မူတည်တယ်”

“ဘယ်လိုလဲ ဆရာ”

“ဆရာတို့ခေတ်ကတော့ ဘီအေဆို အထင်ကြီးပေါ့။ နောက်သိပ္ပံနဲ့ဝိဇ္ဇာပညာရပ်တွေ နည်းနည်းသဘောပေါက်လာတော့ သိပ္ပံပညာရပ်ကို အထင်ကြီးလာပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်ခွင်မှာ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်္ဘောသား စတဲ့ အထင်ကြီးမှု၊ အထင်သေးမှုတွေလည်းရှိတယ်။

ဒါတွေအားလုံးဟာ လူတွေအားလုံးမှာဖြစ်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဦးစီရဲ့စိတ်ပေါ်မှာ မူတည်တယ်”

“ခုထိတော့ မင်းအမေးအတွက် အဖြေမရသေးဘူး။ မင်းဆိုလိုတာက ကျောင်းစာတွေဟာ လက်တွေ့မှာ တကယ်ပဲအထောက်အကူပြုသလားလို့ပဲ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာ”

“ဒီအတွက် အဖြေရှာရင် မင်းကျောင်းတုန်းကပုစ္ဆာ (Problem) တွေ တွက်ချက်ရ၊ အဖြေရှာရ (Solve) လုပ်တယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာ”

“မင်း သတိထားမိလား မသိဘူး။ ဒီပုစ္ဆာတွေ တွက်ချက်ဖို့ ပုစ္ဆာမှာပေးထားတဲ့အချက်တွေနဲ့ မင်းတို့ အရင်က သိထားတဲ့အတွေ့အကြုံ (Formula) စတာတွေကို ပေါင်းစည်းပြီး တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုမှန်ကန်မှ အဖြေရှာလို့ ရတယ်မဟုတ်လား”

“ပုစ္ဆာတိုင်း ဒီလိုပဲတွက်ချက် အဖြေထုတ်ရပါတယ် ဆရာ”

“အဲဒါပေါ့။ လောကကြီးမှာလည်း ပြဿနာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒါတွေကို မင်းတွေကြုံရတယ်။ ဒါတွေဟာ ပုစ္ဆာ (Problem) တွေပေါ့။ ဒါကို မင်းက အတွေ့အကြုံနဲ့ပေါင်းပြီး တွေးခေါ်ဆင်ခြင်ဖြေရှင်းရတာပဲ။ ဒီတော့ ကျောင်းသင်တန်းထဲမှာ ပြဿနာများပေါ်လာရင် တွေးခေါ်

နိုင်ဖို့ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် (Training) လုပ်ပေးတာနဲ့ မတူဘူးလား”

“တူပါတယ် ဆရာ”

“မင်းဦးနှောက်ဟာ အဲဒီလိုစနစ်တကျ တွေးခေါ် မြော်မြင်တတ်ဖို့ လေ့ကျင့်ထားရင် ပြဿနာတွေတိုင်း ပုန်မှန်ကန်ကန် စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်မှာပဲလို့ ဆရာယူဆ တယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် ကျောင်းသင်ခန်းစာတွေဟာ မင်းဘဝနဲ့ တိုက်ရိုက်ပတ်သက်ချင်ရင်လည်း ပတ်သက် မယ်၊ မပတ်သက်ဘဲရိုရင်လည်း ရှိမယ်”

“ဒါပေမဲ့ မင်းမှာကြုံတွေ့တဲ့ အရေးအခင်းများကို တွေးခေါ်နိုင်တဲ့ ဦးနှောက်ပိုင်း ဆိုင်လာတယ်ဆိုတာကို တော့ မင်းမငြင်းနိုင်ဘူး မဟုတ်လား”

“မငြင်းနိုင်ပါဘူး ဆရာ”

မှန်ပါတယ်။

ကျောင်းမှာသင်ကြားတဲ့ ‘ပညာ’ ဟာ အမှားအမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်ဖို့၊ စနစ်တကျတွေးခေါ်မြော်မြင်ဖို့ အထူးရည်ရွယ်ထားပါတယ်။

တိုက်ရိုက်အထောက်အကူပြုတွေလည်း အတော် များပါတယ်။

ဆက်သွယ်ရေးအတွက် ဘာသာစကား။

စီးပွားရေးအတွက် အပေါင်းအနုတ်၊ အမြောက် အစား။

ဗဟုသုတအတွက် အရေးအပတ်။

ဒီအခြေခံတွေဟာ လူ့လောကပတ်ဝန်းကျင်အတွက် လူသားတစ်ယောက် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်တတ် စေဖို့ လိုအပ်ချက်တွေဖြစ်တယ်။

စာသင်ခန်းကပေးလိုက်တဲ့ ‘အသိပညာ’ တွေက တော့ အများကြီးပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ပညာအရည် အချင်းအလိုက် ရာထူးခန့်အပ်ကြတာ မဟုတ်ပါလား။

အနာဂတ်ကို လူငယ်များကတည်ဆောက်ကြမှာ ဖြစ် တယ်။

It is the youth who will build the future!

ယနေ့လူငယ်များဟာ အနာဂတ်ရဲ့ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်တယ်။

Today's youth is leader of tomorrow!

လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ မားမားမတ်မတ် ပေါ်ထွက် လာဖို့ လူငယ်ဘဝမှာ ပညာရှာဖွေကြရတယ်။ ပညာရှာဖွေ ဖို့ ဌာနနှစ်ရပ်ရှိတယ်လို့ အကြမ်းအားဖြင့် တင်ပြခဲ့တယ်။

အဲဒီ နှစ်ဌာနက...

ကျောင်းများမှာရှိတဲ့ စာသင်ခန်းရယ်၊

ပတ်ဝန်းကျင်ရယ် ဖြစ်ပါတယ်။

စာသင်ခန်းအကြောင်း အရင်အပတ်က အကျဉ်းချုံး တင်ပြခဲ့ပါပြီ။

ခုအပတ်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း နည်းနည်း ဖော်ပြဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။

ပညာဝန်းကျင်

တကယ်တော့ လူငယ်များပညာရှာမှီးတဲ့ ဌာနတွေ ထဲမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ ဒုတိယမဟုတ်ပါဘူး။ ပထမ နေရာမှာ ရှိပါတယ်။

“လက်ဦးဆရာ မည်ထိုက်စွာ ပုဗ္ဗာစရိယ မိနဲ့ဖ” လို့ ဆိုရိုးရှိပါတယ်။ ဒီစကားကိုကြည့်ရင် ဝန်းကျင်အသိုင်း အဝိုင်းက ပညာကိုဦးစွာ လက်ခံရယူကြောင်း ထင်ရှား ပါတယ်။

မြန်မာစကားပုံမှာ မုဆိုးနားနီး မုဆိုး၊ တံငါနားနီး တံငါ ရှိသလို အင်္ဂလိပ်စကားပုံမှာလည်း (Birds of same feather flock together) လို့ ဆိုရိုးရှိပါတယ်။

ပထမဦးစွာထင်ရှားတဲ့ သက်သေကတော့ ‘ဘာသာ စကား’ ရရှိပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မွန်လူမျိုးကြားမှာ ကြီးပြင်းတဲ့ မြန်မာကလေးဟာ မွန်စကားတတ်တယ်။ ဒါဟာ ပတ်ဝန်း ကျင်က သင်ကြားပေးလို့ ဒါမှမဟုတ် ဝန်းကျင်ကသင်ယူ လို့ တတ်မြောက်ခြင်းပဲလို့ ဆိုရမယ်။

လူငယ်ဘဝမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ကနေ သင်ယူကြတာ အနန္တပါပဲ။ သို့သော်... လုံလောက်ပါသလားလို့မေးရင် မလုံလောက်ဘူးလို့ ဖြေရမှာဖြစ်တယ်။ ဥပမာ... အညာက ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ‘ဒူးရင်းသီး’ ကို မပြင်ဖူးဘူး။ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း အထိအတွေ့မရှိဘူးဆိုရင် ဒီ ကလေးဟာ ဒူးရင်းသီးအကြောင်း သေချာကလေးနကမသိ နိုင်ဘူး။ ဒီအတိုင်းပဲ အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်က နေ့စဉ် သုံးနှုန်း တဲ့ စကားထဲမှာမပါတဲ့စကားတွေကို ထိထိရောက်ရောက် အဓိပ္ပာယ်သိနိုင်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

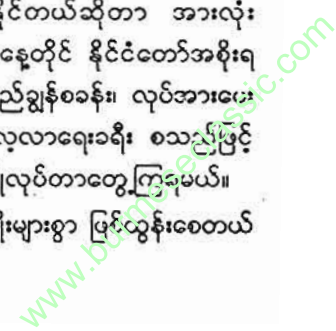
ပိုပြီးကျယ်ဝန်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရရှိဖို့အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ချဲ့ထွင်ဆွဲဆန့်ထုတ်ရပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို ချဲ့ထွင်ခြင်း

ကျယ်ပြန့်တဲ့ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ထိတွေ့မှသာ ပတ်ဝန်း ကျင်မှ ပိုမိုပညာရရှိပါတယ်။

သည်အတွက် ပထမဆုံးလူငယ်များကို အကြံပြု လိုတာက ‘ခရီးသွား’ ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ခရီးသွားရာမှာ ဒေသန္တရဗဟုသုတကို ရရှိနိုင်တယ်ဆိုတာ အားလုံး သိပြီးသား ကိစ္စတစ်ခုပါ။ ယနေ့တိုင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ ကလည်း လူငယ်များကို လူ့ရည်ချွန်စခန်း၊ လုပ်အားပေး စခန်း၊ လူငယ်သင်တန်း၊ လေ့လာရေးခရီး စသည့်ဖြင့် ခရီးသွားခြင်းကို ကမကထပြုလုပ်တာတွေကြုံရမယ်။

ခရီးသွားခြင်းဟာ အကျိုးများစွာ ပြုလုပ်လေ့ရှိမယ်

ဆိုတာ အနောက်မှအရှေ့ကိုရောက်ရှိလာခဲ့တဲ့ 'မာကိုပိုလို' ကို သက်သေပြရင်ပဲလုံလောက်ပြီလို့ ထင်ပါတယ်။

မာကိုပိုလိုရဲ့ခရီးဟာ 'မာကိုပိုလို' အပြင် လူများစွာ ကို ဗဟုသုတပွားစေခဲ့တာကတော့ မာကိုပိုလိုရဲ့ မှတ်တမ်းက သက်သေတည်စေပါတယ်။

ဒါကြောင့်... စာပေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ချဲ့ထွင် ဆွဲဆန့်ပေးတဲ့ ဒုတိယအရေးကြီးဆုံးအချက်ဆိုရင် မှားမယ် မဟုတ်ဘူး။

ကျောင်းစာပေဖတ်ဖတ်၊ အခြားစာပေကိုပဲဖတ်ဖတ် အသိအမြင် ကျယ်ပြန့်လာတယ်ဆိုတာကိုတော့ မငြင်း နိုင်ပါဘူး။ စာတစ်စောင် ပေတစ်ချပ်ဖတ်တတ်ဖို့အတွက် တော့ 'ကျောင်း' လိုအပ်တယ်ဆိုတာကို ပြန်လည်သတိရ စေချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဗဟုသုတပညာ ရှာဖွေဖို့အတွက် ကျောင်းစာသင်ခန်းရဲ့ကဏ္ဍဟာ အရေး ပါလှကြောင်းတွေ့ရပေမယ်။

ယခင်ကပြောခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း ကျောင်းစာသင်ခန်းမှ စာသင်ရုံတင်မက အတွေးအခေါ်အမြော်အမြင်ကိုလည်း ဒွန်တွဲပေးတာမို့ စာပေဝန်းကျင်နယ်နိမိတ်က ဘောင်ခတ် လို့မရအောင် ကျယ်ဝန်းတယ်ဆိုတာ ဂရုပြုမိပေလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် လူငယ်ဘဝမှာ 'ဖတ်လို့ရတာ အကုန် ဖတ်ပြီး၊ တွေးတတ်သမျှ အကုန်တွေ' ကြံတာကို တွေ့ရ တယ်။ သည်လို ဖတ်ကြ၊ တွေးကြတဲ့အခါ မကောင်း

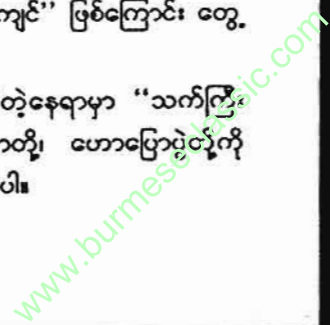
တာကိုပယ်ပြီး ကောင်းတာကို ဆယ်ယူထားတတ်ဖို့ ပတ်ဝန်းကျင် အဆုံးအမလေးများ ပါဝင်လာတာကို တွေ့ ရမှာဖြစ်တယ်။ လူငယ်ဘဝမှာ အမှားနဲ့အမှန် ဝေဖန် တတ်ဖို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကသွန်သင်ပြသဖို့ ခဲများကြီးလို ပါတယ်။ မှန်တာလုပ်ကြံပြီး မှားတာကို ရှောင်ကြဉ်ဖို့ အတွက်ကတော့ များစွာလေ့ကျင့်ပေးရပါတယ်။

မှန်တာလုပ်ရင် မြှောက်စားပြီး မှားတာလုပ်ရင် ဝိုင်းပယ်ခံရတာတွေဟာ လူငယ်ဘဝရဲ့ ဆုပေးဒဏ်ပေး စနစ်ပဲလို့ ဆိုရမယ်။

စာပေအပြင် လူငယ်ဝန်းကျင်ကို အတော်လေး ကျယ်ပြန့်စေတာက ဝွဲလမ်းရုပ်ရှင်၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင် သံကြား အစရှိတဲ့ မြေဖျော်ရေးအသွင်ဆောင်တဲ့ 'အရုပ် အသံ' ပါရှိတဲ့ ဝန်းကျင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပညာပေးမှုဟာ လူငယ်တွေအတွက် အတော်ပဲထိရောက်ပါတယ်။ သို့သော် မြေဖျော်မှုကို ဦးစားပေးလွန်းလို့ကတော့ အချိန်ကုန်၊ ငွေကုန်၊ လူပင်ပန်းမှုဖြစ်နေပေလိမ့်မယ်။

ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ် ဒီနည်းဟာ လူငယ်တွေအများဆုံး နှစ်သက်တဲ့ "ကျယ်ပြန့်တဲ့ဝန်းကျင်" ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ ရတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို ချဲ့ထွင်တဲ့နေရာမှာ "သက်ကြီး စကား သက်ငယ်ကြား" တာတို့၊ ဟောပြောပွဲတို့ကို လည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမှာပါ။

ဒါကြောင့် လူငယ်ဘဝမှာ ရှာမှီးစရာ ဗဟုသုတ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ မကုန်မခန်းနိုင်အောင် များပြားတာကို တွေ့ရတယ်။

ဒီလို ပညာရှာကြလို့လည်း ယနေ့လူငယ်များဟာ အရင်လူကြီးတွေထက် ပိုပြီးတော်လား၊ တတ်လား၊ သိလား၊ သိမြင်နဲ့စပ်လာကြတယ်။

ပိုပြီးတော်တဲ့လူငယ်

“လူငယ်ဟာ လူကြီးထက် ပိုတော်ရတယ်”

“တပည့်ဟာ ဆရာထက် ပိုတော်ရမယ်”

ဒီလိုပြောတာကို တော်တော်များများက လက်မခံနိုင်ကြဘူး။ ဒါဟာလည်း မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအရ ကြီးသူကို ငယ်သူက ရိုသေရမယ်၊ ဆရာဆိုရင်လည်း အနန္တောအနန္တဝါးပါးအပါအဝင် ကျေးဇူးရှင်လို့ ခံယူထားလို့ပါပဲ။ ဒီခံယူချက် ခုန်ပါတယ်။

လူငယ်ဟာ လူကြီးကို ရိုသေရမယ်။

တပည့်ဟာ ဆရာကို ရိုသေရမယ်။

တပည့်ဟာ ဆရာကို ဦးနှိမ်ချရမှာ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ တပည့်ဟာ ဆရာထက်ညံ့လို့ရှိရင် ဒီတပည့်ရဲ့ တပည့်ဟာလည်း (ဆရာထက်ညံ့ရမှာဖြစ်လို့) ပိုညံ့သွားမယ်။ ဒီလိုသာ ဆက်ကာဆက်ကာ ညံ့သွားရင်တော့ ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံးမှာ (တစ်ချိန်ကျရင်) အညံ့တွေ ချည်း စုပုံကျန်ရစ်တော့မှာဖြစ်တယ်။

ဒီနေ့ကမ္ဘာကြီးဟာ အရှိန်အဟုန် ကြီးမားစွာ တိုးတက်လျက်ရှိပါတယ်။ တိုးတက်မှုဟာ ရပ်တန့်မသွားဘူး။

ဒီလိုတိုးတက်နေကြတာ တပည့်ဟာ ဆရာထက် ပိုတော်လို့သာ ဖြစ်ရပေမယ်။ ကမ္ဘာကြီးဟာ ဆက်ကာ ဆက်ကာတိုးတက်နေတာမို့ တပည့်ဟာ ဆရာထက် ဆက်ကာဆက်ကာ တော်နေမှာဖြစ်တယ်။ လူငယ်ဟာ လူကြီးထက် ဆက်ကာဆက်ကာ သာလာရမှာဖြစ်တယ်။

ခုလိုပြောကြားရတာဟာ လူငယ်တွေက လူကြီးတွေအပေါ် မာန်မာနထားပြီးထောင်လွှားကြဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။

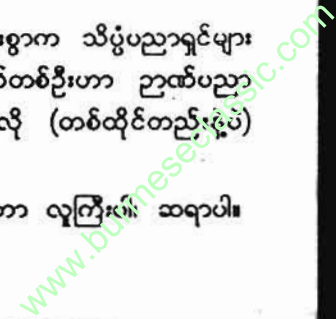
လူကြီးတွေ နည်းလမ်းပြမှုကြောင့် လူငယ်တွေ တော်လာတယ်။

ဒီလူငယ်တွေ နည်းလမ်းဆက်ပြုရင် နောက်လူငယ်တွေ တော်လာဦးမှာပဲ။

လူကြီးတွေက စနစ်တကျမှတ်သား လေ့လာ သင်ပြကြလို့ လူငယ်တွေ အသိဉာဏ်ရင့်ကျက်လာတယ်။ တတ်မြောက်လာကြတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာက သိပ္ပံပညာရှင်များ ကြိုးပမ်းထားချက်ကို လူငယ်တစ်ဦးဟာ ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်ရင် ထက်မြက်သလို (တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ပဲ) သိနိုင်တတ်နိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို စာအုပ်ပြုစုသူဟာ လူကြီးပါ။ ဆရာပါ။

တတ်လာသူက တပည့်၊ သိလာသူက တပည့်။
နောက်ထပ် တီထွင်ကြံဆမည်သူက တပည့်၊
လူငယ်။

လူငယ်ရဲ့ အမှားအမှန်ဝေဖန်တတ်မှု ရလဒ်ဟာ
အနာဂတ်ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ကံကြမ္မာကို ဆုံးဖြတ်မှာဖြစ်တယ်။

တစ်နည်းပြောရရင်တော့ ယနေ့ပညာရှာဖွေနေကြတဲ့
လူငယ်များဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရတနာပါပဲ။ ကျောက်ရိုင်း
လို့ပဲဆိုပါစို့။ သူတို့ကို အရောင်အသွေးပြောင်လက်လာ
စေဖို့ လူကြီးတွေရဲ့တာဝန် ရှိတယ်။

သူတို့မှာ ပင်ကိုအရည်အချင်းလေးတွေ ပါလာ
တယ်။

သူတို့ကို စာသင်ခန်းမှာသာပြုပြင်ပေးလို့ မရပါဘူး။
ပညာပေးလို့ မရပါဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို တတ်နိုင်သမျှ
ချဲ့ထွင်ဆွဲဆန့် ပညာပေးဖို့လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြလို
ပါတယ်။

ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်းအမှတ် ၂၁၊ အမှတ် ၂၂၊ ဇူလိုင် ၁၉၈၆။

ကျောင်းနေလည်းပျော်၊ စာလည်းတော်

ပညာသင်ယူကြတဲ့ အလေ့အထဟာ လူ့ယဉ်ကျေးမှု
စတင်တဲ့အချိန်က စခဲ့တယ်လို့ဆိုရမှာပဲ။

ပညာသင်ကြားရာမှာ...

- အကြားအမြင်ဗဟုသုတ တိုးပွားလာတယ်။
- လိမ္မာယဉ်ကျေးလာတယ်။
- အမြော်အမြင်ကြီးမားလာတယ်။
- အတတ်ပညာ တတ်မြောက်လာတယ်။
- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် အထောက်
အကူပြုတယ်။

စတဲ့ အကျိုးကျေးဇူး တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုတော့ရစမြဲပဲ။
ဒါကြောင့် ပညာသင်ကြားတဲ့အလေ့ ယေဘုယျအားဖြင့်
ဆိုပါစို့။

(မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများမှာ စတင်ပညာသင်ကြတာပဲ၊ ကျောင်း၊ ကျောင်းသား စတဲ့ ဝေါဟာရ တည်မြဲလျက်ရှိတာကို တွေ့ရတယ်။)

ပညာသင်ကြားဖို့အတွက် လူငယ်ကာယကံရှင်မှာ ဝိသိယလုပ်အား အရင်းစိုက်ရတယ်။ မိဘများ၊ ဆွေမျိုး မောင်နှမများကလည်း ငွေကြေး စသည်ဖြင့် ရင်းနှီးရ တယ်။ တိုင်းပြည်နှင့်ကြည့်ရင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက များစွာ ထောက်ပံ့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပညာသင်ကြားခြင်းကရတဲ့ 'ရလဒ်' ဟာ ဘာနဲ့မှတုမနှိုင်းသာလို့ ပညာရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို အများက လုပ်ကြတယ်။ နိုင်ငံတော်ကလည်း အကုန် အကျခံတာကိုတွေ့ရတယ်။

“ပညာရွှေအိုး လူမသိုး” ဆိုတဲ့အတိုင်း မိဘများဟာ သားသမီးများကို မပျောက်ပျက်နိုင်တဲ့ ပညာအမွေကို ပေးလိုကြတယ်။

ဒါကြောင့် ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလမှာ ပညာရှာကြရမယ် ဆိုတဲ့ အလေ့အထဖြစ်လာတယ်။ တိုက်ရိုက်ပြောရရင် လူငယ်ဘဝမှာ ကျောင်းနေကြရမယ်ဆိုတာပဲ။

နောက်တော့ ပညာသင်ကြားရာမှာ စနစ်တကျ ဖြစ်စေဖို့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ပြဋ္ဌာန်းရတယ်။ အဲ ဒီစည်းကမ်း၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများနှင့်အတူ ကျောင်းသား တစ်ဦးစီရဲ့ အောင်မြင်မှုကို မှတ်ကျောက်တင်ဖို့ “စာမေးပွဲ စနစ်” ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ဒီတော့... မိဘများက သား၊ သမီးများကို ပညာ သင်စေဖို့ ဆန္ဒဖြစ်လာတယ်။

ဒီဆန္ဒကိုဖြည့်ဆည်းဖို့ 'ကျောင်း' ဆိုတာ ပေါ်လာ တယ်။

လူငယ်များ ကျောင်းနေရတယ်။

ဒါကို လူငယ်များက...

- ကျောင်းနေတာ တာဝန်၊
- ကျောင်းနေတာ ဝတ္တရား၊
- မိဘထားလို့ ကျောင်းနေရတာ၊
- ကျောင်းနေတဲ့ အဓိကရည်ရွယ်တာ စာမေးပွဲ အောင်ဖို့လို့ ယူဆလာကြတယ်။

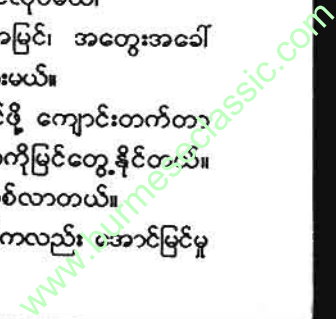
ဒီနေရာမှာ 'ပညာသင်ဖို့' အဓိကရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ 'ကျောင်း' များမှာ ပညာသင်ကြတဲ့ ကျောင်းသားများရဲ့အဓိကရည်ရွယ်ချက် ကွာဟလာတာကို မြင်တွေ့ရမှာ ဖြစ်တယ်။

လူငယ်ဘဝမှာ...

- ပညာရှာဖွေရမယ်၊
- ဗဟုသုတ တိုးပွားအောင်လုပ်မယ်၊
- အတတ်ပညာ၊ အမြော်အမြင်၊ အတွေးအခေါ် တိုးတက်အောင် ကြိုးစားမယ်။

ဆိုတဲ့ 'အရိုး' ကို စာမေးပွဲအောင်ဖို့ ကျောင်းတက်တာ ဆိုတဲ့ 'အရွက်' က ဖုံးနေတာကိုမြင်တွေ့နိုင်တယ်။ ဝတ္တရားမို့ နေရတာပါဆိုတာမျိုးဖြစ်လာတယ်။

သာမန်အားဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း အောင်မြင်မှု

ကို စာမေးပွဲနဲ့ပဲ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။ စာမေးပွဲရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကလည်း အောင်မြင်မှုအတိုင်းအတာဖြစ်တယ်။

ကျောင်းသားအများကလည်း စာမေးပွဲမှာအမှတ်ကောင်းကောင်း၊ ဂုဏ်ထူးများများရရှိရင် မိဘဆွေမျိုးများထံမှရရှိမယ့်မေတ္တာကို မျှော်လင့်ထား သိထားကြတယ်။ ဒါလည်း နည်းမှန်လမ်းမှန်ပဲဖြစ်တယ်။

ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့လွဲနေတယ်။ 'စာမေးပွဲ' ဟာ ကျောင်းသားတစ်ယောက် မည်မျှသင်ယူတတ်မြောက်သလဲဆိုတာ မေးမြန်းထားတာ ဖြစ်တယ်။ သင်ယူတတ်မြောက်ခြင်းအတွက် အရည်အချင်းစစ်ခြင်းဖြစ်တယ်။

ဆိုလိုတာက သင်ယူတတ်မြောက်မှုကို စစ်ဆေးဖို့ စာမေးပွဲဖြစ်လာတာပါ။ စာမေးပွဲအတွက် သင်ယူခြင်းဆိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ကနေ့လူငယ်များ (မြန်မာတင်မကပါဘူး၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးကပါ) ဟာ စာမေးပွဲဖြေနိုင်ဖို့အတွက် သင်ယူမှုကို ပြုလုပ်နေကြတာတွေ့ရတယ်။

ဒါကလည်း လူလောကရဲ့ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘောတရားသာ ဖြစ်တယ်။

ဖြစ်စဉ်ကနေ မလွန်ဆန်နိုင်ကြပါဘူး။ ကြိုးစားကြပါ။ စာမေးပွဲအောင်မြင်မှုကို ဦးတည်ပါ။ ဒါကို မှန်တယ်လို့ပဲဆိုရမှာဖြစ်တယ်။

သို့သော်... အဓိကဖြစ်တဲ့ ပညာသင်ကြားခြင်း ရည်ရွယ်ချက်ကို မျက်ခြည်မပြတ်သင့်ဘူးလို့ ဆတယ်။

တစ်နည်းဆိုရရင် "နားလည်သဘောပေါက် တတ်မြောက်ပြီး စာမေးပွဲအောင်မြင်" သင့်တယ်။

အင်္ဂလိပ်စကားပုံမှာတော့ You can't have your cake and eat it ဆိုတာရှိတယ်။ ကိတ်မုန့်ကို လက်ထဲမှာထားချင်တယ်၊ စားလည်း စားချင်တယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုထားတယ်။

ဒါပေမဲ့... မြန်မာစကားပုံမှာတော့ "သားရွှေအိုးသစ်လော့တာကို မြင်တယ်" ဆိုတဲ့အတိုင်း ၃ မျိုးတောင် တစ်ပြိုင်နက် ရနိုင်ပါတယ်။

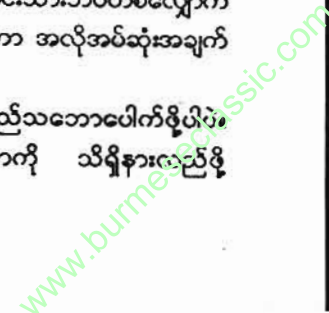
ဒါကြောင့် နားလည်တတ်မြောက်မှုကို ဦးစားပေးတဲ့ စာမေးပွဲအောင်မြင်မှုကို ကြိုးစားသင့်တယ်လို့ ယူဆတယ်။

ဘယ်နေရာမှာမဆို နားမလည်ရင် ပျင်းစရာကြီးသာ ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း မရှိရင် ပျော်စရာရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျောင်းနေစဉ်ကာလကို ကျောင်းသား 'ဘဝ' လို့ ဆိုထားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကျောင်းမှာမြှုပ်နှံထားရတဲ့အချိန် အတော်လေးများလို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျောင်းသားဘဝတစ်လျှောက်မှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ စာသင်ဖို့ဟာ အလိုအပ်ဆုံးအချက်တစ်ခုကဖြစ်တယ်။

ပျော်ရွှင်ဖို့ဟာ သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ဖို့ပါပဲ။

စာသင်ခြင်းဟာ မသိတာကို သိရှိနားလည်ဖို့ လေ့လာတာဖြစ်တယ်။

မသိတာကိုလေ့လာခြင်းဟာ လူတွေရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အာသိသဖြစ်တယ်။

ဒါကို ဖြည့်စွမ်းဖို့ “နားထောင်တယ်၊ ဖတ်တယ်၊ ကြည့်ရှုကြတယ်”။

မရောက်ဘူးတဲ့အရပ်ကို ရောက်လိုတယ်၊

မတွေ့ဘူးတာကို မြင်လိုတယ်။

သိလိုချင်စိတ်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သိလိုချင်စိတ်ကို အသာဘေးချိတ်ပြီး ‘ဝတ္ထုစာကြောင့်’ ကျောင်းနေတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်က “ဘယ်နည်းနဲ့မဆို စာမေးပွဲအောင်ဖို့” ဆိုတာမျိုးနဲ့တော့ ပျော်ရွှင်နိုင်ကြမှာ မဟုတ်ဘူး။

ဒါကြောင့် ပညာရှာတဲ့အခါမှာ...

- ငါသိလိုတာ သိရလို့၊
- ငါသိသင့်တာ သိရလို့၊
- ငါတတ်သင့်တာ တတ်ရလို့

အကျိုးရှိတယ်၊ သိအောင်တတ်အောင်ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မျိုးကို ဦးစားပေးသင့်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျောင်းမှာ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဆရာ သင်လိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက်...

- ဒါဟာ စာမေးပွဲအတွက် အရေးကြီးလား၊ အရေးမကြီးရင် ငါမဖတ်၊
- ဒါဟာ စာမေးပွဲအတွက် အရေးကြီးရင်လည်း ခုသိစရာမလိုဘူး၊ ခုသိထားရင် မေ့သွားမယ်၊ နောက်မှ အလွတ်ကျက်ဖြေမယ်၊

- နားလည်ဖို့ကော မလိုပါဘူး၊ ကျက်ထားတာ ပြန်ရေးချနိုင်ရင် အမှတ်ရမှာပဲ။

စသည်ဖြင့် အတွေးများ တွေးတတ်ကြတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ကျက်မှတ်ရင်း အောင်မြင်ခဲ့ရင် ပျင်းရိဦးငွေ့ စရာကောင်းတဲ့ ကျောင်းသားဘဝကိုသာရရှိမှာ ဖြစ်တယ်။

ကျောင်းသားအများစု လက်မခံတဲ့အချက်တစ်ခုမှာ “နားလည်သဘောပေါက်ထားလျှင် နည်းနည်းဖတ်ရုံနှင့် မှတ်မိတယ်၊ ကြာပေမယ့်လည်း မမေ့ဘူး၊ မေးလိုက်တဲ့ အခါ အဖြေအလိုလိုထွက်လာတယ်” ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်တယ်။

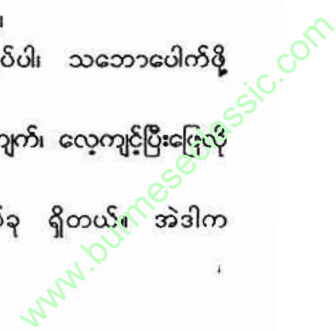
သာမန်လူတစ်ယောက်ဟာ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ကို အချိန်အတော်ကြာထိ မှတ်မိတယ်၊ ပြန်ပြောနိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ၊ စိတ်ဝင်စားလို့ နားလည်သဘောပေါက် လို့ပဲ။

ပညာသင်ကြားတဲ့ အကြောင်းအရာများဟာလည်း ဇာတ်လမ်းလေးတွေပါပဲ။ စိတ်ဝင်စားရင် အများကြီး မှတ်မိနိုင်ပါတယ်။ ပျော်စရာလည်း ကောင်းပါတယ်။ နားလည်သဘောပေါက်ရင် ဆက်လက်တွေးခေါ်ကြဲဆ နိုင်ဖို့ လမ်းပြထားတာဖြစ်တယ်။

ဒါကို နားလည်အောင်လုပ်ပါ၊ သဘောပေါက်ဖို့ ကြိုးစားပါ။

ပြီးမှ အလွတ်ကျက်လျှင် ကျက်၊ လေ့ကျင့်ပြီးဖြေလို ဖြေပါ။

လူတို့မှာ အစွမ်းအစတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒါက

နားလည်ထားတာကိုမေးရင် ဘယ်အခါမဆိုဖြေဆိုနိုင် တယ် ဆိုတာပဲ။ ဒါကြောင့် “ပျားလည်းစွဲသာ ရှဉ့်လည်း လျှောက်သာ” ဆိုသလို...

- နားလည်သဘောပေါက်သည်ထိ လေ့လာပါ။
- ဆွေးနွေးပါ။
- မေးမြန်းပါ။
- ပြီးမှ ကျက်မှတ်ပါ။
- စာမေးပွဲဖြေဆိုပါလို့ အကြံပြုလိုပါတယ်။

ဒီလိုဆိုရင် ကျောင်းနေလည်းပျော်၊ စာလည်း တော် တဲ့ လူငယ်များဖြစ်လာမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်လျက်...။

ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၂၅၊ သြဂုတ်၊ ၁၉၈၈

မပိုမို ချိုသာတဲ့စကား

စကားဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော နှုတ်မြွက်အသံလို့ ပညာရှင်တွေက ဆိုတယ်။

‘စကား’ ဟာ လူတို့ရဲ့ အထက်မြက်ဆုံးလက်နက် တစ်ခုဖြစ်တယ်။

လူမှုဆက်ဆံရေး နယ်ပယ်မှာလည်း ‘စကား’၊ သင်ကြားပို့ချရာမှာလည်း ‘စကား’၊ စက်မှုသိပ္ပံနယ်ပယ်က ‘စကား’၊ အနုပညာဝိဇ္ဇာနယ်ပယ်က ‘စကား’။

လူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ အဲဒီစကား ဟာ အရေးပါဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

သမိုင်းမှတ်တမ်း မတင်မီကတည်းကပဲ ‘စကား’ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။

နောက်မှ ‘စာပေ’ ပေါ်ပေါက်လာတာ ဖြစ်တယ်။

နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံးဆိုပေမယ့်...
စာအုပ်ဖတ်ရုံနှင့် မလုံလောက်ပါဘူး။ စကားနှင့်
ပြောမှ ပိုထိရောက်တယ်။ ပိုပြီး နားလည်စေတယ်။

ဒါပေမဲ့ စကားပြောကြတဲ့အခါ...
“ကြမ်းကျွဲက နုတ်လို့ရတယ်၊ စကားကျွဲက နုတ်မရ’
“မေးပါများ၊ စကားရ’
“စကား၊ စကားပြောပါများ၊ စကားထဲက ဇာတိပြ’
“စကားဆို တောင်လိုမမောက်နှင့်’
“စကားများက အမှားပါ’
“ဆိတ်ဆိတ်နေ ထောင်တန်’

စတဲ့ စကားပုံတွေဟာ စကားပြောတာကို တော်တော်
လေး ချုပ်ချယ်ထားတာကို တွေ့ရတယ်။

သာမန်အားဖြင့်ကြည့်ရင်တော့... စကားပြောတဲ့
အပြစ်တွေကို ထုတ်ပြထားတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့
သေသေချာချာလေ့လာကြည့်ရင် ပြောရာဆိုရာမှာ သတိ
ထားကြဖို့ ညွှန်ပြထားတဲ့စကားစုတွေသာ ဖြစ်တယ်။

“စကားကျွဲက နုတ်မရတဲ့’
နှုတ်ရင် ဘာဖြစ်သလဲ၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိတစ်သက်
လုံး တန်ဖိုးမရှိအောင် လုပ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားမှာ
ဖြစ်တယ်။

မိမိကိုယ်ကို မိမိတန်ဖိုးထားသူ (Self Respect)
ရှိသူတစ်ယောက်ဖြစ်ရင်တော့ “နှုတ်မကျွဲ” ဖို့ အလွန်
အရေးကြီးတယ်။

တစ်ခါက ကုန်သည်ကြီးတစ်ဦးဟာ သူ့သားကို -

“ငါ့သား... မင်းမှာသစ္စာ လူမှာကတိတဲ့။ ကတိထား
ပြီးရင် ဘယ်တော့မှမဖျက်နဲ့၊ သူတစ်ပါးဆီက ယူထား
တာတို့၊ ပေးစရာရှိတာတို့ကို ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန်
ပေးမယ်ဆိုရင် မဖြစ်ဖြစ်အောင်ပေးပါ၊ ဒါမှ မင်းဟာ
အောင်မြင်တဲ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်လားမယ်” လို့ ဆုံးမ
တယ်။ ဒီတော့... သားက “ဒီလိုဆို ဖေဖေလည်း
တစ်သက်လုံး ဒီလိုပဲကတိတွေ ဧကန်ထိန်းခဲ့တယ်ပေါ့
ဟုတ်လား” လို့မေးတော့ ဖခင်ကြီးက...

“ဟင့်အင်း... ဖေဖေကတော့ တစ်သက်လုံး ဒီလို
ကတိမျိုး တစ်ခါမှမပေးခဲ့ဖူးဘူး” တဲ့။

ဒီပုံပြင်ကိုရုတ်တရက်ကြည့်ရင် ‘ဟာသ’ လို့ထင်မှာ
ဖြစ်တယ်။ သေသေချာချာတွေးကြည့်တော့ နှုတ်မကျွဲဖို့
ဆုံးမတာဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်တယ်။ ဆိုလိုရင်းက “မိမိ
မတတ်နိုင်တာကို မပြောတာ၊ မဆိုတာ အကောင်းဆုံးပဲ”
လို့ ဆိုချင်တာပါပဲ။

နောက်စကားပုံတစ်ခုက “စကားထဲက ဇာတိပြ’
ဆိုတာဖြစ်တယ်။

စကားပြောပုံဆိုပုံ လေယူလေသိမ်းအသုံးအနှုန်း
တွေဟာ တစ်ရပ်နှင့်တစ်ရပ် ကွဲပြားတယ်၊ လူမျိုးတိုင်းပါပဲ။
ဒေသကွဲရင် စကားကွဲတယ်။

ဒါကို ဝဲတယ်၊ (Accent) ရှိတယ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။
ဒီတော့ စကားကနေ ဇာတိပြမှာအမှန်ပဲ။ ဒီထက်
ပိုပြီးစဉ်းစားရင်တော့ လူမှုဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်မှာ စကား
အပြောအဆိုနဲ့ လူကဲခတ်လို့ရတယ်။ လူကဲခတ်ကြတယ်။

စကားပြောဆိုဆက်ဆံမှုများလာတဲ့အခါ ဒီလူဟာ လူဆိုးလူကောင်း ခန့်မှန်းတွက်ဆလို့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့ “မိမိကိုယ်မိမိ” အရှိကို အရှိတိုင်း ပြတတ်သူများဟာ ဒါကိုစိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး။ ရိုးသားပွင့်လင်းပြီး မှန်မှန်ကန်ကန်ရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်အဖို့ “စကားထဲက ဇာတ်ပြ” တာကို ဂုဏ်ယူစရာဖြစ်ပါတယ်။

မွန်တစ်ယောက်က မွန်သံဝဲတယ်။

“အားပါး ကောင်းမှကောင်း” လို့ ပြောတတ်တယ်။ ဒီလိုပါပဲ ရှမ်းဟာလည်း ရှမ်းသံဝဲတာပဲ။ ရခိုင်က ရခိုင်လို ဝဲတာပါပဲ။ ထားဝယ်ကလူလည်း ထားဝယ်သံရှိပါတယ်။

ထချိုကလည်း ဒေသအလျောက် -

“ချစ်လိုက်တာကို ရှစ်လိုက်တာလို့တောင် ပြောတယ်”

“ဘယ်သွားမလိုလဲဆိုရင် ဘောသွားမလို့လည်း” အသံထွက်တယ်။

မော်လမြိုင်မှာ ဘတ်(စ်)ကားစီးရင် “ဟိုဘက်နဲ့နဲ့ ဆွေ့” လို့ ရွှေ့ခိုင်းတာကိုကြားရပါမယ်။

ဒါဟာ ဘာဖြစ်လဲ၊ ပွင့်လင်းရိုးသားမှုကိုပြတယ်။

‘ဇာတ်’ ဆိုတာ ချစ်စရာပါများ။

နောက်စကားပုံတစ်ခုကတော့ “စကားများရင် အမှားပါ” တယ်တဲ့။

စကားများရင် ဆိုတဲ့အထဲမှာ “မလိုအပ်ဘဲ ပြောဆိုတယ်” ဆိုတဲ့အချက် ပါနေပါတယ်။

“ကလေးအရွယ်” မှာ မလိုအပ်တာတွေ ပြောမိဆိုမိ

ကြမယ်။ အဲဒီအရွယ်က ‘စကား’ သင်နေတာသာ ဖြစ်တယ်။ တဖြည်းဖြည်း မိမိအသိုင်းအဝိုင်းကလက်ခံမှုကို လိုက်ပြီး ဆင်ခြင်တတ်လာတယ်။

မှန်မှန်ကန်ကန်နှင့် လိုအပ်တာကိုပြောတာမျိုးကိုတော့ “စကားများတယ်” လို့ မသတ်မှတ်နိုင်ဘူး။ မှန်မှန်ကန်ကန်ပြောတာမို့ အမှားလည်းပါတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။

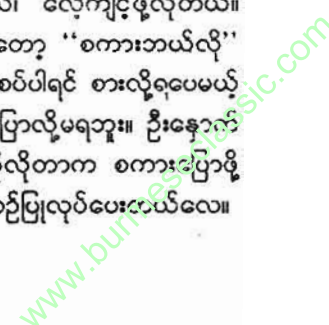
“ဆိတ်ဆိတ်နေ ထောင်တန်” ဆိုတဲ့စကားရုကိုတော့ မဝေဖန်လိုပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ “ဆိုရေးရှိက ဆိုအပ်စွ” လို့ ဆိုထားတဲ့အတွက် အမြဲတမ်းဆိတ်ဆိတ်နေရမှာ မဟုတ်တာကို တွေ့မြင်နိုင်တယ်။

ဒါတွေကိုခြုံကြည့်လိုက်ရင် “လူနှင့်စကား ခွဲထားလို့မရ” ပါဘူး။ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလိုပြောကြ၊ ဆိုကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

လူငယ်နှင့်စကား

လူငယ်ဘဝဟာ “သင်ယူတဲ့ကာလ” ဖြစ်တယ်။

“လေ့ကျင့်တဲ့ကာလ” ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် စကားပြောတာကိုလည်း သင်ယူဖို့လိုတယ်။ လေ့ကျင့်ဖို့လိုတယ်။ ပထမဦးဆုံးသိထားသင့်တာကတော့ “စကားဘယ်လို” ပြောလဲဆိုတာပဲ။ အစားကို ပါးစပ်ပါရင် စားလို့ရပေမယ့် စကားကိုတော့ ပါးစပ်ပါတိုင်းပြောလို့မရဘူး။ ဦးနှောက်ပါလာမှ ပြောလို့ရတယ်။ ဆိုလိုတာက စကားပြောဖို့အတွက် ဦးနှောက်က အစီအစဉ်ပြုလုပ်ပေးပေးပေးလေ။

ဦးနှောက်က အစီအစဉ်တကျ စီစဉ်နိုင်ရင် နှုတ်က
ပြောတာ အစီအစဉ်ကျတယ်။ ချောမွေ့ပြေပြစ်တယ်။
ဦးနှောက်က ထစ်ငေါ့နေရင် နှုတ်ကလည်း ထစ်ငေါ့
နေတယ်။

“ကြောက်ရွံ့တဲ့အခါမျိုးမှာ စကားကောင်းကောင်း
ပြောလို့မရတာတို့၊ အရက်သေစာသောက်စားထားတဲ့
အခါ လျှာလေးနေတာတို့ဟာ ဦးနှောက်က စကားကို
ထိန်းကျောင်းထားတဲ့သာဓကများ ဖြစ်တယ်။

ဒီလိုပဲ ရှက်ရွံ့တာမျိုးဖြစ်နေရင်လည်း စကားပြော
မထွက်၊ ဆိုမထွက်တာမျိုးကို တွေ့ရတယ်။

စနစ်တကျ၊ အစီအစဉ်ကျကျ နားထောင်သူ
နားလည်ဖို့ အတွက် ပြောတတ်ဆိုတတ်ဖို့ကတော့ အလေ့
အကျင့်ပြုလုပ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

လူငယ်အများ ‘စကားပြော’ သင်ကြတာကတော့
မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းအကြားမှာ အများဆုံးဖြစ်တယ်။
မိသားစုအတွင်းမှာလည်း ပြောဆိုကြတယ်။ ရုပ်ရှင်များ၊
စာအုပ်များကလည်း အထောက်အကူပြုတာကို တွေ့ရ
တယ်။

- ဒီလိုပြောကြဆိုကြတဲ့အခါ -
- အကြောင်းအရာတစ်ခုကို မိမိပြောပြတာမျိုး၊
- မေးခွန်းမေးတာမျိုး၊
- မေးခွန်းဖြေတာမျိုး၊

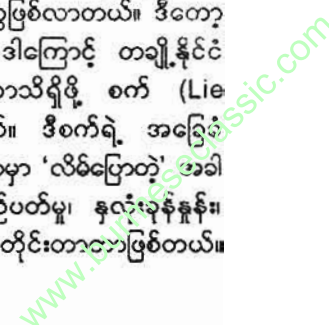
ဆိုပြီး ၃ မျိုးတွေ့ရတယ်။ ဒီအပြောအဆို သုံးမျိုးလုံး
ကို ‘စကားပိုင်း’ တွေမှာ ပြောကြတာကို တွေ့ရတယ်။

‘စကားပိုင်း’ မှာ ပြောဆိုကြတဲ့အခါ ‘ပြောတဲ့
အလှည့်’ နှင့် ‘နားထောင်တဲ့အလှည့်’ ဆိုပြီး နှစ်မျိုး
ရှိတယ်။ ဘာနှင့်တူသလဲဆိုရင် စားစရာ ပန်းကန်တစ်ချပ်
ထဲမှာ ဇွန်းတစ်ဇွန်းထားပြီး ပိုင်းစားတာမျိုးဖြစ်တယ်။
မိမိစားတဲ့အခါ အခြားသူတွေက စောင့်နေရတယ်။
တခြားသူ စားရင်လည်း ကျန်တဲ့လူတွေက စောင့်နေရ
တယ်။ မိမိအလှည့်ချည်းပဲလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ကျန်တဲ့
သူတွေ အလှည့်ချည်းပဲလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ စကားပိုင်း
ဟာ အစားပိုင်းလိုပဲ၊ ပိုင်းစားမှ ဖြန့်ယှက်ပါတယ်။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ မိမိနှင့်မတည့်တဲ့အစာကို မိမိ
မစားသလို၊ မိမိမသိတာကိုလည်း ဝင်မပြောဖို့ အရေးကြီး
တယ်။

မိမိမသိ နားမလည်တာကို ‘စကားနင်း’ ပြီး လိုက်
ပြောတာဟာ ‘မရိုးသား’ တဲ့ အပြုအမူဖြစ်ပါတယ်။

ဦးနှောက်ရဲ့ သဘာဝဟာ အခြေခံအားဖြင့်
‘ကွန်ပျူတာ’ (Computer)လို မှန်ကန်တိကျ အကျိုး
အကြောင်းဆီလျော်တာကိုပဲ လက်ခံတယ်။ ထုတ်ပေး
တယ်။ မမှန်မကန်လုပ်ကြံလိုက်ရင် ဦးနှောက်မှာ
ဝါယာရှော့ဖြစ်သလို ပိတ်ဆို့မှုတွေဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့
‘ထက်မြက်မှု’ နည်းလာတယ်။ ဒါကြောင့် တချို့နိုင်ငံ
တွေမှာ လိမ်လည်မှသားသုံးတာသိရှိဖို့ စက် (Lie
Detector)ကို အသုံးပြုကြတယ်။ ဒီစက်ရဲ့ အခြေခံ
စမ်းသပ်တာကတော့ လူရဲ့သဘာဝမှာ ‘လိမ်ပြောတဲ့’ အခါ
ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်တဲ့ သွေးလည်ပတ်မှု၊ နှလုံးခုန်နှုန်း၊
ဦးနှောက်ပုံမှန်အလုပ်လုပ် မလုပ်တိုင်းတာတာဖြစ်တယ်။

‘လိမ်ပြောခြင်း’ ဟာ မိမိကိုယ်ကို မိမိဒုက္ခပေး လိုက်တာနှင့် အတူတူပဲ။

မရှိကို အရှိ လုပ်ပြောတာဟာလည်း လိမ်ခြင်း တစ်မျိုးပဲ။

သူတစ်ပါးအထင်ကြီးအောင် တတ်သယောင် သိ သယောင်ပြောတာလည်း မိမိကိုယ်မိမိ နှစ်တာနှင့် အတူတူပဲဖြစ်တယ်။

တချို့ “မုသားမပါ လင်္ကာမချော” လို့ ထောက်ပြ ချင် ထောက်ပြမယ်။ ဒါပေမဲ့ မုသားမပါ စကားမချောလို့ မရေးထားပါဘူး။ ဒီစကားကိုဆောင်ပုဒ်လုပ်ပြီး ‘မုသား ပြောကျင့်’ မလုပ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။

တစ်ခါ လိမ်ပြောတတ်ရင် နောက်လည်းလိမ်ပြော မှာပဲဆိုပြီး အများက ယူဆတတ်တယ်။ ဒီအခါ မိမိ သိက္ခာ၊ မိမိတန်ဖိုးကျလာတာကိုတွေ့ရမှာ ဖြစ်တယ်။

ဖြူစင်တဲ့လူငယ်ဘဝမှာ ‘စကားသင်’ တဲ့အခါ အလိမ်အညာမရောယှက်ဖို့ အရေးအပါဆုံးဖြစ်တယ်။

‘စကားတိုင်း’ မှာ စကားသင်တဲ့အပြင်၊ စာသင်တဲ့ အခါမှာလည်း စကားသင်ကြရပါတယ်။ အတန်းထဲမှာ စာသင်ယူကြသလို ဆရာ၊ ဆရာမ မေးတဲ့အခါလည်း ဖြေကြားကြရတယ်။

သူငယ်တန်းမှာလည်း ‘နူတ်မေး’ စာမေးပွဲစစ်တယ်။

တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွေမှာလည်း နူတ်မေး(Viva voce) စာမေးပွဲတွေ စစ်တယ်။

အလုပ်ခန့်ဖို့အတွက်လည်း ‘လူတွေ့စစ်ဆေး’ နူတ်မေးပြုလုပ်တယ်။

သည်တော့ နူတ်အလေ့အကျင့်က အတော်လေး အရေးပါတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ စကားတွေအများကြီး ပြောကြရပါဦးမည်။

“မနုဿ ဘာဝေါ ဒုလ္လဘော”

“လူအဖြစ်ဟာ ရခဲတယ်” လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့တယ်။

လူဟာ တခြားသတ္တဝါတွေထက် ဘာထူးခြားလို့လဲ။

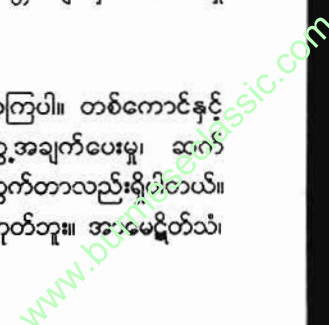
ထူးခြားတာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အထူးဆုံး ကတော့ “လူဟာ စကားပြောတတ်တယ်” ကမ္ဘာမှာ လူမျိုးပေါင်းများစွာရှိတယ်။ ဘာသာစကားများစွာ ရှိတယ်။

လူမျိုးတိုင်းလူမျိုးတိုင်းမှာ ဘာသာစကားအမျိုးမျိုး ရှိတယ်။

တစ်ချိန်က အဆက်အသွယ်ပြတ်နေတဲ့ “ကျွန်းမှာ နေတဲ့လူမျိုး”၊ “တောနက်ထဲကလူမျိုး”။ ဘယ်လူမျိုးပဲ ဖြစ်ဖြစ် ‘စာ’ မရှိပေမယ့် ‘စကား’ တော့ ရှိတယ်။ စကားပြောတတ်တယ်။ အခြားသတ္တဝါများမှာ စကားမရှိ ဘူးလား။

“မရှိပါဘူး”

တိရစ္ဆာန်များ စကားမပြောကြပါ။ တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် ကိုယ်ကာယထိတွေ့အချက်ပေးမှု၊ ဆက် သွယ်မှုမျိုးတော့ ရှိတယ်။ အသံထွက်တာလည်းရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအသံတွေဟာ စကားမဟုတ်ဘူး။ အားမမီတိသံ။

ကြောက်လန့်သံ၊ သတိပေးသံ၊ နှိုးဆော်သံ၊ ချောမြူသံ တွေသာဖြစ်တယ်။ တိရစ္ဆာန်များမှာ စကားမရှိကြောင်း သိပ္ပံနည်းကျကျလေ့လာပြီး ဖြစ်ကြတယ်။

တိရစ္ဆာန်တွေထဲမှာ အဆင့်အမြင့်ဆုံးလို့ ယူဆရတဲ့ ချင်ပန်ဇီ(Chimpanzee) မျောက်တွေကို စကားသင်ဖို့ ကြိုးစားကြပေမယ့် မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။

ဒါကြောင့် သတ္တဝါထဲမှာ ထူးထူးခြားခြားလူတွေ မှာသာ ဆက်သွယ်ပြောကြားဖို့ 'စကား' တတ်တဲ့ 'ဗီဇ' ပါလာတယ်လို့ ယူဆနိုင်တယ်။

ဘယ်လူမျိုး၊ ဘယ်ဘာသာစကားမှာမဆို “သဒ္ဒါ ပါတဲ့ဝါကျများပါဝင်တာမို့ လူတွေရဲ့အခြေခံအတွေးအခေါ် တွေဟာလည်း တူကြပါတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။

ဒါကြောင့် သဘာဝကပေးအပ်ထားတဲ့ လက်ဆောင် မွန်ဖြစ်တဲ့ 'စကား' ကို ဘာလို့ပြောဖို့ ဝန်လေးကြရမှာလဲ။ ဆက်သွယ်ဖို့ ဘာလို့ဖင်လေးချမလဲ။

စကားကြောင့် နားလည်မှုလွှဲမှားတာမျိုး ဘာလို့ ဖြစ်စေရမှာလဲ။

စကားရဲ့ မူလဗီဇရည်ရွယ်ရင်းက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပိုပြီးနားလည်လာဖို့ မဟုတ်ပါလား။

ပညာရပ်အသီးသီးကို သင်ကြားရသလို တတ်မြောက်ကြသလို စကားကိုကော ဘာလို့သင်ကြားဖို့ တတ်မြောက်ဖို့ မလိုဘူးလား။

အနာဂတ်ကို ပိုင်ဆိုင်တဲ့ လူငယ်များဟာ စကားကို အခြေခံကျကျ လေ့လာသင့်တယ်။ ဆည်းပူးသင့်တယ်။

စကားရဲ့ ပရိယာယ်များကိုလည်း နားလည်သင့်တယ်။ စကားကို ပိုင်စိုးမှ အမြင်ကြည်လင်တဲ့လူငယ်များ ဖြစ်လာကြမယ်။

ချိုသာစကား

ပျားရည်တစ်စက်ဟာ မုတ်ခါးရည်တစ်ခွက်ထက် ဆွဲဆောင်မှု ပိုများတယ်။

စကားပြောကြရာမှာ လိမ္မာယဉ်ကျေးဖို့ လိုအပ်တယ်။

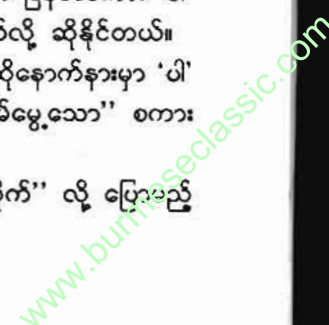
အနောက်တိုင်းသားများ ယဉ်ကျေးစွာစကားပြောတဲ့ အခါ (Please)လို့ သုံးတယ်။ ဒါကို မြန်မာလို “ကျေးဇူးပြု၍” လို့ အဓိပ္ပာယ်ရကြောင်း မုတ်သားခွဲဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် ယဉ်ကျေးတဲ့သူတစ်ယောက်အဖို့ “ကျေးဇူးပြုပြီး ဒါလေးတော့လုပ်ပေးပါ” လို့ အမြဲတမ်းပြောဖို့ လိုအပ်ပါသလား။

မလိုအပ်ပါလို့ ယူဆပါတယ်။

မြန်မာစကား၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုရှိပြီးသားဖြစ်တယ်။ 'တကယ်တော့' ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ မြန်မာစကား 'ပါ' ဆိုတဲ့ စကားလုံးတစ်လုံးနှင့်ညီတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။

“ဒါလေးတော့ လုပ်ပေးပါ” ထိုနောက်နားမှာ 'ပါ' လို့ထည့်ရင် “ယဉ်ကျေးသော၊ သိမ်မွေ့သော” စကား ဖြစ်လာပါတယ်။

“ကားဆရာကို ပိုက်ဆံပေးလိုက်” လို့ ပြောမည့် အစား -

“ကားဆရာကို ပိုက်ဆံပေးလိုက်ပါခင်ဗျာ” လို့ ပြောရင် အလွန်ယဉ်ကျေးပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ စကားပြောရာမှာ “ကိုးနုတ်နှလုံး” သုံးပါး စလုံး အရေးကြီးပါတယ်။

တချို့က “တစ်တစ်ခွခွ” ပြောမှ အရသာရှိတယ် ထင်တယ်။

စကားပြောတဲ့အခါ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းပြောမှ အားရပါးရရှိတယ် ဆိုတယ်။

ဒီလိုဖြစ်ရတာလည်း မိမိကြီးပြင်းလာရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သက်ဆိုင်တယ်။ သာမန်အားဖြင့် “ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး အပေါ်ယံရှုပ်ပြောသူများဟာ ဟန်ဆောင်သူ၊ တစ်ခုခုလိုချင်တစ်မက်ပြီး လိမ်ညာပြောသူများလို့ မှတ်ထားခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ဟန်လုပ်’ ပြောဆိုတာမျိုးကို အားမရဖြစ်တယ်။ ‘မရင်းနှီး’ ဘူးလို့ ယူဆတယ်။ ပေါ့ပျက်ပျက်ဖြစ်နေတယ်။

ဒီတော့... ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပြောဆိုဖို့ မိမိဦးနှောက်ကို အလေ့အကျင့် လုပ်လုပ်ပေးရမှာဖြစ်တယ်။ ယေဘုယျ ဥပဒေသကတော့ စကားပြောတဲ့အခါ မိမိစကားကိုနားထောင်နေသူများနှင့် မိမိစကား ကြားနိုင်သူများကို “လေးစားမှု” ထားရမှာ ဖြစ်တယ်။

သာမန်အားဖြင့်တော့ -

- မိမိစကားပြောတဲ့အခါ စကားပိုင်းထဲမှာရှိတဲ့ သူများအားလုံးနားလည်တဲ့ ဘာသာစကားနှင့် ပြောရတယ်။

- အနီးအပါးမှာ အမျိုးသမီးများ ရှိနေခဲ့ရင် ကာယိန္တရုပ်ပျက်စေတဲ့စကားမျိုး၊ ရင့်သီးတဲ့စကားမျိုး မဆိုရဘူး။

- အများက ရိုင်းစိုင်းတယ်၊ လူကြားထဲသုံးရန် မသင့်တော်လို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ စကားမျိုးကို ရှောင်ရှားရမယ်။

စသည်ဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမယ်။ ဒီလိုလေးစားတဲ့ စိတ်ထားတတ်ရင် အလိုအလျောက်ယဉ်ကျေးတဲ့ ချိုသာတဲ့ စကားကိုဆိုတတ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။

တစ်နည်းပြောရရင် “စကားပြောတာ ဦးနှောက် အသိဉာဏ်နှင့် ဆိုင်တယ်။

ဦးနှောက်ကို အလေ့အကျင့်ပြုပေးပါ။

အသိဉာဏ်နှင့် ထိန်းချုပ်ပါ။

စကားကို ပါးစပ်မှထွက်ရင်ပြီးရောလို့ ပြောလို့ မရဘူး။

ဦးနှောက်ကထိန်းပြီး ပြောရတယ်။ ဒါကို ပညာစွမ်းနှင့် ထပ်မံထိန်းသိမ်းပါ။

အဆင်ခြင်ဉာဏ်ရင့်သန်လာမယ်၊ ရင့်သန်လာတာနှင့်အမျှ “လူဝင်ဆံ့” တဲ့စကားမျိုးကို ပြောတတ်ဆိုတတ်လာမှာ ဖြစ်တယ်။

ကြောက်စိတ်

လူရဲ့ဗီဇမှာ ကြောက်စိတ်ရှိတယ်။

လူငယ်များ လူကြီးနှင့်စကားပြောတဲ့အခါ ကြောက်စိတ်ဝင်လာတယ်။

အထူးသဖြင့် “လူတွေ့စစ်ဆေး” စာမေးပွဲတွေ နှုတ်နှင့်ဖြေရမှာ ပိုကြောက်တယ်။

နှုတ်မှ စကားဆိုခြင်းဟာ ဘာလေ့အထနှင့် အများကြီးသက်ဆိုင်ပါတယ်။

“မိမိကိုယ်ကို သိမ်ငယ်သလိုဖြစ်ခြင်း၊ အခြားသူကို အထင်ကြီးလွန်ကဲခြင်း” စတဲ့ ယုံကြည်ချက်နည်းပါးမှု တွေဟာ ကြောက်စိတ်ကို ပိုပြီး ‘ကြွ’ စေတယ်။

ကြောက်စိတ်ကြောင့် စကားမှားတဲ့ ဥပမာတစ်ခု တင်ပြလိုတယ်။

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာကို ဓားပြဝင်တိုက်တယ်။ နောက်တစ်နေ့တော့ မြို့ပိုင်ရောက်လာပြီး သူကြီးကို စစ် တယ်။ ဒီတော့ သူကြီးလည်း ကြောက်ကြောက်နှင့်...

“မနေ့ညက ဓားပြလာတော့ ခွေးတွေကလည်း ဒိုင်းဒိုင်း၊ သေနတ်သံကလည်း ဝုတ်ဝုတ် ကျွန်ုပ်လည်း ခြင်ထောင်ကိုမူတ်ပြီး မီးခွက်ထဲဝင်အိပ်လိုက်တာပါပဲ” တဲ့။

လူတွေ့ စစ်ဆေးခံကြရတဲ့အခါ မိမိကိုယ်ကို အထင် သေးခံကြရမှာ ကြောက်တယ်။

တစ်ခါတစ်ခါလည်း ရှိတာထက်ပိုပြီး အထင်ကြီး စေချင်တယ်။

အမှန်တော့ အရှိုကို အရှိုအတိုင်း ဖော်ပြခိုင်းဖို့ လူတွေ့စစ်ဆေးတာ ဖြစ်တယ်။

အတွေ့အကြုံတစ်ခုပြောရရင် နည်းပြဆရာ၊ ဆရာမ အတွက် အင်တာဗျူးနှုတ်ဖြေစာမေးပွဲတစ်ခုကို တင်ပြ လိုတယ်။ အဲဒီစာမေးပွဲမှာ ဆရာမတစ်ယောက်ကို

မေးမြန်းကြတော့ ဒီဆရာမမှာ အဘက်ဘက်ပြည့်စုံပေမယ့် ‘စာ’ ကိုတော့ မေးလို့မရဘူး။

ဒီတော့ “ဆရာရယ် ကျွန်မလည်း ကြိုးစားဖတ်ပြီး လေ့လာပြီး သင်မှာပါ။ အခုက ကျွန်မလည်း စာနဲ့ဝေးနေ ရတော့ မဖြေနိုင်တာပါ” လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

ဒီဆရာမ အလုပ်ရသွားပါတယ်။ ဆိုလိုတာက မိမိမှာ ဘာရှိသလဲ၊ ရှိတဲ့အရည်အချင်း ကိုသာ ထုတ်ဖော်ပြပါ။ မရှိကို အရှိ မလုပ်သင့်ဘူး။

တာဝန်ရှိစကား

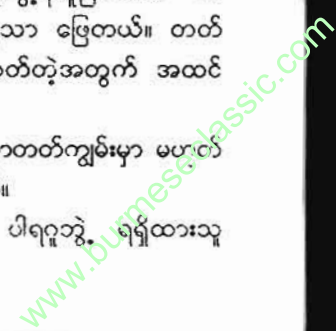
လူတိုင်းမှာ တာဝန်ကိုယ်စီရှိတယ်။ မိမိကို သူတစ်ပါးအထင်သေးမှာစိုးလို့ မသိတာကို သိသယောင်မပြောသင့်ဘူး။

မတတ်တာကို တတ်သယောင် မကြားသင့်ဘူး။ စာရေးသူ အနောက်တိုင်းမှာပညာသင်ကြားစဉ်က ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတော်တော်များများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့တယ်။ သူတို့ ဟာ မတတ်တာကို ဘယ်တော့မှ ဖုံးကွယ်လေ့မရှိဘူး။

ပါမောက္ခဖြစ်ပါစေ၊ ပါရဂူဘွဲ့ရသူဖြစ်ပါစေ မိမိ မတတ်ကျွမ်းလျှင် ‘မတတ်’ လို့သာ ဖြေတယ်။ တတ် သယောင် မဖြိုးဖြန်းပါဘူး။ မတတ်တဲ့အတွက် အထင် သေးမှာကိုလည်း စိတ်မပူဘူး။

လူတိုင်းဟာ နေရာတကာမှာတတ်ကျွမ်းမှာ မဟုတ် ဘူးလို့ ခံယူထားကြဟန်တူတယ်။

ဒီကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပါရဂူဘွဲ့ ရရှိထားသူ

တက္ကသိုလ်က ဆရာတစ်ယောက်နှင့် ဆွေးနွေးကြည့်ဖူးတယ်။

“ဆရာကတော့ မသိတာကိုသိတယ်လို့ မပြောတတ်ဘူး။ ဆရာအတွက် သင်ယူစရာတွေ အများကြီးကျန်သေးတယ်။ လောကကြီးမှာ မသိတာတွေအများကြီးရှိတယ်။ ဆရာကို မသိတဲ့လူတစ်ယောက် လာမေးလို့ ဆရာက 'ဖြေလိုက်တာ' အများကြီးဆိုရင် ဆရာတာဝန်မကင်းဘူးလို့ ဆရာယူဆတယ်”။

“ဆရာဖတ်ဖူးတဲ့အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ပြောပြမယ်”

“တစ်ခါက လူတစ်ယောက်ဟာ မြို့တစ်မြို့မှာ အရေးတကြီးကိစ္စနှင့် ချိန်းထားတဲ့သူငယ်ချင်းနှင့် သွားတွေ့တယ်။ ချိန်းထားတဲ့နေရာက စာတိုက်ကြီးမှာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလူဟာ အဲဒီမြို့ကို မရောက်ဖူးဘူး။

ဒါနှင့် ဒီလူ အဲဒီမြို့ကိုရောက်တော့ စာတိုက်ကြီးကို ရှာတယ်ပေါ့။ ချိန်းထားတဲ့အချိန်လည်း နီးနေပြီ။ ဒီတော့ ဒီမြို့မှာ စိတ်အချရဆုံးလူကို မေးမယ်ဆိုပြီး လမ်းဆုံလမ်းခွမှာ လက်ပြနေတဲ့ ယာဉ်ထိန်းရဲကိုသွားမေးတယ်။ ယာဉ်ထိန်းရဲကလည်း အလုပ်များနေတဲ့ကြားက ကြိုးစားပမ်းစားပဲ ဖြေတယ်။

“ဟိုရှေ့ကလမ်းကို ဝင်သွား။ နည်းနည်းလျှောက်လိုက်။ နောက် ပထမဆုံးတွေ့တဲ့ ညာဘက်ကလမ်းကိုဝင်။ နည်းနည်းလေးလျှောက်လိုက်ရင် စာတိုက်ရောက်မယ်” လို့ လမ်းညွှန်လိုက်တယ်။

“ဒီလူကလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး ထွက်ခဲ့တယ်။”

ဒီအခါမှာမှ ရဲဟာ သတိရတယ်။ “ပထမဆုံးတွေ့တဲ့ ညာဘက်လမ်းဆိုပြီး ပြောတာမှားသွားတယ်။ ဘယ်ဘက်လမ်းမှာမှ စာတိုက်ကြီးရှိတာ” လို့ သတိရတယ်။ ဒါနှင့် ဒီလူကို လိုက်ကြည့်သေးတယ်။ မတွေ့တော့ဘူး။

ဒီလူလည်း အချိန်ကနီးနေတော့ သုတ်ခြေတင်တာပေါ့။

ပထမဆုံးတွေ့တဲ့ ညာဘက်လမ်းကို ဝင်တယ်။ လျှောက်တယ်။

ဘယ်တွေ့မလဲ။ ချိန်းထားတဲ့အချိန်က နီးနေတော့ ပိုပြီးမြန်မြန်လျှောက်တယ်။

သူ ပိုမြန်မြန်လျှောက်လေ စာတိုက်နှင့်ဝေးလေဆိုတာ သူမသိဘူး။

သူ့အယူအဆက “ဒီမြို့မှာ အသိဆုံး တာဝန်အရှိဆုံးဟာ ရဲပဲ” ရဲသားပြောတာ “မှန်ကို မှန်ရမယ်” လို့ ယူဆတယ်။

ဒီလိုယူဆချက်နှင့်လျှောက်လေ၊ အချိန်ကြာလေ၊ ပန်းတိုင်နှင့် ဝေးလေပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒါ့ကြောင့် တာဝန်ရှိတဲ့လူဟာမမှားဖို့ အထူးဂရုစိုက်ရတယ်။ တကယ်လို့ မှားသွားရင်လည်း မိမိအမှားကိုပြန်ပြင်ဖို့ ဦးမလေးရဘူး။ မိမိအမှတ်မထင်ပြောလိုက်တဲ့စကားကြောင့် တစ်ပါးသူအတွက် အများကြီးနစ်နာသွားမယ်ဆိုရင် ဘယ်မှာကောင်းနိုင်ပါ့မလဲ။

ဒါနှင့် ခုနက ဆရာပြောတဲ့ အကြောင်းအရာကို နည်းနည်းဆက်ပြောရရင်...

“မင်းသိလား၊ စောစောက ချွေးဒီးဒီးနှင့်လျှောက်တဲ့ လူဟာ ငါပေါ့။ ငါချိန်းထားတဲ့သူငယ်ချင်းရော သိလား၊ ငါနှင့်လက်ထပ်ဖို့ စေ့စပ်ထားတဲ့ ငါ့အမျိုးသမီး Finance ပေါ့။ နှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ရှိပါပြီ။ သူနှင့် ငါဟာ အဲဒီ ကတည်းက ကွဲသွားတာ ခုထိ ငါ လူပျိုကြီးဖြစ်နေတာကို ကြည့်တော့။ တာဝန်ရှိတဲ့သူ စကားတစ်ခွန်းမှားမိ တာနှင့်”။

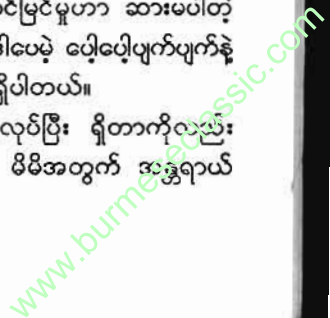
ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၂၊ ၇၊ အမှတ် ၂၉၊ အောက်တိုဘာလ၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၁၉၈၆။

ဝင့်ဝါမော်ကြားခြင်း

လူဟာ အချီးမွမ်းခံလိုတယ်၊ အသိအမှတ်ပြုတာကို ခံလိုကြတယ်။

ချီးမွမ်းခံရခြင်းမရှိတဲ့အောင်မြင်မှုဟာ ဆားမပါတဲ့ ဟင်းလိုပဲ စားရင်တော့ ဝမယ်။ ဒါပေမဲ့ ပေါ့ပေါ့ပျက်ပျက်နဲ့ အရသာမရှိဘူးလို့ ဆိုရိုးစကားရှိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ မရှိတာကို အရှိလုပ်ပြီး ရှိတာကိုလည်း အလွန်အမင်းပေါ်လွင်လိုကြရင် မိမိအတွက် အန္တရာယ် ကြီးမားတတ်တယ်။

လူတစ်ကိုယ် ထင်တစ်လုံးရှိကြစမြဲ။

လူတွေဟာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အထင်မကြီးချင်ရင်သာ ရှိရမယ်။ သူတစ်ပါး အထင်သေးမှာကိုတော့ စိုးရိမ်ကြတယ်။

“ကြားဝါခြင်း” ဟာ ဒီလိုအထင်သေးမှာ စိုးရိမ်ခြင်းကနေ ပေါက်ဖွားလာတယ်လို့ ယူဆနိုင်တယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် လူတွေဟာ “ကြားဝါခြင်း” ကို သူတစ်ပါးအထင်သေးခြင်းမှ ကာကွယ်တိုက်ဖျက်တဲ့ လက်နက်သဖွယ် အသုံးပြုလေ့ရှိခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုအသုံးပြုတဲ့အခါ ကြားဝါမှုလွန်ကဲလေ ထိရောက်မှုနည်းလေဆိုတာကို သတိပြုသင့်တယ်။

ပညာရှိစကားတစ်ခုအရ “အမှန်တရားကို မဖြည့်စွက်ပါနဲ့၊ ဒီလိုဖြည့်စွက်ခြင်းဟာ ထုတ်နုတ်ခြင်းနဲ့ တူနေတတ်တယ်” လို့ ဆိုထားပါတယ်။

ဒါကြောင့်... အရှိကိုဖုံးကွယ်တဲ့ ကြားဝါခြင်းဟာ ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးကိုသက်ရောက်စေတတ်တယ်။

ဂျင်းဘောင်းဘီအပေါက်အပြု၊ ဖန်တစ်ရာတောနေတာတွေ ‘နေစား’ ထားသလို အရောင်လွင့်နေတဲ့အင်္ကျီတွေ၊ ဒါတွေကို တန်ဖိုးကြီးပေးပြီး ဝယ်ဝတ်ကြတယ်။

ဒါကို များသောအားဖြင့် နားမလည်နိုင်ကြဘူး။

“အရှုံးထတာပါကွာ”

“ဖက်ရှင်ထွင်တာပါကွာ”

“ခပ်ကြောင်ကြောင် ပေါတောတောတွေလုပ်တဲ့ အလုပ်” စသဖြင့် ပြောဆိုကြတယ်။

တကယ်တော့... ဒီလို အင်္ကျီဘောင်းဘီမျိုးဟာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ဝတ်စားကြတဲ့ လူတွေထဲမှာ ထူးထူးခြားခြား ပေါ်လွင်နေတတ်တယ်။ နောက်ပြီး တန်ဖိုးကြီးကြောင်းလည်း လူအများက သိထားကြတယ်။ ဒါကြောင့် ခုလိုဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်းဟာ “ကြားဝါခြင်း” တစ်မျိုးသာလျှင်ဖြစ်တယ်။

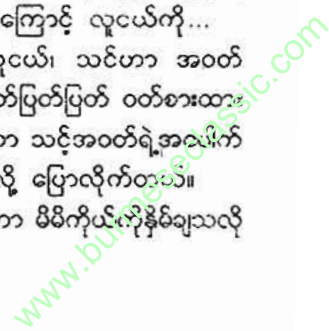
ဒါကို ဆော့ရေတ္တိက လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင့် ငါးရာကျော်လောက်ကတည်းက သိရှိခဲ့တယ်။

တစ်ခါက ဆော့ရေတ္တိဆီကို အေသင်မြို့က လူငယ်တစ်ဦးရောက်လာတယ်။ ဆော့ရေတ္တိဆီလာရောက်ကြတဲ့ လူအများဟာ ဝတ်ကောင်းစားလှတွေကို ဝတ်ဆင်ထားကြပေမယ့် ဒီသူငယ်ကတော့ စုတ်ပြတ်နေတဲ့အဝတ်အစားတွေကိုသာ ဝတ်စားထားတယ်။ သူငယ်က ဆော့ရေတ္တိဟာ သူ့လို ရိုးရိုးသားသားဝတ်စားထားတဲ့သူကို ဂရုပြုမိပြီး ချီးမွမ်းထောပနာပြုလိမ့်လို့ ယူဆတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဆော့ရေတ္တိဟာရိုးသားပြီး အမှန်တရားရှာဖွေနေသူဖြစ်လို့ပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ဆော့ရေတ္တိဟာ သူငယ်ရဲ့အကြံအစည်ကို ချက်ချင်းပဲ ရိပ်စားမိတယ်။ ဒါကြောင့် လူငယ်ကို...

“အို အေသင်မြို့သားသူငယ်၊ သင်ဟာ အဝတ်အစားတွေကို ဘယ်လိုပဲစုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ် ဝတ်စားထားပေမယ့် သင့်ရဲ့ ကြားဝါမှုများဟာ သင့်အဝတ်ရဲ့အငယ်ကတိုင်းက ပြုထွက်နေတယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ဆော့ရေတ္တိက လူတချို့ဟာ မိမိကိုယ်ကိုနှိမ်ချသလို

နဲ့ ကြားဝါတတ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြလိုက် တာပဲဖြစ်တယ်။

ဆိုလိုတာက ကြားဝါမှုဟာ ရုပ်ပြောင်းရပ်လွဲလုပ် လာတတ်တာကို သတိပြုမိဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

အလွန်တရာမှ ရိုးသားလှတဲ့ တောသူတောင်သား များဟာလည်း တစ်နည်းနည်းတော့ ကြားဝါတတ်ကြ သေးတယ်။

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာမှာ 'ဖိုးထွား' ဆိုတဲ့ လူ တစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူဟာ အင်မတန်ကြားတတ်လို့ သူငယ်ချင်းများက 'ဖိုးကြား' လို့ပဲခေါ်လေ့ရှိကြတယ်။

တစ်နေ့မှာ ဖိုးထွားဟာ သူ့သူငယ်ချင်းများ ဝိုင်းဖွဲ့ စကားပြောနေတဲ့နေရာကို ရောက်သွားတယ်။

“လာဟေ့... ဖိုးကြား၊ လက်ပက်လေးများစားပါဦး” လို့ သူငယ်ချင်းတွေက ခေါ်တယ်။

ဒီတော့... ဖိုးထွားက “ငါ့ကို ဒီကနေ့ကစပြီး ဖိုးကြားလို့ မခေါ်နဲ့တော့ကွာ၊ ငါ မကြားတတ်တော့ဘူး” လို့ ပြောသတဲ့။

သူငယ်ချင်းတွေက အံ့အားသင့်သွားပြီး “ဟုတ်မှလဲ လုပ်ပါဖိုးကြားရယ်၊ မင်းဟာ ထမင်းမစားရရင်သာနေ နိုင်မယ်၊ မကြားရရင်တော့ မနေနိုင်ဘူးလို့တောင် တို့ တစ်တွေ အမြဲပြောကြသေးတယ်” လို့ ပြန်ပြောကြသတဲ့။

ဒီအခါမှာ ဖိုးကြားက “တကယ်ပါမောင်ရာ၊ ငါ့ကို ရွာဦးကျောင်းက ဦးသောဘိတက ဆုံးမလွှတ်လိုက်တယ်” “ဘယ်လိုဆုံးမတာလဲ”

“ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ဖော် မသူတော်ခုနစ်ပါး ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကြားတတ်ရင် မသူတော်စာရင်းထဲဝင်မှာစိုးလို့”

“ဟား... ဟား... မင်းက ခဏသာအကြားရင်သွား မှာပါကွ” လို့ ပြောကြတော့ ဖိုးကြားက “မကြားတော့ ပါဘူးကွာ၊ ခု... မင်းတို့ကြည့်စမ်း... ငါဟာ ဒီရွာမှာ အတော်ဆုံးလူတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီပဲ၊ ဘယ်ကြား တော့မှာလဲ” တဲ့။

အမှန်တော့ ကြားဝါခြင်းဟာ အပြစ်မဟုတ်ပါဘူး။ သူတစ်ပါးချီးမွမ်းခံရအောင် “ဝင့်ဝါမော်ကြားမှု”

ကိုတော့ နေရာဌာနအလျောက် ရှောင်ကြဉ်သင့်တယ်။

ဒီလို ဝင့်ဝါမော်ကြားမှုကို အမှန်းဆုံးသူကတော့ ပခန်းမင်းကြီး(ဦးရန်ဝေး)ဖြစ်ကြောင်း မှတ်တမ်းမှာတွေ့ရ တယ်။

ပခန်းမင်းကြီးဟာ တစ်နေ့မှာ ဘုရားပွဲတစ်ခုကို သွားတယ်။ လမ်းမှာ အလွန်တရာမှ ဟိတ်ဟန်ထုတ် ကြားဝါပြီး ရွှေထီးဆောင်းလာတဲ့ အတွင်းဝန်ကတော် တစ်ဦးကို တွေ့မြင်တယ်။ အတွင်းဝန်ကတော်ရဲ့ စိတ်ကြီး ဝင်မှုကို ပခန်းမင်းကြီးက မကျေမနပ်ဖြစ်တာကြောင့် သူ့ရဲ့လှည်းသမားအား အတွင်းဝန်ကတော်နဲ့တကွ အခြွေ အရံအားလုံးကို နွားရိုက်တဲ့ကြိမ်လုံးနဲ့ သွားရောက်ရိုက်စေ ခဲ့တယ်။

ဒါကို အတွင်းဝန်ကတော်က ခင်ပွန်းဖြစ်သူအတွင်း ဝန်ကို တိုင်ကြားတယ်။ အတွင်းဝန်က မင်းတုန်းမင်းကြီး ကို တိုင်ကြားလျှောက်ထားတယ်။

www.burmeseclassic.com

ညီလာခံမှာ မင်းတုန်းမင်းကြီးက ပခန်းမင်းကြီးကို ဘာကြောင့် ဒီလိုရိုက်နှက်ရသလဲလို့ မေးတယ်။ ဒီတော့ ပခန်းမင်းကြီးက...

“မိုက်လွန်းအားကြီးလို့ ရိုက်စေသည်။ သင်းတို့လင် အတွင်းဝန်ရသော လစာရိက္ခာတော်က အသင့်အတင့်သာ ရှိသည်။ သင်းတို့က အဆောင်အယောင် အခြေအရံများ နှင့် ရွှေထီးများ မိုးကာပြီးတောင်သွားလိုက်သေးတယ်။ မိုးမမြင် လေမမြင်ဖြစ်နေကြသည်။ ပြည်သူ့ဆင်းရဲသားများ မြင်လျှင် အတွင်းဝန်တွေ တံစိုးလက်ဆောင်စားကြ၍ သည်လို ခမ်းခမ်းနားနားသွားနိုင်ကြသည်ဟု ပြောကြ တော့မည်” လို့ ပြန်လည်လျှောက်ကြားခဲ့သည်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကြားဝါမှုကို ရှေ့တန်းတင်တဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဂရုစိုက်မှုလွန်ကဲ လာလေ့ရှိတယ်။ မိမိလုပ်တာ၊ ကိုင်တာ၊ နေထိုင်တာတွေ အားလုံးကို ပတ်ဝန်းကျင်က ဘယ်လိုယူဆလဲ၊ ဘယ်လို လုပ်ရင် ချီးမွမ်းမလဲဆိုပြီး ဂရုပြုလာတယ်။

ဒီအခါ မိမိရဲ့လွတ်လပ်မှု ဆုံးရှုံးသွားတယ်။ အမှန် တရားနဲ့လည်း ကင်းကွာသွားတော့တယ်။

ဒီလို ကြားဝါလိုသူများဟာ ဟန်ဆောင်လောက သံသရာမှာပဲ နစ်ပျောသွားတတ်လေ့ရှိတယ်။

မြန်မာစကားထဲမှာ “အစားကို လူမမြင်ဘူး၊ အဝတ် ကို လူမြင်တယ်” ဆိုပြီး လွဲမှားတဲ့အတွေးနဲ့ ပြောဆိုနေ ကြတယ်။ အစားဟာ လူမမြင်ပေမယ့် မိမိကျန်းမာရေး အတွက် သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ စားရတယ်။

အဝတ်ကျတော့ကော...

သူတစ်ပါးအမြင်မှာ တင့်တယ်အောင်ဝတ်ဆင်တာ ဟာ အပြစ်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အငတ်ခံစုဆောင်းပြီး “ပြင်ပအလှအပ” ကို ဦးစားပေးဖို့တော့ မသင့်ပါဘူး။

“အဝိကနဲ့ သာမည” ကိုတော့ ခွဲခြားသင့်လှတယ်။

...

ဒါပေမဲ့ လူ့ရဲ့ဗီဇတစ်ခုဖြစ်တဲ့ “ကြားဝါမှု” ကိုတော့ အပြီးအပိုင် လုံးဝပျောက်ဖျက်ပစ်လို့ မရဘူး။ အနည်းနဲ့အများဆိုသလိုတော့ ရှိကြမှာပဲ။

သို့သော် “ကြားဝါမှု” နည်းပါးသွားအောင်တော့ ထိန်းသိမ်းသွားသင့်တယ်။ အထူးသဖြင့် ခေတ်လူငယ် လူရွယ်များဟာ ကြားဝါမှုနောက်ကို မလိုက်သင့်ဘူး။

ခေတ်ဆန်တဲ့ပစ္စည်း၊ ခေတ်မီတဲ့ပစ္စည်း၊ နောက်ဆုံး ပေါ်ပစ္စည်းစတဲ့ “ပစ္စည်း” တွေ နောက်လိုက်ပြီး ပျက်စီးရာလမ်းကြောင်းကို ရောက်မသွားသင့်ဘူး။

တကယ်တော့...

ဘာပစ္စည်းမျှ လူထက်သာလွန်တယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ လူထက် တန်ဖိုးရှိတဲ့ပစ္စည်းဆိုတာ မရှိဘူး။ လူသာလျှင် တန်ဖိုးအရှိဆုံး။

ဒီတော့ ကြားဝါလိုလျှင်...

ဆင်းရဲပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေ၊ ကိစ္စမရှိဘူး။

ငါဟာ လူပဲ။

ငါ့မှာ လူနဲ့တူတဲ့ စာရိတ္တကောင်းကောင်းရှိတယ်။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တယ်။

ကိုယ်ချင်းစာတရား ရှိတယ် စတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တွေနဲ့
 ဝင့်ဝါမော်ကြားစမ်းပါ။
 မနစ်နာပါဘူး။
 မြင့်လာမှာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

 ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၅၆၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၁၉၈၉။

နှစ်သက်စွာလက်ခံခြင်း

လူ့ဘဝ...

အူဝဲလို့ငိုပြီး စခဲ့ကြတယ်။ နောက် ငိုညည်းပြီး
 အဆုံးသတ်ကြရတယ်။

ဒါကြောင့် ဘဝဆိုတာ အငိုနဲ့စ၊ အငိုနဲ့ဆုံးရတယ်လို့
 ကောက်ချက်ချကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာတော့ အငိုချည်း
 သက်သက်မဟုတ်ပါဘူး။

www.burmeseclassic.com

ပြုံးပျော်ရတဲ့အချိန်တွေ၊ ကျေနပ်ပီတိဖြစ်ရတဲ့အချိန်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ အောင်မြင်တဲ့အခါ ပျော်ရတယ်။ လိုအင်ဆန္ဒပြည့်တဲ့အခါ ကျေနပ်ရတယ်။ ဝမ်းသာကြရတယ်။

မကျေနပ်ဆန္ဒမပြည့်ဝကြရင် စိတ်ဆင်းရဲ ဝမ်းနည်းကြတာပဲ။

ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ၊ ပညာမဲ့၊ ပညာတတ်စတဲ့ အလွှာအသီးသီးမှာ တစ်ချိန်လုံးဆန္ဒပြည့်ဝသူ ဒါမှမဟုတ်...

တစ်ချိန်လုံးဆန္ဒ မပြည့်ဝသူတွေရယ်လို့ မရှိသလောက်ရှားပါးတယ်။ ဘဝတစ်လျှောက်မှာ ဆန္ဒပြည့်ဝမှုနဲ့ မပြည့်ဝမှုဟာ အမြဲတစေဒွန်တွဲလို့ဖြစ်စေ၊ တသီးတခြားစီဖြစ်စေ တွေ့ကြုံကြရတဲ့ လူတွေချည်းပါပဲ။

ဒီတော့ လူ့ဘဝကိုရလာတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ဝမ်းသာဝမ်းနည်းဖြစ်မြဲကိုစွဲကို တာဝန်ယူထားရသလို ရှိနေတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်...

“ကျွန်တော်/ကျွန်မဟာ လူဖြစ်လာပါပြီ။ လူ့ဘဝဆိုတာ အောင်မြင်မှု၊ ပြည့်စုံမှုတွေအတွက် ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်ရတယ်။ ဆုံးရှုံးမှု၊ မပြည့်စုံမှုတွေအတွက် ကြေကွဲဝမ်းနည်းရတယ်။ ကောင်းတဲ့အခါ စံစားမယ်၊ မကောင်းတဲ့အခါလည်း ခံသွားပါ့မယ်” ဆိုပြီး စာချုပ်ချုပ်ထားတာနဲ့ တူနေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒါကိုမသိကျိုးကျွံပြုကြသူတွေ များတယ်။ လျစ်လျူရှုထားကြတယ်။

အောင်မြင်တဲ့အခါ ‘ငါကွ’ ‘ငါလုပ်တာကွ’ ငါ့လိုလူဖေ့မှာရှိသေးရဲ့လား’ လို့ ကြွေးကြော်လိုကြတယ်။

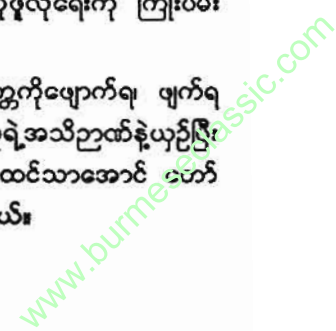
ဆုံးရှုံးတဲ့အခါမှာတော့ “ငါ့ကျမှ ဒုက္ခရောက်တယ်” “သူများတွေက ပြည့်စုံလှချည်လား” “လောကကြီးဟာ မတရားဘူး” ဘယ်သူကြောင့် ဘယ်ဝါကြောင့်လို့ အပြစ်တင်ကြ၊ မကျေနပ်ဖြစ်ကြရနဲ့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲကြတယ်။

ဒါကို တချို့က “အတ္တစိတ်” (ငါတကော ကောတဲ့စိတ်)လို့ သတ်မှတ်ကြတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိကိုယ် မိမိဗဟိုပြုထားတဲ့စိတ်ဓာတ်လို့ ဆိုကြတယ်။

လူတိုင်းဟာ “အတ္တစိတ်” ရှိသူများ ဖြစ်တယ်။ နည်းတာနဲ့ များတာပဲကွာတယ်။ အတ္တစိတ်ဟာ မိမိအသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် အလွန်အရေးပါတဲ့ ဇီဝစိတ်လို့ သိပ္ပံပညာရှင်များက သတ်မှတ်ကြတယ်။

“ကောင်းကောင်းစားလိုတယ်၊ သက်သေသင့်သက်သာနေလိုတယ်” စတဲ့ မိမိရဲ့ အတ္တစိတ်များ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် လူတွေဟာ ကြိုးစားကြတယ်။ ဒီဆန္ဒစိတ်ကြောင့် မိမိအတွက် ပြည့်စုံဖို့လိုအပ်ရေးကို ကြိုးပမ်းကြတယ်။

ဒါ့ကြောင့်... လူမှာ အတ္တကိုပျောက်ရ ဖျက်ရအခက်ဆုံးဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လူရဲ့အသိဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ပြီး ဆင်ခြင်နိုင်မှုကြောင့် မမြင်သာမထင်သာအောင် ဖောက်တော်လေး ထိန်းချုပ်နိုင်ကြပါတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါအောင်မြင်ပြီဆိုရင် ဝမ်းသာကြမယ်။
ငါဆုံးရှုံးရင် ဝမ်းနည်းကြမယ်။ အတ္တရဲ့ဇီဝိတိတိတတ်
ပေါ်ပေါက်လာမှာ မလွဲပါဘူး။

လူ့ဘဝဟာ ပြည့်စုံမှု၊ အောင်မြင်မှု အမြဲတစေ
မရနိုင်ဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် ဘဝမှာ အမြဲတမ်းပျော်ရွှင်မှုကို
ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရနိုင်မှာလဲ။

ဘဝမှာ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခနဲ့ ပြည့်နှက်နေတယ်။

ဘဝရဲ့ ကောင်းမွေ၊ ဆိုးမွေကို မိမိခံစားရမယ်။

သို့သော်... ဒီလိုခံစားရတဲ့အခါ ကြောင်ကျလေး
ကျနိုင်ဖို့ ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။

ဒီလိုပြင်ဆင်ထားဖို့ကတော့ “နှစ်သက်စွာလက်ခံ
ယူဖို့ပဲ” ဖြစ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ဘဝကပေးတာကို
နှစ်သက်စွာ လက်ခံလိုက်ပါ။ ဒီအခါမှာ သင့်ရဲ့သောက
ဝေဒနာကင်းဝေးသွားမှာဖြစ်တယ်။

ရှင်းပြပါမယ်။

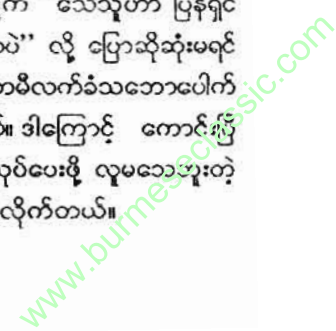
လူ့ရဲ့ထူးခြားတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိတစ်ခုမှာ သိအောင်၊
တတ်အောင်၊ နားလည်အောင် သင်ကြားယူလို့ရခြင်းပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ ကြားဆရာ၊
မြင်ဆရာ၊ သင်ဆရာဆိုတဲ့ ဆရာသုံးဦးက သင်ကြား
ပို့ချနေတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုသင်ကြားတဲ့ ပညာရပ်တွေ
ကို ဝိဇ္ဇာပညာရပ်၊ သိပ္ပံပညာရပ်ရယ်လို့ အတိအကျ

မသတ်မှတ်ကြပေမယ့် သင်ကြားလို့ မကုန်နိုင်ပါဘူး။
ဒီတော့ လူ့တစ်ယောက်ဟာ ဘဝအခြေခံအချက်အလက်
အချို့ကိုတော့ တီးမိခေါက်မိအောင် တတ်ကျွမ်းနားလည်
ထားသင့်တယ်။ တကယ်မှာ အခြေခံအချက်တွေဟာ
အလွန်ပဲလွယ်ကူပါတယ်။

မြန်မာတွေ အားလုံးသိပါတယ်။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ
နိမိတ်ကြီးလေးပါးမြင်လို့ တောထွက်တယ်။ ဒီတော့ “အို၊
နာ၊ သေဘေး” ကို အားလုံးသိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ အို၊
နာ၊ သေမှုနဲ့ မိမိဟာ မလွဲမသွေတွေ့ရမယ်ဆိုတာဟာ
ဘဝမှာ သိသင့်သိရမယ့် အခြေခံအချက်ပဲဖြစ်တယ်။ လူ
အဖြစ်ကိုရကတည်းက ပူးတွဲထည့်ပေးလိုက်တဲ့ “ပေးထား
ချက်” ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီပေးထားချက်ကို မိမိလက်ခံရဲ့လား။
နုလုံးသွင်းနိုင်ရဲ့လား။ သတိထားပြီးမှတ်သားနိုင်ရဲ့လား။

ကိသာဂေါတမီကို မြတ်စွာဘုရားက တရားပြဆုံးမပုံ
ကို ပြန်လည်လေ့လာနိုင်ပါတယ်။

ကိသာဂေါတမီဟာ သေသူကိုပြန်ရှင်အောင်လုပ်ပေး
ဖို့ ဗုဒ္ဓထံပါး ပန်ကြားတယ်။ ဗုဒ္ဓက “သေသူဟာ ပြန်ရှင်
စရာမရှိ။ ဒါဟာ လောကဓမ္မတာပဲ” လို့ ပြောဆိုဆုံးမရင်
အပူမီးတွေဖုံးနေတဲ့ ကိသာဂေါတမီလက်ခံသဘောပေါက်
မှာမဟုတ်ဘူးလို့ နားလည်တယ်။ ဒါကြောင့် ကောင်းပြီ
သေသူကို ရှင်သူဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ပေးဖို့ လူမသေဘူးတဲ့
အိမ်က မုန်ညင်းစေ့ယူခဲ့ဖို့ မှာလိုက်တယ်။

ကိသာဂေါတမိဟာ တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက် မုန်ညှင်းစေတောင်းတဲ့အခါ “အိမ်တိုင်၊ မိသားစုတိုင်းမှာ သေဆုံးခဲ့တဲ့သူတွေရှိတာကို သိရှိလာတယ်။ ဒီလိုသိရှိ တာကို လက်ခံတယ်။ နားလည်တယ်။ ဒါကို နှလုံးသွင်း မှတ်သား သတိထားလိုက်တဲ့အခါ မိမိအပူမီး ငြိမ်းသွား ရတယ်။ ဒါကိုပဲ ဗုဒ္ဓက တရားပြတာပါပဲ။

အိုရ၊ နာရ၊ သေရ၊ ဒုက္ခကြုံကြရတာ လောက ဓမ္မတာပဲ။ ဒါကိုသိရှိပေမယ့် လက်ခံနှလုံးသွင်းနိုင်မှုမရှိရင် သောကငြိမ်းအေးမှာမဟုတ်ဘူး။ ပုံပြင်ထဲမှာပါတဲ့ တရားပြ ကောင်းတဲ့ ဘုန်းကြီးလို ဖြစ်နေတတ်တာကို သတိပြု သင့်တယ်။

ဒီဘုန်းကြီးဟာ တခြားသူတွေကို သောကမီးငြိမ်း အောင် ဟောကြားနိုင်ပေမယ့် မိမိတူမ သေဆုံးတော့ အတောမသတ် ငိုခဲ့မိတယ်။ ဒါကိုလူတွေက လျှောက်တင် တဲ့အခါ “ဒါက ငါ့တူမကိုး” ဆိုတဲ့အဖြေမျိုးကို ပေးခဲ့ တယ်။

ဆိုလိုတာက သိရုံ၊ နားလည်ရုံနဲ့ မလုံလောက်ဘူး။ ကိုယ်တိုင်လက်ခံနှလုံးသွင်းနိုင်ဖို့ အရေးကြီးလှပါတယ်။

“လာမယ့်ဘေး ပြေးတွေ့” ဆိုတဲ့ မြန်မာစကားပုံ ရှိပါတယ်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံလာရင် ပြေးပြီးရင်ဆိုင်လိုက် ပါလို့ ဆိုလိုတာဖြစ်တယ်။ ဘဝမှာ ဘေးအန္တရာယ်တွေ၊ ဒုက္ခတွေ အများကြီးပဲ။ ပြေးတွေ့စရာတောင် မလိုပါဘူး။

တစ်နေ့နေ့ တွေ့ကြုံရမှာချည်းပဲ။ တွေ့ကြုံတဲ့အခါမှသာ ရှောင်ထွက်ဖို့မကြိုးစားပါနဲ့။ ရှောင်ထွက်လို့လည်း မရပါ ဘူး။ ဒီတော့ ဘာလုပ်ရမလဲ။

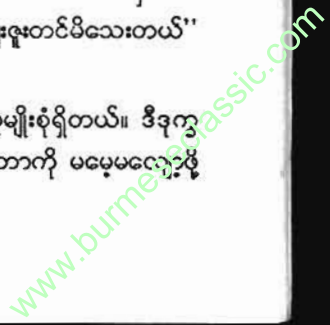
ကျေနပ်စွာ လက်ခံလိုက်ရုံပါပဲ။

လက်ခံဖို့ သတ္တိမွေးပါ။ အချို့က ‘သတ္တိ’ ဆိုတာ ‘သိတတ်’ တာပါကွာလို့ ပြောကြတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ကြုံရမယ့်ဘေး ပြေးမလွတ်ဘူးဆိုတာ သိတတ်ထားရမှာ ဖြစ်တယ်။

• • •

ထိခိုက်မှုကြောင့် ခြေပြတ်နေသူတစ်ဦးနဲ့ တွေ့ဖူး တယ်။ သူ့ကိုမေးကြည့်တော့ ပထမမှာ ကျွန်တော်လည်း သေတာကမှကောင်းဦးမယ်လို့ဆိုပြီး အရမ်းစိတ်ညစ်သွား တယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ကျတော့ စဉ်းစားမိတယ်။ ဒါဟာ ငါ့ဘဝပဲ။ ငါ့လို ခြေပြတ်လက်ပြတ်တဲ့လူတွေ လောက ကြီးမှာ ဒုနဲ့ဒေးပဲ။ ကျွန်တော့်အရင်ကလည်း ရှိခဲ့တယ်၊ နောက်မှာလည်းရှိမှာပဲလို့ ကျွန်တော် လက်ခံလိုက်တယ်။ ဒီလိုလက်ခံလိုက်တာနဲ့ လောကကြီးဟာ သာယာလှပလာ တယ်။ အသက်ရှင်နေတာကိုပဲ ကျေးဇူးတင်မိသေးတယ်” လို့ ပြန်ပြောပြတယ်။

မှန်ပါတယ်။ လောကမှာ ဒုက္ခမျိုးစုံရှိတယ်။ ဒီဒုက္ခ တွေကို တစ်နေ့ ကိုယ်လည်းကြုံနိုင်တာကို မမေ့မလော့ဖို့ အရေးကြီးတယ်။

ကြားဖူးတဲ့ကဗျာလေးတစ်ပုဒ်ထဲမှာ “ကျွန်တော်ဟာ ဖိနပ်ဝယ်စရာ ပိုက်ဆံမရှိလို့ အလွန်ပဲဝမ်းနည်းနေပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာပဲ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ခြေထောက်မပါတဲ့ လူတစ်ယောက် ချိုင်းထောက်နဲ့ဖြတ်သွားတယ်” တဲ့။

ဒီတော့ နှစ်သက်စွာလက်ခံလိုက်စမ်းပါ။

ကျေနပ်စွာ လက်ခံလိုက်စမ်းပါ။

ဘဝမှာ ဒုက္ခကိုလက်မခံဘဲ ရှောင်ထွက်သွားလို့ မရဘူး။

လက်ခံနိုင်ရင် သုခ။

လက်မခံနိုင်ရင် ဒုက္ခ။

ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၅၄ ဇူလိုင်လ၊ ၁၉၈၉

ဆီဖြစ်တဲ့ နှမ်းတစ်လုံး

စကြဝဠာအနန္တတဲ့။

စကြဝဠာပေါင်းများစွာရှိတယ်။

ကမ္ဘာဟာ နေစကြဝဠာထဲမှာရှိတယ်။ နေစကြဝဠာဟာ နဂါးငွေ့တန်းမှာ ရှိတယ်။ နဂါးငွေ့တန်းမှာ စကြဝဠာတွေ အများကြီးပါဝင်တယ်။

နဂါးငွေ့တန်းအပြင် အခြားစကြဝဠာတွေ အစုအဝေးတွေနဲ့ အများကြီးရှိသေးတယ်။ စကြဝဠာတိုင်းမှာ ကမ္ဘာလို ဂြိုဟ်သိမ် ဂြိုဟ်ပွားတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒီတော့ ကမ္ဘာဟာ ဟင်းလင်းပြင် (Space) ထဲက အစက်တစ်စက်လေးပဲ။ ကမ္ဘာဆိုတဲ့ အစက်ကလေးထဲမှာ လူတွေ သန်းထောင်ပေါင်းများစွာရှိတယ်။ ဒီလူတွေ အများကြီးထဲမှာ သင်ဟာ “တစ်ယောက်” သာ ဖြစ်တယ်။

စကြဝဠာနဲ့စာရင် ကမ္ဘာဟာ မဖြစ်စလောက်ကလေးပဲဆိုတော့ သင်ဟာလည်း မဖြစ်စလောက်ထဲက မဖြစ်စလောက်ပေပဲပေါ့။

လူ့ကိုယ်ခန္ဓာမှာ အဏုကြည့် မှန်ဘီလူးနဲ့မှ ကြည့်လို့ မြင်နိုင်တဲ့ ဘက်တီးရီးယားပိုးမွှားလေးတွေ ရှိတယ်။

www.burmeseclassic.com

ဒီမိုးမွှားလေးတစ်ကောင်ဟာ ဘာမျှအရေးမပါလှဘူး။ စကြဝဠာနဲ့နှိုင်းစာရင်တော့ လူဟာ ဘက်တီးရီးယား လောက်မှ အရေးပါပါ့မလားလို့ သံသယဖြစ်စရာတွေ ရှိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူဟာ ဘယ်လောက်သေးသေး၊ သိပ်တော့ မသိမ်သပ်ပါဘူး။

သင်အပါအဝင် လူ သေးသေးကွေးကွေးတွေဟာ ကမ္ဘာကို လွှမ်းမိုးထားနိုင်ပြီ။ ဟင်းလင်းပြင်ထဲလည်း ရောက်ပြီ။ လကမ္ဘာကိုလည်း ရောက်ပြီ။ အင်္ဂါဂြိုဟ်၊ သောကြာဂြိုဟ် စတဲ့ ဂြိုဟ်တွေကိုလည်း လေ့လာနေပြီ။ တစ်နေ့ လူတွေဟာ စကြဝဠာအားလုံးကိုပဲ စိုးမိုးသွား မလား။

ဘယ်လိုကြောင့် ဒီလောက်အရေးမပါတဲ့ လူတွေဟာ အရေးပါ နေရာရနေကြတာလဲ။

ဆင်ခြင်ကြည့်ကြစမ်းပါ။

လူမှာ “တန်ဖိုး” တော့ ရှိပါတယ်။

သေးသေးသိမ်သိမ်လူသား မရှိပါဘူး။

ဘာမဟုတ်တဲ့လူသားမှာ ဘာခွန်အားတွေများ ရှိနေလို့လဲ။

တစ်ခါက... လူတစ်ယောက်ဟာ ခြေထောက် နှစ်ချောင်းမိုးပေါ်မြှောက်ထောင်ပြီး အိပ်နေတဲ့ တစ်တီတူး ငှက်ကို မေးသတဲ့။

“ဟေ့ တစ်တီတူး... မင်းဟာ ဘာဖြစ်လို့ ခြေ နှစ်ချောင်းထောင်ပြီး အိပ်နေလဲ”

ဒီတော့ တစ်တီတူးငှက် “မိုးပြိုမှာစိုးလို့ပါ။ မိုးပြို လာရင် ငါ့ခြေထောက်နှစ်ချောင်းနဲ့ ထောက်ထားနိုင် အောင် ဒီလိုအိပ်နေတာပဲ” လို့ ပြောသတဲ့။

ဒီအခါမှာ မေးတဲ့လူက ရယ်သွမ်းသွေးပြီး “မင်း ကလည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်၊ မင်းခန္ဓာကိုယ်ကလည်း ငယ်ငယ်၊ ခြေထောက်ကလည်း သေးသေးကွေးကွေးနဲ့ ဒီလောက်ကြီးတဲ့ ‘မိုး’ ကို ဘယ်လိုလုပ်ထောက်ထား နိုင်မှာလဲ” ဟု တဟားဟားရယ်ပြီး ပြောသတဲ့။

ဒါကို တစ်တီတူးက ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုရင်...

“ကိုယ်တတ်နိုင်တာ ကိုယ်လုပ်တာပဲ၊ ကိုယ်တတ် နိုင်တာ ကိုယ်လုပ်တာပဲ” လို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

မှန်ပါတယ်။

ဒီပုံပြင်တွေဟာ လူတွေကို “ကိုယ်တတ်နိုင်တာလေး ကိုယ်လုပ်ဖို့” သင်ခန်းစာပေးတဲ့ပုံပြင်ပဲ ဖြစ်တယ်။

တစ်တီတူးဟာ မိုးပြိုလာရင် သူ့ခြေထောက်နဲ့ မိုးကို ထောက်ကန်မထားနိုင်မှန်းတော့ သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မိမိတတ်နိုင်တဲ့နည်းက ဒီနည်းပဲရှိတယ်။

ဒီတော့ ကိုယ်တတ်နိုင်တာ ကိုယ်ကြိုးစားလုပ်ကြ ရမှာပဲ။

လူတွေဟာ အစစအရာရာ အားနည်းပါကယ်။ တစ်ဦးစီလုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သိပ်ပြီးမရှိလှဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်တတ်နိုင်တာတွေ ကိုယ်လုပ်ကြလို့...

စက်ရုံကြီးတွေ၊
တိုက်တာအဆောက်အအုံကြီးတွေ၊
တံတားတွေ၊ လမ်းတွေ ပေါ်ပေါက်လာရတာပဲ။
ဘယ်လောက်မြင့်တဲ့တောင်ပေါ်ကို တက်ချင်၊ တက်
ချင် အစပြုရတာကတော့ ပထမခြေလှမ်းသာဖြစ်တယ်လို့
ဆိုကြတယ်။

သွားဖန်များတော့ ခရီးရောက်တာပဲ။
စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ ဖတ်ဖူးတယ်။
လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ ပင်လယ်ကမ်းစပ်မှာ နံနက်
စောစောလမ်းလျှောက်နေရင်း ဂုံးကောင်တွေကို ရေထဲ
ပစ်ချနေတယ်။ ဒါကို လမ်းလျှောက်လာတဲ့ လူကြီး
တစ်ယောက်က တွေ့တော့...

“သူငယ်၊ ဂုံးကောင်တွေကို ဘာလို့ရေထဲပစ်ချနေ
တာလဲ” လို့ မေးတယ်။

ဒီဟော့ သူငယ်က “ဒီဂုံးကောင်တွေဟာ နေထွက်
လာတဲ့အခါ သဲသောင်ပေါ်မှာ အသက်မရှင်နိုင်ကြဘူး။
သေသွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ရေထဲပြန်ချပေး
နေတာပါ” လို့ ပြောသတဲ့။

ဒါကို လူကြီးက “မင်းကလံ့ကွာ... ကမ်းစပ်မှာ
ဂုံးကောင်တွေ ရာနဲ့ထောင်နဲ့တင်နေတာပဲ။ မင်း ဘယ်လို
လုပ်ပြီး သူတို့အားလုံးကို ကယ်တင်နိုင်မလဲ။ အကျိုးမရှိ
ပါဘူးကွာ” လို့ ပြောသတဲ့။

“ဒါကတော့ ဦးလေးရယ်။ ခု တစ်ကောင်ကိုတော့
ကယ်လိုက်နိုင်တာပဲ မဟုတ်လား” လို့ ပြောပြောဆိုဆို
ဂုံးကောင်တစ်ကောင်ကို ရေထဲပစ်ချလိုက်သတဲ့။

လောကကြီးမှာ လုပ်စရာတွေကို မျှော်မှန်းကြည့်ရင်
အနန္တပဲ။ လုပ်စရာမကုန်နိုင်အောင် များနေလိမ့်မယ်။
မိမိလုပ်လို့လည်း မကုန်ဘူး။
နောက်လူလုပ်လို့လည်း မကုန်ဘူး။
လောကကြီးတိုးတက်ဖို့အတွက် ရှေ့ကလည်းလုပ်ရ
တယ်။ ခုလည်း လုပ်ရတယ်။ နောင်လည်း လုပ်ကြဦးမှာပဲ။
ဒါပေမဲ့ မိမိတတ်နိုင်တဲ့နည်းနည်းလေးကိုတော့ လုပ်ကြပါ။
မလုပ်ဘဲ မနေကြပါနဲ့။
အကျိုးရှိပါတယ်။

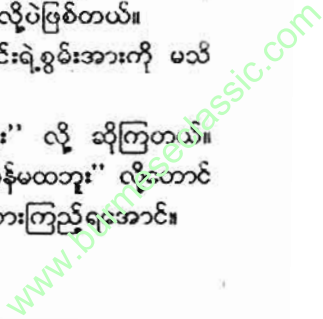

ရှေးအခါက “သူရဲကောင်းခေတ်” ရှိတယ်။
လူစွမ်းကောင်းကို အားကိုးကြတယ်။
“တစ်ယောက်ကောင်းသော် တစ်သောင်းဗိုလ်ခြေ
ညက်ညက်ကြေ” လို့ ဆိုကြတယ်။ ခုတော့ ခေတ်ပြောင်း
လာပါပြီ။

“တစ်ယောက်အားနဲ့ ယူသော်မရ၊ အများအားနဲ့
ယူသော်ရ၏” ဆိုတဲ့စကား ပေါ်လာတယ်။ ဆိုလိုတာက
တစ်ယောက်စီလုပ်နိုင်တာလေးကို ကိုယ်စီကိုယ်င တာဝန်
ယူလုပ်သွားကြရင် အောင်မြင်နိုင်လိမ့်ပဲဖြစ်တယ်။

ရှေးအခါက တစ်ယောက်ချင်းရဲ့စွမ်းအားကို မသိ
မမြင်ကြဘူး။

“နှမ်းတစ်လုံးနဲ့ ဆီမဖြစ်ဘူး” လို့ ဆိုကြတယ်။
ပိုပြီး နှိမ်ချင်ရင် “ခွေးလှေးခုန်လို့ ဖုန်မထဘူး” လို့ဟောင်
ပြောကြသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။

နှမ်းစေ့တစ်စေ့မျှမရှိရင် ဆီဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ နှမ်းစေ့
တစ်စေ့ဟာ ဆီဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ချက်တစ်ခုတည်းမှာ အပါ
အဝင် ဖြစ်တယ်။

နှမ်းစေ့ပေါင်းများစွာကမှ ဆီဖြစ်တယ်။

နှမ်းစေ့ပေါင်းများစွာက ဆီဖြစ်ဖို့ရာ နှမ်းစေ့တိုင်းဟာ
သူ့တာဝန်သူ ထမ်းသွားမှ ဆီဖြစ်လာတာပဲ။

အနန္တစကြဝဠာထဲက ကမ္ဘာ၊

ကမ္ဘာထဲက လူသား၊

လူသားတွေ အများကြီးထဲက “သင်ဟာ တစ်
ယောက်”၊

သင်တစ်ယောက်ဟာ နှမ်းတစ်လုံးနဲ့ တူတယ်။

သင်တစ်ယောက်တည်းနဲ့တော့ အရာရောက်ချင်မှ
ရောက်မယ်။ အသေးအမွှားပဲ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမဲ့
သင်တို့ စုပေါင်းလိုက်ပါ။

စုပေါင်းရုံနဲ့တော့ မရဘူး။

သင်တို့တစ်ယောက်စီ ကိုယ်တတ်နိုင်တာလေးတော့
ကိုယ်လုပ်ပါ။

ဒီအခါမှာ ‘ဆီ’ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။

ဘာ၊ ဘယ်လို၊ ဘာကြောင့်

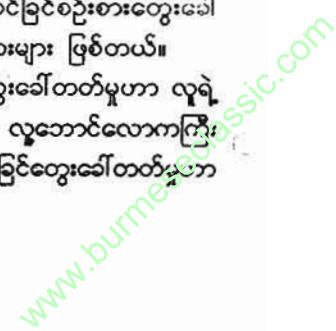
“ယုတ္တိရှိမှ ယုံတယ်”

“မှန်မှ လက်ခံတယ်”

“မဖြစ်နိုင်တာပါကွာ”

စတဲ့စကားတွေဟာ လူတွေရဲ့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားတွေးခေါ်
တတ်မှုကို ဖော်ညွှန်းထားတဲ့စကားများ ဖြစ်တယ်။

ဆင်ခြင်စဉ်းစားတတ်မှု၊ တွေးခေါ်တတ်မှုဟာ လူရဲ့
ဝိသေသလက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ လူ့ဘောင်လောကကြီး
တိုးတက်ရခြင်းအတွက်လည်း ဆင်ခြင်တွေးခေါ်တတ်မှုဟာ
အဓိကနေရာက ပါဝင်တယ်။

ဒီတော့ လူတွေဟာ ဘယ်နေရာမဆို...

“ဘာတွေလဲ”

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ”

“ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ”

စတဲ့ မေးခွန်းတွေထုတ်ပြီး ဖြစ်ပျက်မှုတွေကို အကျိုးအကြောင်းဆင်ခြင်တတ်ကြတယ်။

ဖြစ်ပျက်မှုတွေအားလုံးမှာ “ဘာတွေလဲ” ဆိုတာကို သတ်သတ်မှတ်မှတ် ခွဲခွဲခြားခြားသိထား၊ မှတ်သားထားလိုကြတယ်။

ဒီဖြစ်ပျက်မှုတွေဟာ ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲ၊ ဘာကြောင့် ဖြစ်တာလဲဆိုတဲ့အဖြေကိုလည်း ရှာလိုကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပထမမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ “ဘာတွေလဲ” ဆိုတာကို တိတိကျကျ ခွဲခြားဖို့ ခက်ခဲတဲ့ဟာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ သတ်မှတ်ဖို့ခက်ခဲတာတွေ အများကြီး ရှိနေတာကို တွေ့ရတယ်။

ထင်ရှားတဲ့ဥပမာတစ်ခု ပေးရရင်တော့...

“မှတ်ဆိတ်မွေးရှိတဲ့လူကို ဘယ်လိုသတ်မှတ်မလဲ”

“မှတ်ဆိတ်မွေး မရှိတဲ့လူကို ဘယ်လိုသတ်မှတ်မလဲ” ဆိုတဲ့ ဥပမာနဲ့ပဲ တင်ပြလိုတယ်။

“သာမန်အားဖြင့် မှတ်ဆိတ်မွေး အများကြီးရှိတဲ့ လူကို မှတ်ဆိတ်နဲ့လူလို့သတ်မှတ်တယ်။ မှတ်ဆိတ်မွေးလုံးဝမရှိတဲ့လူကို မှတ်ဆိတ်မရှိတဲ့လူလို့ သတ်မှတ်မယ်” လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ထပ်မေးချင်တယ်။

“မှတ်ဆိတ်မွေးတစ်ပင်ရှိတဲ့လူဟာ မှတ်ဆိတ်နဲ့ လူလား”

အများအားဖြင့် မှတ်ဆိတ်တစ်ပင်ရှိတဲ့လူကိုတော့ မှတ်ဆိတ်နဲ့လူလို့ မဆိုဘူးလို့ ဖြေကြမှာပဲ။ ဘယ်လို ဖြေဖြေပါ ကိစ္စမရှိပါဘူး။

ဒီလိုဆိုရင် နှစ်ပင်ရှိတဲ့လူကော၊ သုံးပင်ရှိတဲ့လူကော စသဖြင့်မေးသွားရင် တစ်နေရာရောက်ရင်တော့ (ဥပမာ... အပင် ၃၀၀ ဆိုပါစို့) “အပင် ၃၀၀ ရှိရင်တော့ဖြင့် မှတ်ဆိတ်နဲ့လူလို့သတ်မှတ်မယ်” လို့ အဖြေရရှိနိုင်တယ်။

ဒီလိုဆိုရင် “၂၉၉ ပင်ရှိစဉ်တုန်းက မှတ်ဆိတ်နဲ့ လူလို့ မသတ်မှတ်ဘူးပေါ့”

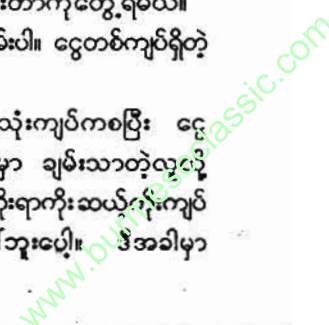
ဒါဖြင့်... မှတ်ဆိတ်မရှိတဲ့လူနဲ့ ရှိတဲ့လူဟာ မှတ်ဆိတ်မွေးတစ်ပင်ပဲ ကွာခြားတော့တာပေါ့။

ဒီအတိုင်းပဲ ဆင်ခြင်ကြည့်စမ်းပါ။

ချမ်းသာတဲ့သူနဲ့ ဆင်းရဲတဲ့သူဟာ ငွေတစ်ကျပ်၊ ဒါမှမဟုတ် ငွေတစ်ပြားပဲ ကွာခြားတာကိုတွေ့ရမယ်။

ဒီလိုမေးခွန်းကိုပဲ မေးကြည့်စမ်းပါ။ ငွေတစ်ကျပ်ရှိတဲ့ လူကို ချမ်းသာတဲ့လူလို့ခေါ်လား။

မခေါ်သေးရင် နှစ်ကျပ်၊ သုံးကျပ်ကစပြီး ငွေတစ်သိန်းထိ ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ ချမ်းသာတဲ့လူလို့ ခေါ်ရင် ကိုးသောင်းကိုးထောင် ကိုးရာကိုးဆယ်ကိုးကျပ် ရှိတဲ့ လူကို ချမ်းသာတဲ့လူ မခေါ်ဘူးပေါ့။ ဒီအခါမှာ

ချမ်းသာတဲ့လူနဲ့ မချမ်းသာတဲ့လူ ကွာဟချက်က ငွေ တစ်ကျပ်သာဖြစ်တာကို တွေ့ရမယ်။

လက်တွေ့မှာ စာမေးပွဲအောင်တဲ့လူနဲ့ ကျတဲ့လူဟာ ကွာဟချက် "အမှတ်တစ်မှတ်" သာ ရှိနိုင်တယ်ဆိုတာကို ဆင်ခြင်ကြည့်လို့ရတယ်။

ဒီအတိုင်းဆင်ခြင်ကြရင် အဖြူနဲ့အမည်း၊ ပညာ တတ်တဲ့လူနဲ့ မတတ်သူ၊ လူကောင်းနဲ့ လူဆိုးများရဲ့ ကွာဟချက်တွေဟာ အလွန်အလွန် ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ ဘောင်ထဲမှာ ရောက်သွားနိုင်တယ်။

ခွဲခြားဖို့ ခက်ခဲလာမှာဖြစ်တယ်။ ခုဖော်ပြတဲ့ ဥပမာတွေဟာ လက်တွေ့တွေ့မြင်နေ ရတာကို ရည်ညွှန်းရှင်းပြသွားတာတွေဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မမြင်မတွေ့နိုင်တဲ့အတတ်တွေ၊ မော်လီကျူးတွေ၊ စွမ်းအင် တွေစတဲ့ ဝတ္ထုပစ္စည်းအကြောင်းအရာတွေကို တိတိကျကျ တင်ပြတဲ့အခါ အခက်အခဲဘယ်လောက်ရှိမယ်ဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါတယ်။

အခုလို သတ်မှတ်ရခက်တဲ့ကိစ္စတွေကို တင်ပြထား တဲ့ "ပြဿနာ" အချို့ကို ဥပမာပြလိုပါတယ်။ ဒီအမေး များအတွက် အဖြေမရှိသေးပါ။

ပထမပြဿနာက ဂြိုဟ်ကြီးတစ်ခု ရှိတယ်။ ကမ္ဘာ လို့ပဲ ဆိုပါစို့။ အဲဒီဂြိုဟ်မှာ တစ်ဝက်က ရေ၊ တစ်ဝက်က ကုန်းဖြစ်နေတယ်တဲ့။ ရေပတ်ချာဝိုင်းနေတဲ့ အရပ်ကို 'ကျွန်း' လို့ခေါ်တယ်။ ကုန်းပတ်လည်ဝိုင်းနေတဲ့ ရေကို

တော့ 'အိုင်' လို့ခေါ်တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ကုန်းဟာ 'ကျွန်း' လား၊ ရေဟာ 'အိုင်' လားတဲ့။

ဒုတိယပြဿနာက စိမ်းနေတဲ့သစ်ရွက်တစ်ရွက်ရဲ့ အရောင်ကိုမေးတဲ့ မေးခွန်းပဲ။ အရောင်ဆိုတာ အလင်း ရောင် ရှိမှမြင်ရတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်။ အလင်းရောင်မရှိရင် အရောင်ကို မသိနိုင်ဘူး။

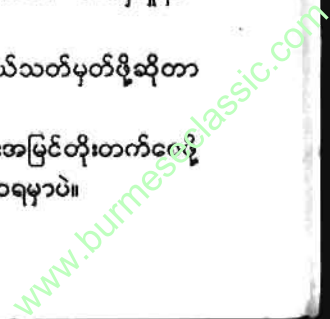
ဒီလိုဆိုရင် မှောင်မည်းနေတဲ့အခါ အဲဒီသစ်ရွက်ရဲ့ အရောင်ဟာ ဘာရောင်လဲ၊ သစ်ရွက်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အရောင် ဟာ အစိမ်းပဲလား၊ အရောင်မဲ့နေသလား၊ ဒါမှမဟုတ် 'မည်း' နေသလားတဲ့။

ဒီလိုပြဿနာတွေ သောင်းခြောက်ထောင် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေဟာ မိမိတို့ရှုထောင့်က မိမိတို့သတ်မှတ်ပြီး မိမိအခြေအနေနဲ့လိုက်လျောတဲ့ 'အမြင်' ကိုသာ 'အမှန်' လို့ ယူဆကြပါတယ်။

သိပ္ပံပညာမှာတော့ ဒီလိုပြဿနာတွေကို တတ်နိုင် သလောက် ဖြေရှင်းကြတယ်။ ဥပမာ... အပူချိန်ဆိုပါစို့။ ဘယ်လောက်အေးအေး အပူချိန်နဲ့ပဲ ဖော်ပြတယ်။ အအေး ချိန်ဆိုတာ မရှိဘူး။ အမြန်နှုန်းပဲရှိတယ်။ "အနေ့နှုန်း" မရှိဘူး။

ဒါပေမဲ့ တစ်ပြေးညီ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။

ဒါဟာ လူ့လောကရဲ့ အတွေးအမြင်တိုးတက်ရေးအတွက် အရေးလမ်းဖြစ်တယ်လို့ ယူဆရမှာပဲ။

ဒုတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ “ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ” ဆိုတာဟာ အတော်လေးအသုံးများတဲ့မေးခွန်း ဖြစ်တယ်။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ” ဆိုတဲ့...ကို အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် လူတိုင်းသိလိုကြတယ်။ ဆန်းလည်း ဆန်းစစ်ကြည့်တတ်ကြတယ်။ “လျှပ်စစ်စီးလို့ စီးလင်းတာ”၊ အသံလွှင့်တာကိုဖမ်းမိလို့ အသံကြားရတာ” စသည်ဖြင့် သိပုံဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အကြမ်းအားဖြင့်သိကြရတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဆိုတာ အသေးစိတ်ကို သိရှိကြဖို့တော့ ခက်ခဲလှတယ်။

“ကြက်မနွဲ့ ကြက်ဥ ဘယ်သူ့အလျင်စဖြစ်လဲ” ဆိုတဲ့ ဘဲဥအစ ရှာမရတာမျိုးတွေ အများကြီးရှိတယ်။

“လူတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လာကြတာလဲ”

“ဖန်ဆင်းလို့”။

ဒီလိုဆိုရင် ဒီလိုဖန်ဆင်းနိုင်ဖို့ အကြွင်းမဲ့တန်ခိုးရှင်တစ်ဦးရှိရမယ်။ တစ်နေရာမှာ အကြွင်းမဲ့တန်ခိုးရှင်တစ်ဦးရှိတယ်။ သူဟာ ဘာမဆိုလုပ်နိုင်တယ်။ ဘာမဆို ဖန်ဆင်းနိုင်တယ် ဆိုပါစို့။ ဒီလိုဆိုရင် ဒီတန်ခိုးရှင်က သူ မ မ နိုင်တဲ့ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို သူ ဖန်ဆင်းနိုင်မလား။ သူဖန်ဆင်းနိုင်တယ်ဆိုရင် သူ မ မနိုင်တဲ့အတွက် အကြွင်းမဲ့တန်ခိုးရှင် ရှိပါ့မလား။

မရှိရင် လူ ဘယ်လိုဖြစ်လာသလဲ။

အဆင့်ဆင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာမှုကြောင့် ဖြစ်လာတယ်လို့ ဆိုပါစို့။ မျောက်က ဆင်းသက်လာသလို ဆိုပါစို့။

“ဒီလိုဆို ပထမဦးဆုံးဖြစ်လာတဲ့ သတ္တဝါက ဘယ်ကဖြစ်လာသလဲ”

“စွမ်းအင်” တွေ စုပေါင်းမိရာက ဖြစ်လာတယ်ပေါ့။ အဲဒီစွမ်းအင်တွေက ဘယ်ကရသလဲ။

ခြင်က စွမ်းအင်ရတယ်။

ဒီခြင်တွေရော စသဖြင့် မဆုံးနိုင်တဲ့မေးခွန်း၊ အဖြေမရှိတဲ့မေးခွန်းများ ဆက်တိုက်ပေါ်လာနိုင်စရာရှိတယ်။

ဒါကြောင့် တွေးခေါ်မြော်မြင်နိုင်တာတွေဟာ မျက်စိတဆုံးမှာပဲ ရှိတယ်။ ‘ဘောင်’ တစ်ခုထဲမှာသာ ဆင်ခြင်နိုင်တယ်လို့ ဆိုထားကြတယ်။

...

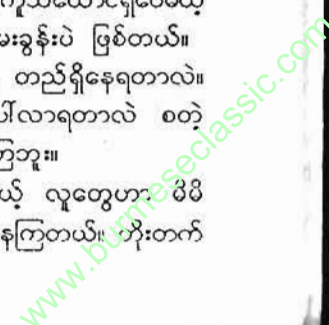
တတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ “ဘာကြောင့်လဲ” ဆိုတဲ့ အမေးကို နေ့စဉ် ဖြေနေကြတယ်။

“မိုး ဘာကြောင့်ရွာ၊ ဖားအော်လို့ ရွာ” ဆိုတဲ့ အဖြေမျိုးတွေကို မကြာခဏဖြေကြပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ မကြာခဏကြားဖူးပါတယ်။ မရှိလို့ မလှူဘူး၊ မလှူလို့ မရှိဘူးဆိုတာ။

“ဘာကြောင့်လဲ” ဆိုတဲ့မေးခွန်းရဲ့ အဖြေဟာ မျက်စိတဆုံးလောက်ပဲဖြေရင် လွယ်ကူသယောင်ရှိပေမယ့် တကယ်တမ်းတော့ အခက်ခဲဆုံးမေးခွန်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ဥပမာ... လူတွေက ဘာလို့ တည်ရှိနေရတာလဲ။ ကမ္ဘာကြီးက ဘာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရတာလဲ စတဲ့ မေးခွန်းတွေရဲ့အဖြေကို မဖြေနိုင်ကြဘူး။

ဒီမေးခွန်းမှာ အဖြေမရှိပေမယ့် လူတွေဟာ မိမိလုပ်စရာကိုင်စရာများကို လုပ်ကိုင်နေကြတယ်။ ဘိုးတက်

အောင် ဖန်တီးနေကြတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကူညီရိုင်းပင်းကြတယ်။ တို့ဘဝဟာဖြင့် မရေရာတဲ့ ဘဝပဲ။

တို့ဟာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ၊ ဘာကြောင့် ဖြစ်လာတာလဲလို့ ရံဖန်ရံခါ ရပ်တန့်စဉ်းစားမိတာက လွဲလို့ စိတ်ထဲမှာ စနိုးစနောင့်မဖြစ်ဘူး၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ် ကောင်းပါဘူး။

မိလိန္ဒမင်းကြီးနဲ့ ရှင်နာဂသိန် အမေးအဖြေမှာ လိုပဲပေါ့။ မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရှင်နာဂသိန်ကို မေးတဲ့ အထဲမှာ...

“အရှင်ဘုရား နောင်လာလတ္တံ့သောအနာဂတ် ကာလဆိုသည်မှာ အခိုင်အကြည် အထင်အရှားရှိချေပါ သလော”

“ဤသို့ကား အထင်အရှားမရှိပေဘူး အရှင် မင်းမြတ်”

“အရှင်ဘုရားတို့က ဒီလို အထင်အရှားမရှိတဲ့ အနာဂတ်ဒုက္ခတွေကိုပယ်သတ်ဖို့ ကြိုးစားတယ်ဆိုတော့ အရှင်ဘုရားတို့ဟာ တကယ်တော်တဲ့ မဟာပညာကျော် ကြီးတွေပေါ့”

“မင်းမြတ်...သင် မင်းမြတ်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူ မင်းများ ရှိပါသလား”

“အရှင်ဘုရား ရှိပါတယ်”

“ကောင်းပြီ...ထိုသို့ရှိသော ထိုရန်သူမင်းစစ်ချီလာမှ အသင်မင်းကြီးသည် ကျုံးတူးခြင်း၊ ခံတပ်ဆောက်ခြင်း၊

စစ်ပညာသင်ခြင်း၊ စစ်သားစုဆောင်းခြင်း၊ ရိက္ခာ သိုလှောင်ခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်မည်လော”

“အရှင်ဘုရား ဤသို့မဟုတ်ပါ။ စစ်မဖြစ်မီ စစ် မရောက်မီကတည်းက အသင့်ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားရ ပါမည်”

“မင်းမြတ် ထိုကဲ့သို့ ဘာကြောင့်ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ထား ရသနည်း”

“မှန်ပါ။ တစ်ဖက်ရန်သူများ မလာခံစေရန်ဖြစ် ပါသည် ဘုရား”

“မင်းမြတ်၊ ဘယ်သို့ပါနည်း။ ရောက်မလာသေး သော ရန်သူသည် ထင်ထင်ရှားရှားရှိပါသလော”

“မရှိပါဘုရား”

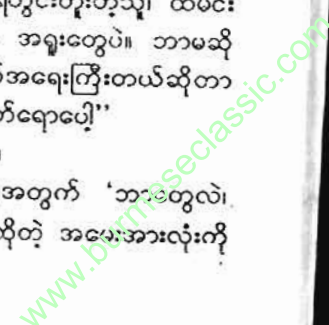
“မင်းမြတ် မရောက်အပ်သေးသော ဘေး၊ မထင် ရှားသေးသောဘေးရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထား အပ်သည်ရှိချေသော် မင်းကြီးသည်လည်း တကယ့်ကို တော်တဲ့ မဟာပညာအကျော်မော်ကြီးပင် ဖြစ်ပေသည် တကား”

ဟု ကျီစယ်၍ တုံ့ပြန်ခြင်းပြုပြီးမှ...

“မင်းမြတ်၊ ရေဆာမှ ရေတွင်းတူးတဲ့သူ၊ ထမင်း ဆာမှ လယ်ထွန်တဲ့သူတွေဟာ အရှူးတွေပဲ။ ဘာမဆို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ မင်းကြီးကောင်းစွာသဘောပေါက်ရောပေါ့”

ဟု ဆက်လက်မိန့်ဆိုလေတယ်။

“မှန်ပါတယ်။ လူတွေအတွက် ‘ဘာခံတွဲလဲ၊ ဘယ်လိုလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ’ ဆိုတဲ့ အမေးအားလုံးကို

မဖြေနိုင်သေးပေမယ့် လူ့ဘဝကတော့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်။
လူ့ဘောင်လောကဟာ တိုးတက်နေတယ်။ အထင်အရှား
ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ လူတွေဟာ ကျေနပ်လက်ခံပြီး
ခရီးဆက်လျက်ရှိဆဲပါပဲ။

ချယ်ရီပဂ္ဂင်။ အမှတ် ၅၉။

စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း အလေ့အထ

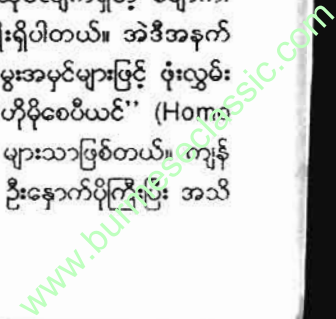
“အကြောင်းအရာတစ်ခုဟာ ဟုတ်မဟုတ်၊ မှန်မမှန်၊
သဘာဝကျမကျကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ စဉ်းစားဆင်ခြင်လိုတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်များနည်းပါးပြီး ရှေးကလူများသွားထားတဲ့ လမ်း
ကြောင်းအတိုင်း ထပ်ပြီးလိုက်တတ်တဲ့သူများသာ ပေါများ
တယ်” လို့ ဆရာကြီး ရှေ့ခေါင်းက “ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် အယူ
အဆရေးရာများ” မှာ ဖော်ပြထားတယ်။ (ပန်ရှပ်စုံ
မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၆၊ သြဂုတ်လ၊ စာ ၁၁-၁၆)

အဲဒီအကြောင်းအရာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ “အရှေ့
တိုင်းသားတွေဟာ စဉ်းစားဖို့အလွန်ပျင်းတယ်” လို့လည်း
ထုတ်ဖော်တင်ပြထားတယ်။

ဆရာကြီးဟာ သူ့ရဲ့ယူဆချက်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး
ခိုင်လုံတဲ့ အကြောင်းပြချက်များနဲ့ တင်ပြထားတယ်။

ဒါကြောင့် မြန်မာအပါအဝင် အရှေ့တိုင်းသားများ
စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုနည်းပါးခြင်းကို သုံးသပ်လိုပါတယ်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိတဲ့ မျောက်၊
မျောက်ဝံ အမျိုးအစား ၁၉၃ မျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီအနက်
တစ်ရာကိုးဆယ်နှစ်မျိုးဟာ အမွှေးအမှင်များဖြင့် ဖုံးလွှမ်း
လျက်ရှိသည်။ ကျန်တစ်မျိုးမှာ “ဟိုမိုစေပီယင်” (Homo
Sapiens) လို့အမည်ရတဲ့ ‘လူ’ များသာဖြစ်တယ်။ ကျန်
အမျိုးအစားများထက် ‘လူ’ ဟာ ဦးနှောက်ပိုကြီးပြီး အသိ

ဉာဏ်ရင့်သန်ပေမယ့် မူလဗိဇ္ဇာတော့ 'မျောက်' ပါပဲ။ သူ့မှာရှိတဲ့ ကာယအင်အားဟာ အခြားသတ္တဝါများနဲ့စာရင် ချို့တဲ့နေသလို အနံ့ခံခြင်း၊ အလိုအလျောက်သိတတ်ခြင်း စတဲ့ လောကကြီးမှာ အသက်ရှင်ရပ်တည်ဖို့လိုအပ်တာ တွေလည်း ချို့ပွင်းနေပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ 'လူ' ဟာ သတ္တလောကတစ်ခုလုံးရဲ့ အရှင် သခင်သဖွယ် ရပ်တည်လျက်ရှိတယ်။ ဒါဟာ ဘာကြောင့်လဲ။ ကာယစွမ်းအားနဲ့လောကကို မလွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့ 'လူ' က ဉာဏအားနဲ့ လောကကိုစိုးမိုးထားတယ်။ ဒီဉာဏစွမ်းအားထဲမှာ အရေးပါဆုံးအချက်တစ်ချက်ကတော့ လူရဲ့ "စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု" သာ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆရတယ်။

ဒီတော့ လူဟာ လူလို ခေါ်ခံရတဲ့ကာလကတည်းက စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်ခဲ့တယ်။ အနောက်တိုင်းကလူလည်း စဉ်းစားဆင်ခြင်တယ်။ အရှေ့တိုင်းကလူလည်း စဉ်းစားဆင်ခြင်တယ်။

သို့သော်... လူပီသတဲ့ကာလ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၁၅ သန်းလောက်ကစပြီး ယခုခေတ်အထိ တိုးတက်ပြောင်းလဲတာကိုဆန်းစစ်ရင် အနောက်တိုင်းမှာ အတွေးအခေါ်များတိုးတက်ခဲ့သလို အရှေ့တိုင်းအတွေးအခေါ်များ တိုးတက်ထွန်းကားလာကြောင်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေ ရှိပါသည်။

ဗုဒ္ဓရဲ့အဘိဓမ္မာ၊ ကွန်ဖြူးစီးယပ်ရဲ့အတွေးအခေါ်၊ ဟိန္ဒူသင်္ချာ သုညအစ... စတဲ့ အတွေးအခေါ်ဆိုင်ရာ

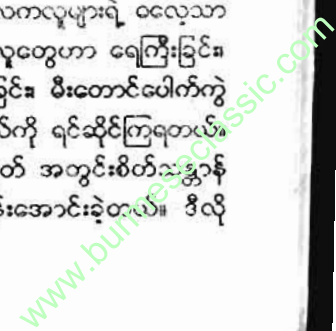
တိုးတက်မှုများဟာ အရှေ့တိုင်းမှာ တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုများ ခဲ့ကြောင်း သာဓကများဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို "စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု" အလေ့ရှိပြီးတဲ့ဒေသများမှာ ဘာကြောင့် နောက်ပိုင်းတွင် တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှု နည်းသွားရသလဲ။

အရှေ့တိုင်းသားများ တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုနည်းရကြောင်း သက်သေ သာဓကကို ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းကပဲ တင်ပြထားပါတယ်။ ဆရာကြီးတင်ပြထားတာကတော့ "ဗုဒ္ဓရဲ့ကာလာမသုတ်မှာ ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါ နာမည်ကြီးလို့ ဖြစ်စေ၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာဖြစ်နေလို့ဖြစ်စေ၊ လက်မခံနဲ့ဦး။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး ကိုယ်တိုင်ကျေနပ်မှ လက်ခံသင့်တယ်လို့ ဟောတော်မူရတယ်" လို့ ဆိုပါတယ်။

ဆရာကြီးတင်ပြချက်အရ ဗုဒ္ဓလက်ထက်မှာ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုမရှိဘဲ မိမိကြည်ညိုသူ၊ မိမိအထင်ကြီးတဲ့သူများရဲ့ ပြောစကားကို လက်ခံတတ်တဲ့ဓလေ့ရှိကြောင်း သိသာတယ်။ မိမိကိုယ်တိုင် စဉ်းစားဝေဖန်သူ နည်းတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

ဒါဟာလည်း သမိုင်းဦးကာလကလူများရဲ့ ဓလေ့သာ ဖြစ်တယ်။ သမိုင်းဦးကာလမှာ လူတွေဟာ ရေကြီးခြင်း၊ လျှင်လှုပ်ခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း စတဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ကြရတယ်။ ဒီတော့ လူတွေရဲ့စိတ်၊ ဒါမှမဟုတ် အတွင်းစိတ်သန္တာန် ထဲမှာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းများ ကိန်းအောင်းခဲ့တယ်။ ဒီလို

'ကြောက်စိတ်' ရှိတာဟာ ယခုခေတ်ထိပဲလို့ ဆိုပါတယ်။ ကြောက်စိတ်မကင်းတဲ့လူများဟာ "ကိုးကွယ်မှု" ရှာခဲ့တယ်။ "တန်ခိုးရှင်များ" ကို ဖန်တီးခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီတော့ကာ လူတွေထဲမှာပဲ "အတွေ့အကြုံများသူ" ရဲ့စကားကို လက်ခံနာယူခဲ့ကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ အတွေ့အကြုံများသူရဲ့ စကားဟာလည်း မှားတတ်တာရှိတယ်။ ဒါကို 'မျက်ကန်း' မယုံကြံဖို့ ဗုဒ္ဓဆုံးမခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

သမိုင်းဦးခေတ်နောက်ပိုင်း၊ တိုးတက်တဲ့အပိုင်းမှာ ဆိုပါစို့။ အနောက်တိုင်းက ဝေဖန်စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု တိုးတက်လာသော်လည်း အရှေ့တိုင်းမှာ ဘာလို့မတိုးတက်လာသလဲဆိုတာ သုံးသပ်လိုပါတယ်။

ပထမဆုံးသုံးသပ်တင်ပြလိုတာက အရှေ့တိုင်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်တယ်။ အရှေ့တိုင်းယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ကြီးသူကို ငယ်သူကရိုသေရပါတယ်။ မိမိထက် တစ်နှစ်၊ တစ်လ၊ တစ်ရက်ကြီးသူကို ရိုသေကြရတဲ့ အလေ့အထဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ အလေ့အထက အင်မတန်မှ ကောင်းမွန်ပါတယ်။

မြန်မာ့ရိုးရာဝေလေ့အရ "ဂုဏ်ဝုဒ္ဓိ ဝယဝုဒ္ဓိ" ဆိုတဲ့ စကားရှိတယ်။ ဂုဏ်ဝုဒ္ဓိက ဂုဏ်ကြီးသူကို ရိုသေ ရမယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဝယဝုဒ္ဓိက ဝါကြီးသူကို ရိုသေရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။

ဒီဝေလေ့ထုံးတမ်းအရ နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ မြန်မာများဟာ ချစ်စရာအလွန်ကောင်းကြောင်း တွေ့ရတယ်။ အနောက်

တိုင်းမှာ ဒီလိုရိုသေမှုမရှိကြတဲ့အတွက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဒုက္ခရောက်ရပါတယ်။ လူမှုဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်မှာလည်း အခက်အခဲပေါင်းများစွာ တွေ့ကြုံခဲ့ရတယ်။ ယနေ့အထိလည်း ဒီပြဿနာတွေ မရှင်းလင်း၊ မပြေလည်သေးတာတွေ တွေ့ရတယ်။

အနောက်တိုင်း လူမှုဆက်ဆံရေးကို အရှေ့တိုင်း သားများသာမက အနောက်တိုင်းသား "ကြီးရင့်" သူများကပါ မနှစ်သက်ကြတာတွေ့ရပါတယ်။

ဒီတော့ အရှေ့တိုင်းယဉ်ကျေးမှုဟာ နှစ်လိုဖွယ်ရာ ဖြစ်ကြောင်း မငြင်းပယ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားဖို့ရှိလာတယ်။

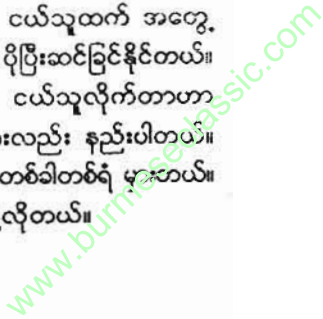
အလွန်ချိုတဲ့ပစ္စည်းဟာ အချိုများတော့ 'ခါး' တတ်တယ်။

အလွန်မွှေးတဲ့ပစ္စည်းဟာ အမွှေးများတော့ 'နံ' တတ်တယ်။

ဒီအတိုင်းပဲ ကြီးသူကိုငယ်သူက ရိုသေကိုင်းရှိုင်းမှုများလာတဲ့အခါ ကြီးသူစကားကို မဝေဖန်မဆင်ခြင်ဘဲ မျက်ကန်းယုံလာမိတာ ဖြစ်တယ်။

သာမန်အားဖြင့် ကြီးသူဟာ ငယ်သူထက် အတွေ့အကြုံများတယ်၊ ရင့်ကျက်တယ်၊ ပိုပြီးဆင်ခြင်နိုင်တယ်။

ကြီးသူခင်းထားတဲ့လမ်းကို ငယ်သူလိုက်တာဟာ အမှားနည်းလို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ အမှားလည်း နည်းပါတယ်။ သို့သော် ကြီးသူက အမြဲမမှန်ဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံ မှားတယ်။ ဒါကို ဝေဖန်သုံးသပ်ဖို့ ဆင်ခြင်ဖို့လိုတယ်။

မြန်မာ့ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ငယ်သူကကြီးသူကို ပြန်လည်ဝေဖန်ခွင့်မရှိပါဘူး။ အထူးသဖြင့် သားသမီးက မိဘကို ပြန်လည်မဝေဖန်ရပါဘူး။ မိဘစကားနားထောင်မှ သာ သားကောင်း၊ သမီးကောင်း၊ သားလိမ္မာ၊ သမီးလိမ္မာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအစဉ်အလာကို တော်လှန်လို့မရဘူး။ တော်လှန်ဖို့လည်း မသင့်ဘူး။

လူငယ်ဟာ မိဘရဲ့အရိပ်အောက်မှာ မိဘအဆုံးအမ ကို နာခံရမှာသာ ဖြစ်တယ်။ သို့သော် မိမိအတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်လာတဲ့နောက်ပိုင်း (အနောက်တိုင်းမှာ အသက် ၁၈ နှစ်၊ သို့မဟုတ် ၂၁ နှစ်ရှိတဲ့အခါ)မှာ မိဘများနဲ့ ဆွေးနွေးနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုဆွေးနွေးချက်ကို ခုခေတ် မိဘများထံမှာ လက်ခံတဲ့သူ မရှိဘူး။ လက်ခံတဲ့အခါမှာ လည်း မိဘများမှာ မိမိမသိသေးတဲ့ ခိုင်လုံတဲ့အကြောင်း အရာများရှိမယ်လို့ သိထားသင့်တယ်။

အနောက်တိုင်းနှင့် အရှေ့တိုင်း မတူတာက အရှေ့ တိုင်းမှာ မိဘများဟာ သားသမီးကို ဂရုစိုက်သလို၊ သား သမီးများကလည်း မိဘများကို ဂရုစိုက်တယ်။

ဒါကြောင့် အရှေ့တိုင်းမိသားစုများမှာ “သားသမီး- မိဘပြဿနာ” အလွန်နည်းကြတယ်။ ဒီအစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းရာက “ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု” နည်းလာရတယ် လို့ သုံးသပ်လိုက သုံးသပ်နိုင်ပါတယ်။

သို့သော် အရှေ့တိုင်းမှာ ဒီအစဉ်အလာကိုမပျောက် ဖျက်သင့်ပါဘူး။ ပျောက်လည်း ပျောက်သွားမှာမဟုတ် ဘူး။ ထာဝရတည်မြဲနေမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအတွက် ဘာမှ

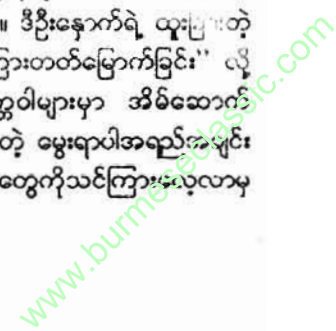
ဝမ်းနည်းစရာလည်း မလိုပါဘူး။ “ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု” တိုးတက်လာစေဖို့ အခြားနည်းလမ်းများကို ကြံဆသင့် တယ်။

ဒီတော့ ပထမဆုံးသုံးသပ်တင်ပြထားတဲ့အချက်ကို ခြုံငုံတင်ပြရရင် အရှေ့တိုင်းမှာ လှပပြီး ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်း ရှိတယ်။ ဒီဓလေ့ထုံးတမ်းကြောင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုအလေ့အထကို နည်းစေတယ်။ ဒီအချက် နှစ်ခုအနက် ပထမအချက်ဟာ ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်။ ဒါကြောင့် “စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု” အလေ့အထကို အခြား နည်းလမ်းတစ်ခုခုနဲ့ တိုးတက်စေသင့်တယ်လို့ တင်ပြ ထားတာဖြစ်တယ်။

ဒုတိယအချက်က ဒုတိယ ဝေနေရာမှာ တင်ပြပေမယ့် ပထမလိုပဲ အရေးကြီးတယ်။ အထူးသဖြင့် အရှေ့တိုင်း သားများနဲ့ ပိုသက်ဆိုင်လို့ ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်လို့ ဆိုချင် ပါတယ်။

ဒီဒုတိယအချက်ဟာ ဦးနှောက်ပိုင်းနဲ့ဆိုင်တယ်။ သင်ယူခြင်းနဲ့ ဆိုင်တယ်လို့လည်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။

လူတွေမှာ အခြားတိရစ္ဆာန်များထက် အဆပေါင်း များစွာသာတဲ့ ဦးနှောက်ရှိတယ်။ ဒီဦးနှောက်ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အချက်တစ်ခုကတော့ “သင်ကြားတတ်မြောက်ခြင်း” လို့ ဆိုရမှာဖြစ်တယ်။ အခြားသတ္တဝါများမှာ အိမ်ဆောက် တတ်ခြင်း၊ ရေကူးတတ်ခြင်း စတဲ့ မွေးရာပါအရည်အချင်း များစွာပါလာပေမယ့် လူမှာ ဒါတွေကိုသင်ကြားလေ့လာမှ တတ်မြောက်ပါတယ်။

သင်ယူတတ်မြောက်ပြီးတဲ့နောက် သိထားတဲ့ အချက်အလက်တွေကို မှတ်သားထားနိုင်တဲ့ဦးနှောက် ရှိတယ်။ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး “ထပ်ကွန့်” နိုင်တဲ့ဦးနှောက် လည်းရှိတယ်။ တစ်နည်းဆိုရရင် လူဦးနှောက်မှာ ယေဘုယျအပိုင်း နှစ်ပိုင်းရှိတယ်လို့ သတ်မှတ်နိုင်တာ ဖြစ်တယ်။

တစ်ပိုင်းက မှတ်သားတဲ့အပိုင်း (Memorising Section)နဲ့ ကျန်တစ်ပိုင်းက တွေးခေါ်ဝေဖန်တဲ့အပိုင်း (Reasoning Section) လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။

ဒီနှစ်ပိုင်းအနက် တစ်ပိုင်းကို အသားပေးတာများရင် ကျန်တစ်ပိုင်းသိမ်ငယ်သွားလေ့ရှိတယ်။ ဒါဟာ လူ့သဘာဝ သာ ဖြစ်တယ်။

ဥပမာ... လက်နှစ်ဖက်ကိုကြည့်ပါ။ ညာသန်သူဟာ ညာလက်ကို အသုံးများတဲ့အတွက် ညာလက်ဟာ ဘယ်လက်ထက်ကြီးထွားလေ့ရှိတယ်။ ဘယ်သန်သူက တော့ ဘယ်လက်ကြီးထွားမှာဖြစ်တယ်။ တစ်စုံတစ်ခု ကြောင့် လက်နှစ်ဘက်လုံး အသုံးမပြုနိုင်ရင် လက်တွေ 'သိမ်' သွားမှာဖြစ်တယ်။

ဒီအတိုင်းပဲ ဦးနှောက်ပိုင်းမှာလဲ မှတ်သားတဲ့အပိုင်း ကို အသုံးများရင် “အတွေးအခေါ်အပိုင်း” နိမ့်ကျ သွားတတ်တယ်။ အတွေးအခေါ်အပိုင်းအသုံးများရင်လည်း မှတ်သားတဲ့အပိုင်း နိမ့်ကျသွားလေ့ရှိတယ်။

ဒါပေမဲ့ နှစ်မျိုးစလုံးတစ်ပြိုင်တည်းသုံးတဲ့ အကျင့် လုပ်ရင်တော့ နှစ်မျိုးစလုံးတိုးတက်လာမှာ ဖြစ်တယ်။

သာသနာပြုရရင် အလေးမသမားများဟာ လက်နှစ်ဖက် စလုံးကိုအသုံးပြုပြီး လေ့ကျင့်တာကြောင့် သာမန်လူထက် လက်နှစ်ဖက်စလုံး ကြီးထွားနေတာကိုတွေ့ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဦးနှောက်ကိုလည်း ဒီလိုပဲ ပြုပြင်လို့ရတယ်လို့ ယူဆနိုင် တယ်။

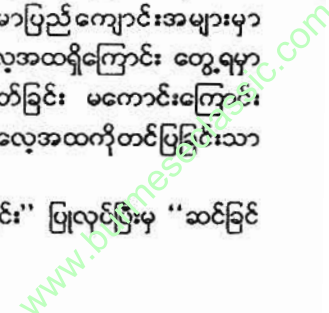
ယခုပြောချင်တာက အရှေ့တိုင်းသားများရဲ့ သင်ယူ တဲ့ အလေ့အထဖြစ်ပါတယ်။ အရှေ့တိုင်းသားများရဲ့ အလေ့အကျင့်ဟာ “မှတ်သားတဲ့အပိုင်း” ကို ဦးစားပေး လွန်းကြောင်း တွေ့ရှိလေ့လာနိုင်ပါတယ်။

ဥပမာပြရရင် တရုတ်စာပေကိုလေ့လာဖို့ တရုတ်စာ သင်ယူတဲ့သူဟာ စာလုံးပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ကျက်မှတ် ကြရတယ်။

အိန္ဒိယပညာရေး (ရှေးစနစ်)မှာလည်း အလွတ် ကျက်မှတ်မှုများစွာပါဝင်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ အိန္ဒိယ တိုင်းသားများ စာဖတ်ကျက်မှတ်လျှင် အိပ်ပျော်မှာစိုးလို့ အုန်းသီးကို ခေါင်းအုံးပြုလုပ်လေ့ရှိကြောင်း မှတ်သားရဖူး ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓကျမ်းစာ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကိုလည်း အာရုံဆောင် လေ့ကျက်ရတယ်။ မြန်မာပြည်ကျောင်းအများမှာ “နှုတ်တိုက်ကျက်” တဲ့ အလေ့အထရှိကြောင်း တွေ့ရမှာ ဖြစ်တယ်။ (အလွတ်ကျက်မှတ်ခြင်း မကောင်းကြောင်း တင်ပြနေခြင်းမဟုတ်ပါ။ အလေ့အထကိုတင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။)

စင်စစ်မှာ “မှတ်သားခြင်း” ပြုလုပ်ပြီးမှ “ဆင်ခြင်

ခြင်း၊ စဉ်းစားခြင်း” ပြုလုပ်နိုင်တာ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်အရာ မဆို လေ့လာလိုပါက ပထမ လိုအပ်တာတွေကို လေ့လာ မှတ်သားရပါတယ်။ လေ့လာမှတ်သားတဲ့ အဆင့်မှ တစ်ဆင့်တက်ပြီး စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုပြုရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျက်မှတ်ခြင်းကိုသာ ဦးစားပေးပါက “စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု” အပိုင်း အားနည်းသွားမှာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အရှေ့တိုင်းမှ ပညာသင်ကြားသူများဟာ ကျက်မှတ်ခြင်းနဲ့ စဉ်းစား ဆင်ခြင်မှုကို တစ်ပြိုင်တည်းပြုလုပ်သင့်တယ်လို့ ယူဆ ပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် စာသင်ခန်းမှာဖြစ်ဖြစ်၊ ပြင်ပမှာဖြစ်ဖြစ်၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုအလေ့အထကိုပြုလုပ်သင့်တယ်။ နဂိုက ကျက်မှတ်ခြင်းအားသန်တဲ့ မြန်မာလူငယ်များဟာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်မှု အလေ့အကျင့်လုပ်ပေးတာနဲ့အမျှ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းမျှော်မှန်းထားတဲ့ ကာလာမသုတ်အတိုင်း လိုက်နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်တဲ့အလေ့အထများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါများလာမယ်လို့ တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

ပန်ရှပ်စုံမဂ္ဂဇင်း၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၁၉၈၆

စဉ်းစားဆင်ခြင်ဉာဏ် ရင့်သန်စေဖို့

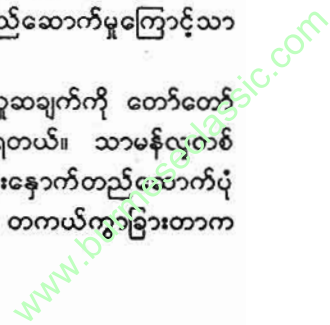
လူတိုင်းဟာ တော်ချင် တတ်ချင်တယ်။ စူးစမ်းရှာဖွေ လိုတဲ့စိတ်လည်း အနည်းနဲ့အများရှိကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် လည်း လူ့ဘောင်လောကကြီးဟာ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်လျက် ရှိတယ်။

ဒီလိုသိရှိနားလည်တတ်မြောက်ခြင်းရဲ့ ပင်မအခြေခံ ဟာ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်ခြင်းကြောင့်လို့ ဆိုလိုနိုင်တယ်။

လူတွေရဲ့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုဉာဏ်အရည်အသွေးဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူကြဘူး။ တချို့ကျတော့ အလွန်ကောင်းတယ်။ တချို့ ညံ့ဖျင်းတယ်။ အလွန်တော် တဲ့လူကျတော့ ပါရမီရှိသူ (Genius) လို့တောင် ခေါ်ကြ တယ်။

ယခင်ခေတ်ကတော့ ဒီလို ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ကွာဟချက်ဟာ ဦးနှောက်တည်ဆောက်မှုကြောင့်သာ ဖြစ်တယ်လို့ လက်ခံကြတယ်။

ယနေ့ခေတ်မှာတော့ ဒီယူဆချက်ကို တော်တော် လေးပစ်ပယ်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။ သာမန်လူတစ် ယောက်နဲ့ ပါရမီရှိသူဟာ ဦးနှောက်တည်ဆောက်ပုံ မကွာလှဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ တကယ်ကွားခြားတာက

အဲဒီဦးနှောက်ကို ဘယ်လိုသုံးသလဲဆိုတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဆိုလိုတာက သာမန်လူတစ်ယောက်ကို နည်းမှန်လမ်းမှန် လေ့ကျင့်ပေးလျှင် ပါရမီရှိသူတစ်ယောက်လို ထူးချွန်လာ မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မြန်မာစကားပုံမှာ “ကြိုးစားလျှင် ဘုရားဖြစ်” ဆိုတဲ့ စကားပုံရှိတယ်။ ဆိုလိုရင်းက လောကမှာ တကယ်လုပ် လျှင် တကယ်ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာပါပဲ။ အတွေးအခေါ် လည်း လေ့ကျင့်ပေးလျှင် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရင့်သန်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

အတွေးအခေါ်လေ့ကျင့်တဲ့ အခြေခံနေရာကတော့ ‘ကျောင်း’ ပဲ ဖြစ်တယ်။

ဖတ်မယ်၊ မှတ်မယ်၊ ဆက်စပ် တွေးခေါ်မယ်၊ လေ့ကျင့်မယ်ဆိုတာတွေကို ကျောင်းနေသူတိုင်း လုပ်ကြ ရတယ်။

ဒီအတွက် “အမေးအဖြေ” တွေ အတော်များများကို လေ့ကျင့်ရတယ်။ ဒါဟာ ဦးနှောက်ကိုပြုစုပျိုးထောင် တာပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ကျောင်းနေသူတိုင်း ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုဉာဏ် ရင့်သန်လာသလား။

ကျောင်းမှာ အမှတ်များများရတိုင်း ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု ဉာဏ် ရင့်သန်လာသလား။

ဒီလိုတော့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သာမန် ဒီအတိုင်းနေသူနဲ့စာလျှင်တော့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားဉာဏ် ရင့်သန်လာတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ သို့သော်လည်း မိမိဟာ

ကျောင်းစာကိုသာ ‘လောက’ လို့ ထင်မှတ်ပြီး ပြင်ပ လောကနဲ့ ဆက်စပ်တွေးခေါ်မှုမရှိလျှင် တိုးတက်လာနိုင် မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

သာမန်အားဖြင့်တော့ ကျောင်းနေသူ (Scholars) ချားဟာ အတွေးအခေါ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မြင့်မားမှုရှိလာတာ ကိုတော့ တွေ့ရတယ်။

ဒါကြောင့် ပထမဆင့် တွေးခေါ်ဆင်ခြင်ဉာဏ်မြင့်မား စေဖို့အတွက်ကတော့...

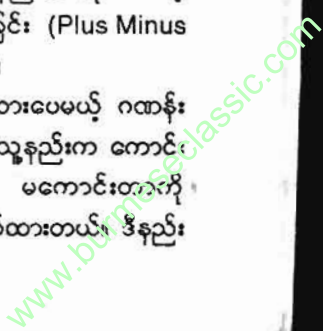
ဖတ်မယ်၊ မှတ်မယ်၊ ဆက်စပ်တွေးခေါ်မယ်၊ မေး မယ်၊ ဖြေမယ်လုပ်ဖို့လိုအပ်တာကို တွေ့ရတယ်။

ဒီလိုဖတ်မှတ်ပြီး တွေးခေါ်တတ်ဖို့ ထပ်မံလေ့ကျင့် လျှင် ပိုပြီးတိုးတက်လာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီအတွက်ကို အနောက်တိုင်းမှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း ကျောင်း (School of Thinking)ရယ်လို့တောင် ရှိတယ်။ သာမန်ကျောင်းမှာလည်း စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များထားရှိတယ်။ သူတို့ရဲ့ လေ့ကျင့်နည်း တွေက အများကြီးပါပဲ။

စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ နည်းတစ်ခုကတော့ ပေါင်းခြင်း၊ နုတ်ခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားခြင်း (Plus Minus Interest) ဆိုတဲ့နည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ပေါင်းခြင်း၊ နုတ်ခြင်းလို့ ဆိုထားပေမယ့် ဂဏန်း သင်္ချာတွက်ခိုင်းခြင်း ပါမလာပါဘူး။ သူနည်းက ကောင်း တာကိုစဉ်းစားခြင်းဟာ အပေါင်း၊ မကောင်းတာကို စဉ်းစားခြင်းဟာ အနုတ်လို့ သတ်မှတ်ထားတယ်။ ဒီနည်း

ကို ဘယ်နေရာမဆို သွားရင်းလာရင်းလည်း လေ့ကျင့်နိုင် တယ်။ ဥပမာ... ဘတ်(စ်)ကားစီးသွားတယ် ဆိုပါတော့။ ပထမ ဘတ်(စ်)ကားရဲ့ ကောင်းတဲ့အချက်ငါးချက်ကို စဉ်းစားပါ။

ဒုတိယ ဘတ်(စ်)ကားရဲ့ (Plus Minus Interest)

မကောင်းတဲ့အချက် ငါးချက်ကို စဉ်းစားပါ။

တတိယ ဘတ်(စ်)ကားမှာ စိတ်ဝင်စားစရာအချက် ငါးချက်ကို စဉ်းစားပါဆိုတဲ့ ညွှန်ကြားချက်ပါဝင်ပါတယ်။

အချက်ငါးချက်ဆိုပေမယ့် ကန့်သတ်ထားပါဘူး။

မိမိတတ်နိုင်သလောက် အကောင်းအဆိုးကို ဆင်ခြင် ကြည့်ဖို့ပါပဲ။ စာရေးသူအနေနဲ့က ဘတ်(စ်)ကားရဲ့ ကောင်းတဲ့အချက် ငါးချက်ကို တွေးကြည့်ရလျှင်...

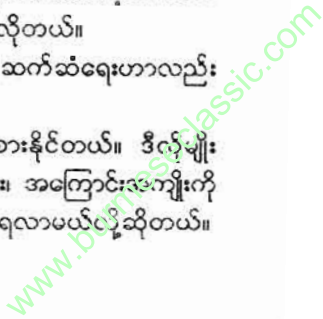
- (၁) ပိုက်ဆံနည်းနည်းနဲ့ သွားလိုရာခရီး ရောက် တယ်။
- (၂) ဘတ်(စ်)ကားပေါ်မှာ လူအများနဲ့ ထိတွေ့မှု ရှိတယ်၊ မိတ်ဆွေ ရနိုင်တယ်။
- (၃) နှေးနှေးသွားပြီး ကြီးထွားတဲ့ဘတ်(စ်)ကား များဟာ အန္တရာယ်နည်းတယ်။
- (၄) လူအများကို တစ်ခါတည်းသယ်ဆောင်သွား တဲ့အတွက် တစ်ဦးစီနှင့်တွက်လျှင် ဓာတ်ဆီ၊ လောင်စာဆီ သက်သာတယ်။
- (၅) ယာဉ်မောင်း၊ လက်မှတ်ရောင်း၊ ပိုင်ရှင် ၊ သည်တို့အတွက် စားဝတ်နေရေးအထောက် အကူပြုတယ်

စသဖြင့် ကောင်းတဲ့အချက်လေးတွေကို တွေးကြည့်နိုင် တယ်။

မကောင်းတဲ့အချက်တွေကို တွေးကြည့်လျှင်လဲ...

- (၁) ဘတ်(စ်)ကားဟာ တက်ရ ဆင်းရဲခက်တယ်၊ ကြပ်တတ်တယ်။
- (၂) လူကြပ်တဲ့အခါ ပစ္စည်းနဲ့ခရီးသွားလို့မရဘူး။
- (၃) ခရီးမပင့်လေး ကြန့်ကြာတတ်တယ်။
- (၄) အလစ်သမား၊ ခါးပိုက်နှိုက်တို့ရဲ့အန္တရာယ် ဂရုစိုက်ရတယ်။
- (၅) ထိုင်စီးစီး၊ ထစီးစီး သိပ်ကိုအဆင်မပြေဘူး ဆိုတဲ့အချက်တွေကို တွေ့ရမှာဖြစ်တယ်။ စိတ်ဝင်စားတဲ့အချက်ငါးချက်လောက် ရှာကြည့် လျှင်လဲ...
- (၁) ဘတ်(စ်)ကားဆိုတာ ဒီမိခံဖို့မှမဟုတ်ပါ။
- (၂) သူ့ရဲ့ “ဒီဇိုင်း” ကိုက လူများများဆန့်ဖို့ ကြိုးစားထားတယ်။
- (၃) လူဝင်လူထွက်လွယ်ဖို့ အပေါက်များများပါဖို့ လိုတယ်။
- (၄) ဒရိုင်ဘာက လူတွေသက်သောင့်သက်သာ ဖြစ်အောင် မောင်းဖို့လိုတယ်။
- (၅) လက်မှတ်ရောင်းရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာလည်း အရေးပါတယ်။

စသည်ဖြင့် စိတ်ဝင်စားစွာ စဉ်းစားနိုင်တယ်။ ဒီလိုမျိုး စဉ်းစားတတ်လျှင် အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုးကို ဆက်စပ်တတ်တဲ့အလေ့အကျင့် ရလာမယ်လို့ဆိုတယ်။

လူတစ်ယောက်ကိုမြင်တာနဲ့ ဒီလူကို သဘောကျတယ်။ သဘောမကျဘူးဆိုတဲ့စိတ်မျိုး ဖြစ်တတ်ကြတယ်။ ဒါကို အမြင်မကြည်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ မိမိက ဘာကြောင့် ဒီလိုဆုံးဖြတ်သလဲဆိုတာ မရှိဘူး။ “စိတ်ကဖြစ်လာတယ်” လို့ပဲ ဆိုကြတယ်။ စိတ်ကဖြစ်ခြင်း ထင်ခြင်းစတဲ့ စိတ်ကူးတွေဟာ အမြဲတမ်းမမှန်တတ်ပါဘူး။ မိမိလိုပဲ တခြားလူများလည်း ကောင်းတဲ့အချက်၊ ဆိုးတဲ့အချက် တွေ ရှိတယ်။

ဒီတော့ စဉ်းစားမှုကို တစ်ဘက်သတ် “မချုပ်” ထားသင့်ဘူး။ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ဖို့လိုပါတယ်။ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်တတ်လျှင် သဘောထားလည်း ကြီးလာတတ်တယ်။ မှတ်ဉာဏ်လည်းကောင်းလာပါတယ်။ ဥပမာ... အခန်းတစ်ခုမှာ ထိုင်လိုက်ပါ။ အနီရောင်ပစ္စည်းများကို ရေတွက်ပါ။ ပြီးလျှင် မျက်စိမှိတ်ပါ။ အစိမ်းရောင်ပစ္စည်း ဘယ်နှစ်ခုရှိသလဲဆိုတာ မှန်းကြည့်ပါ။ မျက်စိက အလိုလို မြင်လာမယ်လို့ ဆိုထားတယ်။

လူရဲ့မှတ်ဉာဏ်က အလွန်ဆန်းကြယ်ပါတယ်။ အနီရောင်ကိုမှတ်ဖို့ အခြားဆန့်ကျင်ဘက်တွေရှိမှသာ မှတ်လို့ ရပါတယ်။ ဒါကို အကျိုးအကြောင်းဆက်စပ်မှတ်သားခြင်း ရဲ့ အခြေခံလို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ မှတ်ဉာဏ်ဟာ ဆက်စပ်ပြီး မှတ်သားမှသာ တာရှည်ခံပါတယ်။ ဆိုလိုတာက အကျိုးအကြောင်းတွေးခေါ်မှုနဲ့ မှတ်သားမှုဟာ တစ်နည်းနည်းနဲ့ဆက်စပ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် သင်ကြားဖို့ချတဲ့ အခါမှာ အကျိုးအကြောင်းဆက်စပ် ဘေးခေါ်တတ်မှုနဲ့

မှတ်သားမှုနှစ်ခုစလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် သင်ကြားတာကို တွေ့ရတယ်။

အထူးသဖြင့် ငယ်စဉ်ကာလမှာ မှတ်သားမှုများ လုပ်ရတယ်။ သို့သော်လည်း ငယ်စဉ်ကမှတ်သားမှု တစ်ခုတည်းကိုသာလုပ်လျှင် တွေးခေါ်မှုက နည်းသွားတတ်တယ်။ မှတ်သားမှုအလွန်ညီညီပါကလည်း တွေးခေါ်မှု ဖြစ်ထွန်းရန် ခက်တာကိုလည်းတွေ့ရတတ်တယ်။

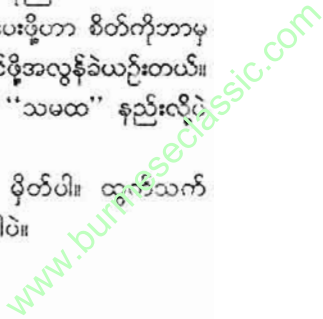
ဆိုခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း လူ့ဘောင်လောကမှာ လူတွေဟာ သတ္တလောကကို ကြီးစိုးလာတဲ့ အဓိကအကြောင်းရင်း တစ်ရပ်က တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုပါပဲ။

တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှု ရင့်သန်စေတဲ့ နောက်နည်း တစ်ခုက စိတ်ကိုအနားပေးခြင်းဆိုတဲ့ လေ့ကျင့်နည်းတစ်ခု ပါဝင်တယ်။

ယခင်က “အိပ်ရာပေါ် ပက်လက်အိပ်ပါ။ အကြောများကို လျော့ပစ်ပါ။ မျက်စိကိုမှိတ်ထားပါ။ အားရပါးရ အသက်ရှူပါ” စတဲ့ အနားယူတဲ့ နည်းစနစ်များဟာ လူခန္ဓာကို အနားပေးထားတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ကို အနားပေးထားတာမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။

စိတ်ကို တကယ်တမ်းအနားပေးဖို့ဟာ စိတ်ကိုဘာမှ စိတ်မကူးပဲနေဖို့ပဲတဲ့။ ဒါဟာ ဖြစ်နိုင်ဖို့အလွန်ခဲယဉ်းတယ်။ သို့သော် လွယ်ကူတဲ့နည်းတစ်ခုက “သမထ” နည်းလို့ပဲ ဆိုရမယ်။

မတ်မတ်ထိုင်ပါ။ မျက်စိကို မှိတ်ပါ။ ထူလီသက် ဝင်သက်ကို မှက်ပါ။ ဆိုတဲ့နည်းပါပဲ။

ဒီနည်းကို မြန်မာများသိပါတယ်။ သမထ၊ ဝိပဿနာ စသည်ဖြင့် ဘာသာရေးအရ သိရှိကြပါတယ်။ ဒါကို အနောက်တိုင်းက (Meditation) လို့ခေါ်တယ်။ ဒိန္နီယာ ယောဂ (Yoga) ကျင့်စဉ်တွေဟာ စိတ်နဲ့ပတ်သက်ကာတွေ့ အများကြီး အလေ့အကျင့်ပြုလုပ်တာတွေ့ရတယ်။

စိတ်ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုဟာ အတွေးအခေါ်၊ အဆင် အခြင်ကောင်းဖို့ အများကြီးအထောက်အကူပြုတယ်။ အမြင်ကိုလည်း ကြည်လင်စေပါတယ်။

ဒီဖော်ပြတဲ့အချက်တွေအားလုံးကို ခြုံငုံလေ့လာ လိုက်လျှင်...

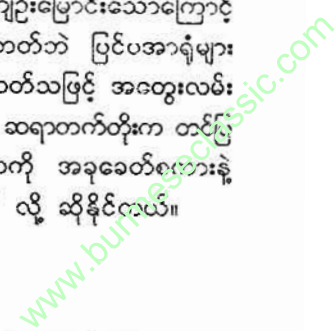
- ဖတ်ပါ၊ မှတ်ပါ၊ ဆင်ခြင်ဆက်စပ်မှတ်သားပါ၊ အမေးအဖြေလေးပြုလုပ်ပါ။
- “အပေါင်း၊ အနတ်၊ စိတ်ဝင်စားမှုနည်း” ကို လေ့ကျင့်ပါ။
- စိတ်ကို မိမိသန်ရာနည်းလမ်းတစ်ခုနဲ့ အနားပေး နိုင်အောင် ကြိုးစားပါဆိုတဲ့ အကြံပြုမှုတွေ ပါဝင်တာကိုတွေ့ရမှာ ဖြစ်တယ်။

ဒီသုံးချက်ကို လေ့ကျင့်နိုင်လို့ရှိရင် ဘယ်အသက် အရွယ်ရှိတဲ့လူဖြစ်နေပါစေ ထွန်းတောက်တဲ့ ပညာဉာဏ် အမြော်အမြင် ရင့်သန်တဲ့ တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုဉာဏ် ရရှိ လာမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ပန်ရှင်စံမဂ္ဂဇင်း၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၈၆

စကားလုံးများမှ ဒဿန

“အတွေးကောက်ခြင်းမှာ တွေးသူ၏ ဉာဏ်အား နည်းသဖြင့် အမြင်မသန်ဘဲ ကျဉ်းမြောင်းသောကြောင့် မြောင့်မြောင့်မတ်မတ် မတွေးတတ်ဘဲ ပြင်ပအာရုံများ ဆွဲဆောင်ရာသို့ ပါ၍ပါ၍သွားတတ်သဖြင့် အတွေးလမ်း ကြောင်းမမြောင့်ဖြစ်ရသည်” လို့ ဆရာတက်တိုးက တင်ပြ ခဲ့ပါတယ်။ အတွေးကောက်တာကို အခုခေတ်စကားနဲ့ ပြောရရင် “အမြင်မကြည်ဘူး” လို့ ဆိုနိုင်လယ်။

‘အတွေးကောက်ခြင်း’ (Crooked Thinking) ဟာ လူ့ဘောင်လောကတစ်ရပ်လုံးကို ဒုက္ခအများဆုံး ပေးတယ် လို့ ယူဆနိုင်တယ်။ လမ်းကြောင်းမှားတဲ့အခါ လိုတဲ့ခရီး ရောက်မှာမဟုတ်ဘူး။ လမ်းမရှိဘူး။ လမ်းစ ပျောက်နေရင် တောင် လမ်းပြန်တွေ့နိုင်သေးတယ်။ ဒီလိုပဲ အတွေးလမ်း ကြောင်းမှားပေါ်ရောက်သွားမိရင် “ပန်းတိုင်” ရောက်ဖို့ ခက်ခဲမှာ ဖြစ်တယ်။

သာမန်အားဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ အတွေးဖြောင့်တယ် ထင်ပေမယ့် လူတော်တော်များများရဲ့ အတွေးတွေဟာ ကွေ့ကောက်နေတယ်လို့ ဆိုထားတယ်။ ဘာကြောင့် လဲ...။

မိမိရဲ့အတွေးဟာ ကွေ့ကောက်နေကြောင်း မိမိ ကိုယ်တိုင် ရိပ်စားမိဖို့ခက်ခဲလို့ပဲ။

ဒီအတွက် အနည်းငယ်ဆန်းစစ်တင်ပြလိုပါတယ်။ တစ်ခါက သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ငြင်းခုံခဲ့ ပူးတယ်။

“မင်းက သိပ်ခေါင်းမာတာပဲ”

“မဟုတ်ဘူး၊ ဒါက ငါ့ယုံကြည်ချက်ကွ”

ကျွန်တော်က သူ့ကိုခေါင်းမာတယ်လို့ ပြောတယ်။

သူက သူ့ယုံကြည်ချက်ကို မြဲမြံဆုပ်ကိုင်ထားတယ် ပြော တယ်။

“မင်းက တစ်ယူသန်ကြီးပဲ တစ်ခွတ်ထိုးကြီး”

“ငါ့စိတ်က ကျောက်စာတိုင်လိုပဲ ခိုင်မြဲတယ်”

ဒီလိုမျိုး ငြင်းခုံနည်းကြမှာ ဖြစ်တယ်။

ခေါင်းမာတယ်၊ တစ်ယူသန်ကြီး၊ တစ်ခွတ်ထိုးကြီး စတဲ့ စကားတွေကို ပထမဦးစွာ ဆန်းစစ်ကြည့်ရအောင်။

ဒီလူဟာ သူ့ရဲ့အယူအဆကို မစွန့်ပယ်ဘူး။ ဘယ်သူ မှ ဖျောင်းဖျလို့မရဘူး။ မိမိမှန်တယ်ထင်လို့ ဆက်ပြီးလုပ် တယ်စတဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေဆောင်နေတာကို တွေ့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့ “ယုံကြည်ချက်မပြောင်းဘူး၊ ကျောက်စာ တိုင်လို ခိုင်မြဲတယ်၊ တည်ကြည်စိတ်ထားရှိတယ်” လို့ ပြောရင်ကော ဒီအဓိပ္ပာယ်ပဲ မဟုတ်လား။

ခေါင်းမာတာနဲ့ ခိုင်မြဲတယ်၊ တည်ကြည်တယ်ဆိုတဲ့ စကားတွေရဲ့အဓိပ္ပာယ် ဘာများကွာခြားသလဲ။

မကောင်းတာကိုပြောလိုရင် ‘ခေါင်းမာတယ်’ လို့ ပြောတယ်။

ကောင်းတာကိုပြောလိုရင် “ခိုင်မြဲတယ်၊ တည်ကြည် တယ်” လို့ပြောတယ်။

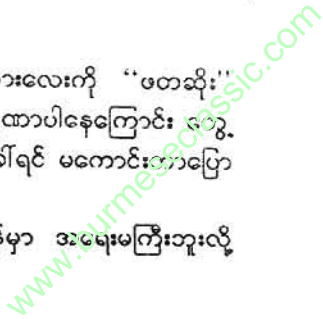
အကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ မိမိ သန်ရာဆွဲတွေးဖို့စကားလုံးတွေ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။

ဒီတော့ ဒီလိုဆွဲတွေးတဲ့အခါ အတွေးဖြောင့်မတ်နိုင် ပါ့မလား။

ဖခင်သေဆုံးသွားတဲ့ သားလေးကို “ဖတဆိုး” သားလေးလို့ခေါ်ရင် သနားကရုဏာပါနေကြောင်း တွေ့ ရတယ်။ “မှဆိုးမသား” လို့ ခေါ်ရင် မကောင်းတာပြော တော့မယ့်ပုံ ဆောင်ပါတယ်။

ဒါတွေဟာ သာမန်အချိန်မှာ အမေးမကြီးဘူးလို့

ထင်ရပေမယ့် တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံတဲ့အခါတွေမှာ အရေးပါလာတာတွေ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံသားတစ်ဦးက အခြားနိုင်ငံသားတစ်ဦးကို မြင်တွေ့တဲ့အခါ...

“ဒီလူတွေဟာ အစားအသောက်ကို ဖွန်း၊ ခက်ရင်းနဲ့ မစားတတ်ဘူး။”

“အပုပ်အစပ်တွေကို စားတယ်”

“လည်စည်းနဲ့ ကုတ်အင်္ကျီမဝတ်တတ်”

“ရိုင်းရိုင်းတဲ့ လူမျိုးတွေဖြစ်တယ်” လို့ မှတ်ချက်ချလိုက်ရင် တခြားနိုင်ငံသားက ဘယ်ခံနိုင်ပါ့မလဲ။

တကယ်ဖြစ်သင့်တာက...

“ဒီလူတွေရဲ့အစားအသောက်တွေဟာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ခြားနားတယ်၊ ဝတ်ဆင်ပုံလည်း မတူဘူး။ ယဉ်ကျေးမှု ကွာခြားတယ်” ဆိုတာမျိုးဖြစ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီထက်ပိုပြီးဆိုးတာက စစ်ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ ဖြစ်တယ်။ တစ်ဘက်က...

“ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ရန်သူရဲ့စစ်ခခန်းကို အောင်မြင်စွာ သိမ်းပိုက်နိုင်ပြီ” လို့ ကြေညာတဲ့အခါ ‘ရန်သူ’ လို့ အခေါ်ခံရတဲ့ တစ်ဘက်နိုင်ငံကလည်း ‘နယ်ချဲ့ဟာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ တိုင်းပြည်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်နေပြီ’ လို့ ကြေညာမှာ” ဖြစ်တယ်။

တစ်ဘက်က “ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့အာဇာနည်မျိုးချစ်စစ်သားများဟာ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်ပေးလှူခဲ့တယ်” လို့ ပြောတဲ့အခါမှာ တစ်ဘက်က...

“ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ကျူးကျော်နယ်ချဲ့ ရန်သူများကို ချေမှုန်းပစ်ခဲ့တယ်” လို့ ကြေညာမှာဖြစ်တယ်။

အဓိပ္ပာယ်လည်းတူ ဖြစ်ရပ်ကလည်း အတူတူတစ်ခု တည်းပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ ဒီစကားလုံးတွေဟာ အတွေးအခေါ်ကို တိမ်သလ္လာ ဖုံးကွယ်စေနိုင်ပါတယ်။

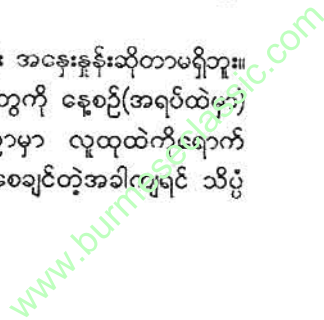
သိပ္ပံပညာကတော့ စကားအသုံးအနှုန်းကိုတတ်နိုင်သမျှ ဖြောင့်တန်းစေတယ်။ ဒါမှလည်း အတွေးဖြောင့်ရနိုင်မှာ (Straight Thinking)ဖြစ်တယ်။

လောကကြီးမှာ “အပူနှင့်အအေး” ရှိပေမယ့် သိပ္ပံပညာမှာတော့ ‘အပူ’ သာရှိတယ်။ အပူအအေးကို အပူချိန်နှင့်သာ တိုင်းတာတယ်။ အအေးချိန်ဆိုတာ မရှိဘူး။

သာမန်မှာ “အရှည်နှင့်အတို” ရှိပေမယ့် သိပ္ပံပညာမှာ ‘အရှည်’ ပဲ ရှိတယ်။ ‘အတို’ ဆိုတာမရှိဘူး။ တိုင်းတာတဲ့နေရာမှာ “အရှည် ဘယ်လောက်ရှိလဲ” လို့သာ ပြောတယ်။ “ဘယ်လောက် တိုသလဲ” လို့ မပြောကြဘူး။

ဒီလိုပဲ အမြန်နှုန်းသာရှိပြီး အနှေးနှုန်းဆိုတာမရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီအသုံးအနှုန်းတွေကို နေ့စဉ်(အရပ်ထဲမှာ)

သုံးလို့ဖြစ်ပါ့မလား။ သိပ္ပံပညာမှာ လူထုထဲကီရောက်စေချင်ရင် လူအများနားလည်စေချင်တဲ့အခါကျရင် သိပ္ပံနည်းကျကျ မသုံးနိုင်ပါဘူး။

ဥပမာ... “မိုးလေဝသကြေညာချက်” မှာ ဆောင်းရာသီအတွက် “ရန်ကုန်မြို့မှာ ၂၅ ဒီဂရီ၊ တောင်ကြီးမြို့မှာ ၂၀ ဒီဂရီရှိကြပြီး နောက်နှစ်ရက်အဖို့ အအေးပိုမိုလာဖွယ် ရှိပါတယ်” စသဖြင့် ကြေညာလို့ရပါတယ်။ နွေရာသီအတွက်တော့ “အပူချိန်လျော့နည်းလာနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိပါတယ်လို့” ကြေညာရပါတယ်။

ဒီတော့မှ ကြားရသူများ ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် သိနိုင် မြင်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ အအေးပိုလာတာနဲ့ အပူလျော့တာဟာ သိပ္ပံပညာမှာ တစ်သဘောတည်းပဲဖြစ်တယ်။

အရပ်ထဲမှာ ရေခဲတုံးကြီးကို “အပူချိန်တော်တော်နည်းတယ်” လို့ ပြောရင် ဟာသပြက်လုံးတစ်ခုပဲလို့ မှတ်ယူကြမှာပါ။

နေးတဲ့ဘတ်(စ်)ကားကို အမြန်နှုန်းလျော့နည်းတဲ့ ဘတ်(စ်)ကားလို့ပြောရင်လည်း ရယ်စရာဖြစ်နေဦးမှာပါ။

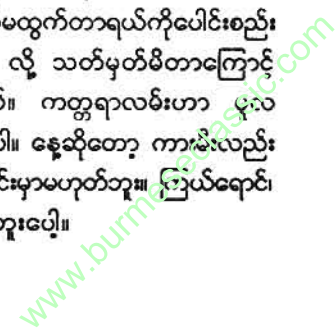
ခြုံငြိမ်းကြည့်လိုက်ရင် လူမှာ ခံစားချက်ရှိတယ်။ ခံစားချက်က စကားလုံးများထွက်လာတယ်။ စကားလုံးနဲ့ ခံစားချက်ကို ပြောင်ပြောင်မြောက်မြောက်ဖော်ကျူးတဲ့အခါ အလင်္ကာစကားဖြစ်လာတယ်။ စကားအလင်္ကာများဟာ ဘာသာစာပေအတွက် တန်ဖိုးရှိတယ်။ အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို “ထင်းခနဲ လင်းခနဲ” မြင်လာအောင် ဖော်ပြနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အတွေးအခေါ်ပိုင်းကိုတော့ အနှောင့်အယှက်အများကြီးပေးတတ်တယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် စကားလုံးကြောင့် ရိုက်ခတ်လာတဲ့ ခံစားမှုကို မစ်စစ်တတ်ရင် ပြောမတ်တဲ့အတွေးအခေါ် မတွေးခေါ်နိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုတွေးခေါ်နိုင်ဖို့အတွက် စကားလုံးများကို ပညာနှင့်ယှဉ်ပြီး ဆန်ခါချမှ တွေးခေါ်နိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။

ဒီလိုမျိုး သင်ဘယ်လောက် တွေးခေါ်နိုင်သလဲလို့ အောက်ပါပဟေဠိတစ်ခုနှင့် ဆန်းစစ်ကြည့်ပါ။

မည်းမှောင်နေတဲ့ကတ္တရာလမ်းပေါ်မှာ ကားတစ်စီးလာနေတယ်။ ကားမီးလည်း ဖွင့်မထားဘူး။ လမ်းမီးလည်း မရှိဘူး။ ကြယ်လည်း မလက်၊ လလည်း ထွက်မနေဘူး။ ဒီအခါမှာ ဝတ်ရုံနက်ဝတ်ထားတဲ့ လူတစ်ယောက် လမ်းပေါ်ကို ရုတ်တရက်ဖြတ်ထွက်လာတယ်။ အဲဒါကို ကားမောင်းတဲ့လူကမြင်တော့ ချက်ချင်းဘရိတ်အုပ်လိုက်သတဲ့။

ကားမောင်းသူ ဘယ်လိုလုပ်မြင်သလဲ။ အဖြေကို သိကြပါလိမ့်မယ်။ ရှင်းရှင်းတွေးကြည့်ပါ။ ကတ္တရာလမ်းမည်းမှောင်တာရယ်၊ လမ်းမီးမလင်းတာရယ်၊ ကြယ်မလက်၊ လမထွက်တာရယ်ကိုပေါင်းစည်းပြီး ကျွန်တော်တို့က ‘ည’ လို့ သတ်မှတ်မိတာကြောင့် အဖြေမထွက်ဘဲ ရှိပါတယ်။ ကတ္တရာလမ်းဟာ မှုလမည်းမှောင်တဲ့ အမျိုးအစားပါ။ နေ့ဆိုတော့ ကားမီးလည်း မဖွင့်ဘူး။ လမ်းမီးလည်း လင်းမှာမဟုတ်ဘူး။ ကြယ်ရောင်၊ လရောင်၊ ဘယ်လိုမှ မရှိဘူးပေါ့။

ဒီတော့ “နေ့ခင်းကာလ” လို့ အဖြေစင်းစင်းကြီး ပေါ်နေပါတယ်။

ဒါကို ရိုးစင်းလွန်းပြီးအကွက်ဆင်ထားတဲ့ အပေါစား ပဟေဠိလို့ ယူဆချင် ယူဆမယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခုကာလအထိ အချို့လူတွေဟာ ‘လ’ ကို ‘နေ’ ထက်ပိုပြီး လိုလား တောင့်တတာကို တွေ့နေရသေးတယ်။ ‘လ’ မရှိရင် ညဟာ မလင်းဘူး။ နေမရှိရင်ကော ‘လ’ ဟာ လင်းပါ့ မလား။ နောက်ပြီး နေမရှိရင် သက်ရှိတွေဖြစ်လာနိုင်ပါ့ မလား။

ပန်ရှပ်စုံမဂ္ဂဇင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၁၉၈၇

သိခြင်း တတ်ခြင်း၊ မသိခြင်း မတတ်ခြင်း

မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ရှိတယ်။

“သူတို့ ပြည်မှာ ငတ်မွတ်နေလိုက်တာ ကလေးတွေဓာတ်ပုံကိုကြည့်ပါဦး၊ အရိုးပေါ်အရေတင်ပဲ”

“... .. ပြည်နဲ့ ပြည်နဲ့ စစ်ဖြစ်နေကြတာ လူတွေထောင်ချီသေကုန်ပြီ”

“... .. ပြည် ဇွဲ၊ မှာ ဗုံးပေါက်ကွဲ လိုက်တာ လူတစ်ရာကျော်သေသွားတယ်”

စတဲ့ အကြောင်းအရာတွေပြောတိုင်း...

မကြားချင်ဘူး၊ နားမထောင်ချင်ဘူး၊ ဒီအကြောင်း တွေကို မဖတ်ချင်ဘူးလို့ ပြောတယ်။

ဘာလို့လဲ မေးရင်...

“မသိတာ စိတ်ချမ်းသာတယ်။ သိတာများရင် စိတ်ဆင်းရဲတယ်” လို့ ပြောတယ်။

ကဗျာဆရာတစ်ယောက် ရေးဖူးတယ်။

“ကျေးတောက မိကျေးဆိုတဲ့ မိန်းကလေး တစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူဟာ စာမတတ်ပေမတတ်၊ ဝလုံးကို ပုတ်လောက်ရေးပြလို့မှ မသိရှာဘူးတဲ့။ ဒီ မိန်းကလေးကို ကူညီသူတစ်ဦးက စာသင်ပေးလိုက်တယ်။ မကျေး စာတတ်သွားတယ်။ မကျေးစာတတ်တော့ ဘာဖြစ်လဲ။ သတင်းစာဖတ်တယ်။ သတင်းစာထဲမှာပါတဲ့ အနိဋ္ဌာရုံတွေ မြင်ရ၊ ဖတ်ရတော့ မကျေးဘဝဟာ အရင်ကလို မပျော်ရွှင်တော့ဘူး။ အပြစ်မဲ့မျက်နှာလေးလည်း မရှိတော့ဘူးတဲ့”

စာသင်ပေးတဲ့ ‘ကူညီရှင်’ ကို စိတ်ဆိုးရမလိုလို၊ မိကျေးကိုပဲ သနားရမလိုလိုဖြစ်သွားတယ်။

စာရေးသူရဲ့မိတ်ဆွေလိုလူမျိုး။ ကဗျာဆရာရေးပြတဲ့ မိကျေးလိုလူမျိုးအတွက် “မသိတရား” ဟာ တကယ်ပဲ မှန်သလား။

လူတွေဟာ သစ်ပင်လိုလည်းမဟုတ်ဘူး။ အခြား သတ္တဝါနဲ့လည်း မတူဘူး။ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ ဦးနှောက် ရှိတယ်။ ပြောတတ်၊ ဆိုတတ်၊ ရေးတတ် ဖတ်တတ်၊ တွေးတတ်၊ ခေါ်တတ်တယ်။ ဘာမဆိုစူးစမ်းချင်၊ သိချင်တဲ့စိတ် ရှိတယ်။ ဒီလိုစူးစမ်းစိတ်တွေကြောင့် ယနေ့လူ့ဘောင်ဟာ တိုးတက်ထွန်းကားလာရတာ ဖြစ်တယ်။

တစ်ဘက်က ရုပ်ပိုင်းအခြေအနေတိုးတက်လာသလို အခြားတစ်ဘက်ကလည်း စိတ်ပိုင်းအခြေအနေ တိုးတက်လာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူရဲ့စိတ်ဆန္ဒအလိုကြောင့် ဝိသမလောဘတွေ များလာတာလည်း ရှိတယ်။ ငါတကောကောတွေလည်း ရှိတယ်။ ဘယ်သူသေသေ ငတေမာရင်ပြီးရော ဆိုတဲ့ စိတ်ထားသူတွေလည်းရှိတယ်။

ဒါကြောင့် လောကမှာ “အကျည်းတန်မှု” တွေ ဖြစ်လာတယ်။ အနိဋ္ဌာရုံတွေ များလာကြရတယ်။ ညစ်ထေးနေတယ်။

ဒါတွေကို မသိချင်ဘူး၊ မတွေ့ချင် မမြင်ချင်ဘူးလို့ ဆိုလိုက်ရုံဖြင့် မသိလိုက်၊ မမြင်လိုက်တာနှင့် လောကကြီး ‘လှပ’ သွားသလား။

လူ့တာဝန်အရ သိရ၊ တွေ့ရ၊ ကြုံရ၊ မြင်ရမှာသာ ဖြစ်တယ်။

ဒီအတွက် သတ္တိနည်းနည်းတော့လိုတယ်။ မှန်မှန် ကန်ကန်စဉ်းစားဖို့လည်းလိုတယ်။ ဆိုလိုတာက လောကမှာ ဖြစ်ပျက်သမျှအားလုံးဟာ လူသားအားလုံးနဲ့ဆိုင်တယ်။ တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ပတ်သက်တယ်။ ဒါကို ရင်ဆိုင် တွေ့ရမှာကို မတုန်လှုပ်သင့်ဘူး။

မသိချင်ယောင်ဆောင်လိုက်တာနှင့် ပြေလည်သွားတယ်ဆိုတာမရှိပါဘူး။ ဒါနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဗန်းမော် ဆရာတော်မြတ်ကြားချက်ကို ပြန်လည်အမှတ်ရဖို့အတွက်

ရွာသားအချို့ဟာ အငြင်းအခုံဖြစ်ပွားရာက ဗန်းမော် ဆရာတော်ဆီ အဆုံးအဖြတ်ခံဖို့ရောက်လာတယ်။

“အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်တို့ အငြင်းအခွန်ဖြစ် နေတဲ့ကိစ္စကတော့ အရက်ကိုရိုးရိုးရေအဖြစ် စိတ်ထဲက မှန်းပြီးသောက်ရင် အပြစ်ရှိတယ်။ မရှိဘူးဆိုတာ ငြင်းနေ ကြတာပါဘုရားလို့ လျှောက်တယ်”

“ဒီတော့ ဗန်းမော်ဆရာတော်က ဒီလိုပြန်မေးတယ်”

“မြေပွေးကို မြက်လျှော့အမှတ်နဲ့ အမြီးသွားကိုင်ရင် မပေါက်ဘူးလား”

“ပေါက်မှာပေါ့ဘုရား”

“ဒီတော့ အဆိပ်မတက်ဘူးလား”

“တက်မှာပေါ့ဘုရား”

“အဆိပ်တက်တော့ မသေဘူးလား”

“သေမှာပေါ့ဘုရား”

“ဒီတော့မှ မြေပွေးကို မြက်လျှော့ထင်ပြီး သွားကိုင် ရင် သေမှာသာဖြစ်တယ်” လို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့တယ်။

မသိတဲ့အပြစ်ကို မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကလည်း ဟောကြားခဲ့ဖူးတယ်။ ဆရာတော်တရားထဲမှာ...

“အဆိပ်ကိုမသိလို့ သောက်မိရင် အဆိပ်မတက်ဘဲ နေမလား”

“တက်မှာပါဘုရား”

“အဆိပ်မှန်းသိရင် သောက်မလား”

“မသောက်ပါဘူးဘုရား”

“အဆိပ်သောက်ပြီး အဆိပ်မှန်း သိရင်တောင် ဖြေဆေးရှာနိုင်သေးတယ်” လို့ မြက်ကြားတော်မူတယ်။

ဒါတွေကိုကြည့်ရင် မသိတဲ့အပြစ် တော်တော်လေး ကြီးပါလားဆိုတာ သဘောပေါက်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။

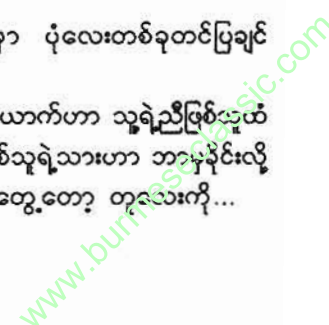
လူ့လောက တည်ထောင်စကတည်းက လူတွေဟာ သိအောင်၊ တတ်အောင် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြိုးပမ်းစမ်းသပ် ခဲ့ကြတယ်။ ဒီလိုကြိုးပမ်းပြီး အသက်စွန့်သွားကြရတဲ့ လူတွေ အများကြီးရှိတယ်။ သူတို့ကို အပြစ်တင်မလား။ သူတို့မကြိုးပမ်းခဲ့ရင် ဒီလိုတိုးတက်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ မမေ့သင့်ဘူး။

အချို့ “ပိုသိရင် ပိုလုပ်ရမယ်” လို့ဆိုတဲ့ အယူအဆ နှင့် တာဝန်ကိုရှောင်ကြတယ်။ သိတာကို မသိအောင်ပြု ရင်းက တကယ်မသိတော့၊ မတတ်တော့ဘဲ လူ့အရည် အချင်း ညံ့ဖျင်းသွားတယ်။

လောကကြီးကို တစ်ယောက်တည်း တည်ဆောက် ထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အများက တတ်အားသရွေ့ တည်ဆောက်ထားတာဖြစ်တယ်။ လူဟာ တစ်နေ့တခြား ပိုသိလာရမယ်။ ပိုတတ်လာရမယ်။ ပိုလည်း လေ့လာသင့် တယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် လူ့လောကကြီးတစ်ခုလုံး နိမ့်ကျ သွားမှာဖြစ်တယ်။

ကြုံကြုံကြုံတုန်းလေးမှာ ပုံလေးတစ်ခုတင်ပြချင် ပါတယ်။

တစ်ခါက ဦးကြီးတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ညီဖြစ်သူထံ အလည်သွားတယ်တဲ့။ ညီဖြစ်သူရဲ့သားဟာ ဘာမှခိုင်းလို့ မရဘူးတဲ့။ ဒါကို ဦးကြီးကတွေ့တော့ တုလေးကို...

“မနက်ဖြန် ဦးကြီးတို့အိမ်ကိုလာခဲ့၊ လူတစ်ရာကျော် ပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်မှရတဲ့ အစားအသောက်ကို ကျွေးမယ်” လို့ ဖိတ်ကြားလိုက်သတဲ့။

နောက်တစ်နေ့ တူလေးရောက်တယ်။ တူလေးက လူတစ်ရာကျော် ပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ထားတဲ့ အစားအသောက်ဟာ အလွန်ကောင်းမယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ စောင့်နေတာပေါ့။

ဒီအခါ ထမင်းပွဲပြင်ပြီး တူလေးကိုခေါ်သတဲ့။ ထမင်းကတော့ရိုးရိုးပဲ။ ကြက်သားဟင်းနှင့် ဘူးသီးဟင်းချိုပဲ ပါသတဲ့။ တူလေးက ဘာမှမပြောဘဲ စားကောင်းကောင်းနှင့်စားတာ ထမင်း သုံးလေးပန်းကန်ကုန်တယ်ဆိုပဲ။

စားသောက်ပြီး ငှက်ပျောသီးစား၊ ထန်းလျက်နှင့် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းပိုင်းထိုင်တော့မှ တူလေးက မေးတယ်။

“ဦးကြီးရယ် ဦးကြီးပြောတော့ လူတစ်ရာကျော် ပြင်ဆင်ရတဲ့ အစားအသောက်တဲ့။ ခုစားရတာက ရိုးရိုး ထမင်းဟင်းပဲ။ အိမ်မှာဆို ကျွန်တော့်အမေတစ်ယောက်ချက်ရင် ပြီးတာပဲလို့ပြောတယ်တဲ့။ ဒီတော့ ဦးကြီးက...”

“အဲဒါကြောင့် ငါ မင်းကိုထမင်းခေါ်ကျွေးတာပေါ့။ လောကမှာ မင်းမသိတာတွေ အတော်များသားကလား”

“ကျွန်တော် ဘာများမသိတာလဲ ဦးကြီးရယ်”

ခု မင်းစားသောက်တာတွေဟာ လူတစ်ရာကျော် လုပ်ဆောင်မှ ရတာကွ။ အဲဒါကို ငါရှင်းပြမလို့”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဒီမှာ မင်းစားတဲ့ထမင်းက ဘယ်ကရလဲ”

ဆန်က ရပါတယ်။

“ဆန်ကိုရော”

“စပါးက ရတာပေါ့”

“အေး... မင်းမဆိုးဘူး။ စပါးတစ်စေ့ဖြစ်လာဖို့ လယ်ထဲမှာလူတွေအများကြီး စိုက်ပျိုးရတယ်။ ကောက်စိုက်တယ်၊ ပျိုးနုတ်တယ်၊ စပါးရိတ်တယ်၊ တလင်းနယ်တယ်၊ စပါးလေ့တယ်၊ စပါးတိုက်တယ်၊ ကျီထံပို့တယ်။ ပြီးနောက် စက်ကိုပို့တယ်။ ဒါမှမဟုတ် မောင်းထောင်းမယ်။ ဒီမှာတင် လူဘယ်လောက်လိုပြီလဲ။ မင်းစဉ်းစားကြည့်ကွာ”

“ဟာ... အများကြီးလိုတာပေါ့”

“စပါးကနေ ဆန်ဖြစ်ပြီး ဝယ်ယူချက်ပြုတ်နိုင်အောင်ရောင်းချတာတို့၊ ဝယ်ရ သယ်ရတာတို့လည်းရှိတယ်။ ချက်ပြုတ်ဖို့ ထင်း၊ မီးသွေး ဒါတွေကိုရော ဘယ်ကရတာလဲ။ လူတွေလုပ်တာပဲ မဟုတ်လား”

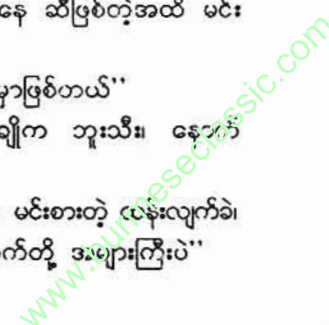
“ဟုတ်ကဲ့ခင်ဗျာ”

“မင်းစားခဲ့တဲ့ ကြက်သားဟင်းထဲမှာထည့်တဲ့ ဆီ၊ နှမ်းကနေဆီဖြစ်တဲ့အထိ ပဲကနေ ဆီဖြစ်တဲ့အထိ မင်းစဉ်းစားကြည့်တော့”

“လူအများကြီးလုပ်မှ ရမှာဖြစ်ဟယ်”

“မင်းသောက်တဲ့ ဟင်းချိုက ဘူးသီး၊ နေ့ဘက် ငရုတ်ကောင်း”

“မင်းစားတဲ့ ငှက်ပျောသီး၊ မင်းစားတဲ့ လန်းလျက်ခဲ၊ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းက လက်ဖက်တို့ အများကြီးပဲ”

၁၃၂

ဒေါက်တာခင်မောင်ညို

“လူအများကြီးလုပ်မှ ဒီလိုထမင်းတစ်ပွဲဖြစ်တာ
ကွ”

“ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါပြီ”

ထမင်းတစ်ပွဲတောင်မှ လူအများကြီးလုပ်ဆောင်မှ
ပြီးပါတယ်။ အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ အများကြီးလိုအပ်
တာကို တွေ့ရမှာဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ လူ့ဘောင်မှာ အခြားလိုအပ်တဲ့အရာတွေ
အားလုံးကို သိန်းသန်းကုဋေချီတဲ့ လူတွေရဲ့ ကာယ
စွမ်းအား၊ ဉာဏစွမ်းအားနှင့် တည်ဆောက်ထားတာကို
မမေ့သင့်ဘူး။

ဒီတော့ သိအပ်တာကို သိရမယ်။ တတ်အပ်တာကို
တတ်ရမယ်။ တတ်ဖို့လည်း ကြိုးစားရမယ်။ ခေါင်းရှောင်
ချင်လို့ မသိချင် မတတ်ချင်တဲ့ညွှန်ဖျင်းတဲ့စိတ်ကို ပယ်ဖျက်
ကြပါစို့။

ပန်ရှပ်စုံမဂ္ဂဇင်း၊ ဇူလိုင်လ၊ ၁၉၈၇

သိပ္ပံဘယ်လောက်မှန်

တစ်ခါက ဆရာတစ်ယောက်က ကျောင်းသား
တစ်ယောက်ကို စာသင်ခန်းထဲမှာ စားပွဲဘယ်နှစ်လုံးရှိ
သလဲလို့ မေးတယ်။ ကျောင်းသားက “အလုံး ၅၀
လောက် ရှိတယ်ထင်တယ်” လို့ ဖြေတယ်။ ဒီတော့
ဆရာက “မင်းဟာ သိပ္ပံကျောင်းသားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး
တော့ တိတိကျကျမရှိဘူး” လို့ ဆုတောင်း

သိပ္ပံပညာ တိတိကျကျရှိပါရဲ့လား။

လူနှစ်ယောက် အငြင်းအခုန်ဖြစ်ပွားကြတယ်။ တစ်ယောက်က အရက်သောက်ရင် ထုလာပူလာတာဟာ အရက်ဟာ အပူဓာတ်ကဲ့လို့ပဲတဲ့၊ နောက်တစ်ယောက်က “မဟုတ်ဘူး... အရက်သောက်ရင် ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့အပူချိန်ကျသွားတယ်။ ဒါကြောင့် အေးလာတယ်။ အပြင်နှင့်နှိုင်းစာရင် ကိုယ်ကအေးနေတာကြောင့် ပူလာတယ်လို့ထင်ရတယ်” တဲ့။ ဒီတော့ ပထမတစ်ယောက်က “မင်း ဘာကြောင့် ပြောနိုင်သလဲ” လို့မေးတော့ “သိပ္ပံနည်းကျ ဆန်းစစ်ထားတာပဲ မှန်ရမှာပေါ့” တဲ့။

လက္ခဏာဆရာများ၊ ဗေဒင်ဆရာများလည်း သိပ္ပံဆိုတဲ့စကားကို တော်တော်လေးယူသုံးကြတယ်။ “သိပ္ပံနည်းဖြင့် ဆန်းစစ်သည်၊ သိပ္ပံနည်းကျ” စသဖြင့်ပေါ့။

ဒီတော့ “သိပ္ပံနည်းကျကျ” ဆိုတဲ့ စကားဟာ “တိကျမှန်ကန်ခြင်း” လို့ သာမန်လူများနားလည်သဘောပေါက်ကြောင်း ထင်ရှားတယ်။

နှစ်ဆယ်ရာစု အစဦးပိုင်းကစပြီး အဟုန်ပြင်းစွာ တိုးတက်လာတဲ့သိပ္ပံပညာဟာ လူ့ဘုံလောကကို များစွာ အကျိုးပြုလျက်ရှိတယ်။

ညကို လင်းစေတယ်၊ ခရီးကို ကျုံ့စေတယ်၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားတိုးတက်စေတယ်၊ စားဝတ်နေရေးကို အထောက်အကူပြုတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း သိပ္ပံပညာဟာ အထင်ကြီးစရာ ပညာရပ်တစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ ယုံကြည်ကိုးစားလောက်တဲ့

ပညာရပ်လည်း ဖြစ်တယ်။ နှစ်ဆယ်ရာစုလူသားများနှင့် သိပ္ပံပညာဟာ ခွဲခြားလို့မရအောင်ဖြစ်လာတယ်။ သိပ္ပံနှင့် ထိတွေ့ဆက်စပ်မှုအမြဲတစေ ရှိနေကြတယ်။

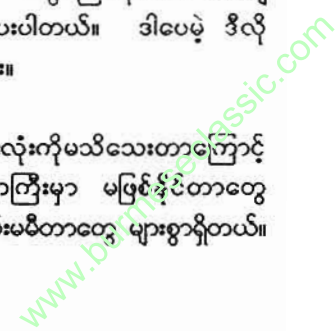
“သိပ္ပံစမ်းသပ်ချက်များဟာ ဆက်ကာဆက်ကာ မှန်နေတယ်။ တွေ့ရှိချက်များဟာလည်း မပြောင်းလဲဘူး”

ဒါကြောင့် သိပ္ပံပညာဟာ တိကျမှန်ကန်တယ်လို့ ဆိုကြတာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ့်သိပ္ပံပညာရှင်များက “သိပ္ပံပညာမှာ တိကျစွာ မပြုလုပ်၊ မတိုင်းတာနိုင်တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ မမှန်ကန်သေးတဲ့အချက်တွေက အများကြီးပါဝင်တယ်” လို့ ယူဆတယ်။

သိပ္ပံပညာရဲ့အရင်းအမြစ်က တိကျမှန်ကန်မှုနဲ့ များစွာမပတ်သက်ဘူး။ အခြေခံကျကျပြောရရင် သိပ္ပံပညာဟာ စနစ်တကျလေ့လာခြင်းဖြစ်ပြီး လေ့လာတွေ့ရှိချက်မှ ဆန်းစစ်အဖြေရှာကောက်ချက်ချ တွေးခေါ်ခြင်း များပြုလုပ်တယ်။ အထူးသဖြင့်(ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ) သဘာဝလောကကြီးကို စနစ်တကျလေ့လာသုံးသပ်ပြီး တွေ့ရှိချက်များကို(အသုံးချနိုင်က) အသုံးချနိုင်သောပညာရပ်လို့လည်း ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ သိပ္ပံပညာရပ်ဟာ တိကျမှန်ကန်မှုကို အထူးဦးစားပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုမှန်ကန်မှုမျိုး အမြဲမရနိုင်ဘူး။

“ဘာကြောင့်လဲ”

“သိပ္ပံပညာဟာ အားလုံးကိုမသိသေးတာကြောင့် ဖြစ်တယ်။ သဘာဝလောကကြီးမှာ မဖြစ်နိုင်တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ လက်လှမ်းမမီတာတွေ များစွာရှိတယ်။

မမြင်မတွေ့ရတာတွေကို တတ်စွမ်းသရွေ့ စမ်းသပ် အဖြေထုတ်ရတာ “မျက်ကန်းခြောက်ယောက် ဆင်စမ်း” တဲ့ ဥပမာနဲ့ ဆင်ဆင်တူတယ်။ သိပ္ပံစမ်းသပ်ချက်များဟာ အိတ်ထဲမှာထည့်ထားတဲ့ပစ္စည်းကို စမ်းကြည့်ပြီး အဖြေရှာ ရသလိုပဲ။

လုံးလုံးပိုင်းပိုင်းလေးစမ်းမိရင် ဂေါ်လီလုံးလို့ယူဆ နိုင်သလို ရှောက်သီး သံပုရာသီးဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပဲ။ တကယ် လို့ ဒီလုံးလုံးလေးတွေဟာ တစ်လုံးကိုတစ်လုံး အသံ မြည်ပြီး ထိရင် ဂေါ်လီလုံးဖြစ်ဖို့များတယ်လို့ ပြောနိုင် ချင် ပြောနိုင်မယ်။

ဒါပေမဲ့ ခက်တာက အရောင်တော့တိတိကျကျသိဖို့ ခဲယဉ်းမှာပဲ။ ဒီအတိုင်းပါပဲ။ အချက်အလက်မြောက် နှားစွာကို မှန်မှန်ကန်ကန်ရရှိပြီး အဲဒီအချက်တွေက အဖြေရှာထုတ် ကောက်ချက်ချတာဖြစ်လို့ သိပ္ပံပညာ အမြဲမှန်ကန်နိုင်ပါ့မလားလို့ သံသယဝင်စရာပေါ်လာ နိုင်တာ ဖြစ်တယ်။

တစ်ခါတစ်ခါမှာ ခွဲလို့မရတဲ့ အရောအနှောတွေ အတွက် တစ်ခုစီအဖြေထုတ်ရတာလည်း မှားယွင်းဖို့ အလားအလာများတတ်တာ တွေ့ရတယ်။

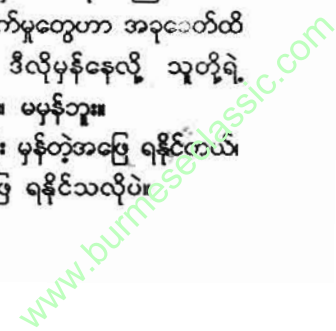
ဥပမာတစ်ခုပြချင်တယ်။ ပထမခွက်ထဲမှာ “ရေနင့် ရပ်” ရောထားတယ်။ ဒုတိယခွက်ထဲမှာ “ရေနင့်ဘရန်ဒီ” ရောထားတယ်။ တတိယခွက်ထဲမှာ “ရေနင့်တောအရက်” ရောထားတယ်။ ဒါတွေကို အရောအနှောအနေနဲ့ပဲ သိ တယ်ဆိုပါစို့။ တစ်ခွက်စီသောက်စမ်းကြည့်ပါ။ “မူးလာ

တယ်” ဒီတော့ ဘယ်လိုကောက်ချက်ချမလဲ။ ပထမ တစ်ခွက်၊ ဒုတိယတစ်ခွက်နှင့် တတိယခွက်သုံးခွက်လုံးမှာ အမြဲတမ်းပါဝင်နေတာက ‘ရေ’ တဲ့။ ဒီတော့ ဆင်ခြင်မှုနှင့် ကောက်ချက်ချရင် ‘ရေ’ ကြောင့် “မူးတယ်” လို့ ဖြေမိမှာ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ရေနင့်အရက်တစ်မျိုးစီ ဒါမှ မဟုတ် ရေရဲ့ဂုဏ်သတ္တိကို သီးခြားသိထားတာမို့ ရေဟာ မမူးစေဘူး။ ကျန်တာတွေက မူးစေတယ်လို့ပြောနိုင်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုခွဲခြားသိမထားတဲ့စမ်းသပ်ချက်တွေ အတွက် သိပ္ပံပညာဖြင့် ဆန်းစစ်ရင်အမှားအလားအလာ အများကြီးရှိတယ်။

သိပ္ပံပညာခေတ်ဦးပိုင်းကာလက ကမ္ဘာဟာ မရွေ့ လျားဘူး။ နေ၊ လ၊ ကြယ် အစရှိတဲ့ကောင်းကင်က ပစ္စည်းတွေသာ ရွေ့လျားတယ်လို့ ယူဆခဲ့တယ်။ ဒီလို ယူဆပြီး “နေကြတ်၊ လကြတ်၊ ကြယ်တံခွန်တွေ့မယ့် အချိန်” စတဲ့ တွက်ချက်မှုတွေပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ တကယ် တော့ ကမ္ဘာဟာ ရွေ့လျားနေတယ်။ ကမ္ဘာဟာ နေကို ဝတ်နေတယ်။ ဒါကို ခုခေတ်မှာအားလုံးသိကြပါတယ်။ ပါပေမဲ့ ခေတ်ဦးပိုင်းက တွက်ချက်မှုတွေဟာ အခုခေတ်ထိ မှားသေးဘူး မှန်နေတယ်။ ဒီလိုမှန်နေလို့ သူတို့ရဲ့ အရင်းခံယူဆချက်မှန်ပါသလား။ မမှန်ဘူး။

ဒီတော့ မှားတဲ့ဆီကလည်း မှန်တဲ့အဖြေ ရနိုင်တယ်။ မှန်တဲ့ဆီကလည်း မှားတဲ့အဖြေ ရနိုင်သလိုပဲ။

သိပ္ပံပညာတိကျမှုမရှိတာကို စတင်ဖော်ပြတဲ့သူက သီအိုရီပိုင်းဆိုင်ရာ ရူပဗေဒပညာရှင် (Werner Heisenberg) ဖြစ်တယ်။ ဟိုင်းဇင်းဘတ်ဟာ “အက်တမ်” (Atom) မှာ ပါတဲ့ အမှုန်များအတွက် သီအိုရီများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီး နိဘယ်ဆရာဂျိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ကျော်ကြားတာက “မသေချာမှုနိယာမ” (Uncertainty Principle) ကြောင့် ဖြစ်တယ်။

သူ့ရဲ့နိယာမမှာ တိုင်းတာမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ် တိုင်းတာတဲ့ အနှောင့်အယှက်ကြောင့် တိကျတဲ့အဖြေ မရနိုင်လို့ ဆိုတဲ့အချက်ကို အခြေခံထားတယ်။ သူ့နိယာမ ကို သင်္ချာနည်းနှင့်တွက်ချက်ဖော်ပြနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီသဘောမျိုးဆောင်တဲ့ အများနားလည်မယ့်ဥပမာလေး တွေနှင့်ပဲ တင်ပြလိုတယ်။

“သိပ္ပံနည်းတစ်ခုပါပဲ။ ခွက်တစ်ခုထဲမှာရှိတဲ့ရေရဲ့ အပူချိန်ကိုသိလိုတယ်ဆိုပါစို့။ ဘာလုပ်မလဲ။ သာမိဇီတာ ပြဒါးတိုင်နှင့် တိုင်းရမှာဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ပြဒါးတိုင်ကို ရေထဲနှစ်ရမယ်။ ရေက အပူတွေ၊ ပြဒါးတိုင်ဆီကူးသွား မယ်။ ဒီအခါမှာ ပြဒါးမြင့်တက်သွားတဲ့အတွက် အပူချိန်ကို ဖတ်ရတာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ အခုရရှိတဲ့ အပူချိန်ဟာ “မူလရေရဲ့ အပူချိန်” ဖြစ်ပါ့မလား။ ဖြစ် တယ်ပဲ ထားလိုက်ပါ။ ရေက အပူအနည်းငယ်ဟာ ပြဒါးတိုင်ကို ကူးစက်သွားပြီးဖြစ်တယ်။ ဒီရေဟာ စောစော အပူ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်တော့ဘူး”။

နောက် ဥပမာတစ်ခုကြည့်ပါ။

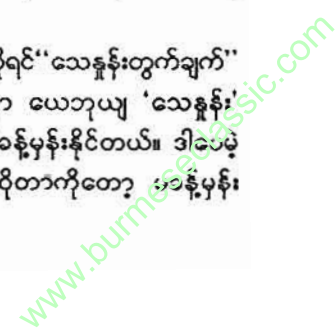
ကားတာယာထဲမှာ လေပေါင်ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ လေပေါင်ဂီတ် (Pressure Gauge) ဖြင့် တိုင်းတယ်။ ဒီဂီတ်ရွေ့ဖို့ လေတော့နည်းနည်းထွက်ပေးရတယ်။ ဒီတော့ ကားတာယာထဲမှာ စောစောကလိုလေရှိတော့မှာ မဟုတ် တော့။ လေပေါင်ပြောင်းသွားပြီ ဖြစ်တယ်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်ကို တိုင်းတာလည်းဒီလိုပဲ။ ခွံအား တိုင်းဖို့ ဖိတာထောက်လိုက်ရင် ဖိတာလက်တံရွေ့ဖို့အတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအနည်းငယ်ကို သုံးလိုက်ရတယ်။ ဒီအခါ မှာ မူလလျှပ်စစ်ဓာတ်ဘက်ထရီအိုးထဲမှာ မရှိတော့ဘူး။

ဒီလိုတိုင်းတာမှုတွေဟာ ကြီးမားတဲ့ကွာဟချက်မရှိ ပေမယ့် သေးငယ်တဲ့ပစ္စည်း (အီလက်ထရွန်နစ်၊ ပရိုတွန် စသည့်) တို့ကို တိုင်းတာရင် ‘အမှား’ အများကြီးဖြစ်ပေါ် နိုင်ပါတယ်။

ဒီအတွက် သိပ္ပံပညာရှင်များက တုန်လှုပ်သွားခြင်း မရှိပါဘူး။ သိပ္ပံဖော်ပြသလို အတိအကျ မမှန်ပေမယ့် ယေဘုယျမှန်ပါတယ်။ သိပ္ပံဟာ တစ်ခုတည်းကို တိုင်းတာ တာထက် “အစုလိုက် အဝေးလိုက်” တိုင်းတာတာမို့ အမှားအယွင်းနည်းပါတယ်။

သိပ္ပံဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် “သေနှုန်းတွက်ချက်” တာနှင့် တူတယ်။ ကမ္ဘာကြီးမှာ ယေဘုယျ ‘သေနှုန်း’ ကို မှန်မှန်ကန်ကန် တွက်ချက်ခန့်မှန်းနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလူဟာ ဘယ်နေ့သေမယ်ဆိုတာကိုတော့ မခန့်မှန်း နိုင်ဘူး။

အချုပ်ဆိုရရင် သိပ္ပံဆိုရင် မှန်ကန်ရမယ်၊ ဘီကျ
ရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးဟာ ယေဘုယျသဘောအားဖြင့်
မှန်ကန်နိုင်ပေမယ့် အမြဲတမ်းမှန်မယ်ဆိုတာကို မပြော
နိုင်ကြောင်း တင်ပြလိုခြင်းဖြစ်တယ်။

ပန်ရှပ်စုံမဂ္ဂဇင်း။ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၈၇

ဘဝနိဒါန်း တက်လမ်းရှာစဉ်

အမှီအခို

လူဆိုသည်မှာ...

မွေးဖွားလာသည်မှ သေသည်အထိ

ဘဝခရီးတစ်ခုကိုဖြတ်သန်းရမည် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ဖြတ်သန်းရာတွင် အဆင့်များစွာပါဝင်သည်။

မွေးကင်းစကားလဆိုလျှင် မိမိကိုယ်မိမိ လုံးဝ

အားမကိုးနိုင်သေး။

တစ်ပါးသူ၏အကူအညီဖြင့် ရပ်တည်ကြရသည်။

အစားအသောက်၊ အဝတ်အစားမှစပြီး ကျန်းမာသန့်ရှင်းမှုအထိ လူကြီးမိဘကသာ ပြုလုပ်ပေးရသည်။

တဖြည်းဖြည်းနှင့် အသက် ၄-၅ နှစ်ရောက်လျှင် စားသောက်နေထိုင်မှု အတော်အသင့်ကို မိမိလုပ်ကိုင်တတ်လာသည်။ သို့သော် လူကြီးမိဘများက ရင်အုပ်မကွာထိန်းသိမ်းပေးရသေးသည်။

ထိုအရွယ်မှစ၍ အများစုမှာ ကျောင်းကိုသွား၍ ပညာရှာကြသည်။

ကံကောင်းထောက်မသူများက တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များအထိ ပညာသင်ခွင့်ရရှိကြသည်။

ထိုအထဲတွင် ကျောင်းလုံးဝမနေလိုက်ရ။ ပညာမတတ်သူ၊ စာမတတ်သူများလည်း ရှိကြသည်။

ကျောင်းတစ်ပိုင်းတစ်စဖြင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများလည်းရှိသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကလေးဘဝနှင့်လူငယ်ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ လူကြီးမိဘအမှီအခိုဖြင့်သာ ဘဝရပ်တည်ကြရသည်သာ။ သို့ဖြစ်၍ လူ့ဘဝသက်တမ်းကာလ လေးပုံတစ်ပုံမှ သုံးပုံတစ်ပုံအထိ လူအများသည် "အမှီအခို" ကင်းမဲ့စွာ မနေနိုင်ကြောင်း ကောက်ချက်ချနိုင်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် လူ၏သဘောသဘာဝအရ "အမှီအခို" သည် လူ့အတွက် အလွန်အရေးပါလှကြောင်း သိနိုင်လေသည်။

အသိနှင့်စွမ်းရည်

သို့သော် လူသည် တစ်ပါးသူကို ထာဝစဉ်အမှီသဟဲမပြုနိုင်ကြပေ။ မိမိခြေထောက်ပေါ် မိမိ တဖြည်းဖြည်းရပ်တည်နိုင်အောင် ကြိုးစားလာရသည်။ ဘဝကိုလည်း အသွင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရင်ဆိုင်လာရတော့သည်။

ထိုသို့ ရင်ဆိုင်ရာတွင် သူတစ်ပါးထံမှအကူအညီရသည်လည်းရှိမည်။ မရသည်လည်းရှိမည်။ မည်သို့ပင်ရှိစေ မိမိလုပ်ဆောင်ပြုမူချက်အားလုံးသည် မိမိကိုယ်ကိုသာ ထင်ဟပ်ပေမည်။

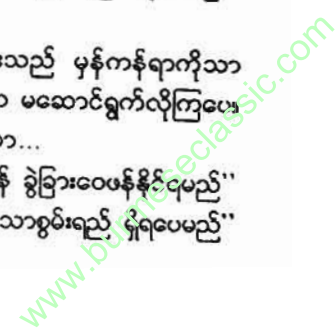
မိမိမှန်ကန်စွာလုပ်ကိုင်လျှင် မိမိတိုးတက်မည်။ မိမိမှားယွင်းစွာလုပ်ဆောင်မိလျှင် မိမိဆုတ်ယုတ်မည်။ တိုးတက်မှုနှောင့်နှေးပေမည်။

သို့ဖြစ်၍ လောကတွင်မိမိရရှိသော ကောင်းမွေ့ဆိုးမွေ့မှန်သမျှသည် မိမိလုပ်ဆောင်ချက်ပေါ်တွင်သာ အဓိကမှီတည်နေမည်ဖြစ်သည်။

လူတိုင်းသည် မိမိကောင်းရာကိုသာ လိုလားကြသည်။ တိုးတက်ရာကိုသာ လိုလားကြသည်။ ပျက်စီးခြင်းကိုတော့ မလိုလားကြပါ။

ဤကဲ့သို့လျှင် လူတိုင်းသည် မှန်ကန်ရာကိုသာ ဆောင်ရွက်လိုမည်။ မှားယွင်းစွာ မဆောင်ရွက်လိုကြပေ။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်မှာ...

"မိမိသည် အမှားနှင့်အမှန် ခွဲခြားဝေဖန်နိုင်ရမည်"
"အမှန်ကိုလုပ်ဆောင်နိုင်သောစွမ်းရည် ရှိရပေမည်"

၎င်းအချက်နှစ်ချက်ကို “ဉာဏ်ပညာ” ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဉာဏ်ပညာသည် မိမိကောင်းရာ မွန်ရာ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော “အသိနှင့်စွမ်းရည်” များ ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။

ဉာဏ်ပညာ

အမှားအမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားသော ဉာဏ်ပညာကို “ဘဝအတွေ့အကြုံမှဖြစ်စေ” “သင်ကြားတတ်မြောက်ရာမှဖြစ်စေ” နှစ်မျိုးစလုံးမှဖြစ်စေ ရရှိကြသည်။

“ဘဝအသိမှရသော ဉာဏ်ပညာကို” ကို “ဘဝပေးပညာ” ဟု ခေါ်နိုင်သည်။ အတွေ့အကြုံမှရရှိသော ၎င်းဉာဏ်ပညာသည် “မမေ့မပျောက်” တတ်ပေ။ တန်ဖိုးလည်း အလွန်ကြီးတတ်သည်။

“သင်ကြားခြင်းမှ တတ်မြောက်ရရှိသောပညာ” ကား ဘဝပေးပညာထက် သက်သောင့်သက်သာရှိစွာ တတ်မြောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် လက်တွေ့ရရှိသော ပညာလောက်တော့ မလေးနက်ပေ။

ထို့ကြောင့် “သင်ကြားခြင်းနှင့် ဘဝပေးပညာ” တွဲဖက်မှသာ ပြည့်စုံပြီးမြောက်တတ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘဝတွင် “ကြားဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ သင်ဆရာ” ဟူသော ဆရာ (၃)ဦးထံမှ ပညာကိုရယူ သင်ယူပြီး မိမိလက်တွေ့ဘဝတွင်ရှိသော အတွေ့အကြုံများနှင့် ပေါင်းစပ်မှသာ တကယ့်ပညာကိုရရှိသည်ဟု ခေါ်နိုင်ပေမည်။

ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်လျှင် မည်သည်နည်းဖြင့် ပညာကိုရှာရာ ‘မိမိ’ သာလျှင် အဓိကဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်သင့်သည်။

မိမိသာလျှင် အဓိက

ကျောင်းနေသည်ဖြစ်စေ၊ မနေသည်ဖြစ်စေ...
တက္ကသိုလ်ရောက်သည်ဖြစ်စေ၊ မရောက်သည်ဖြစ်စေ...

ဆရာကောင်းတွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ မတွေ့သည်ဖြစ်စေ လောကတွင် မိမိမျက်စိကိုဖွင့်၊ နားကိုစွင့်ပြီး လေ့လာမှတ်သားပါမှသာ ပညာကိုရရှိသည်။

ပညာကို “ရောယူပါ သိမ်းထားပါ” ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ယောက်က မိမိအားလာပေး၍ မရ။

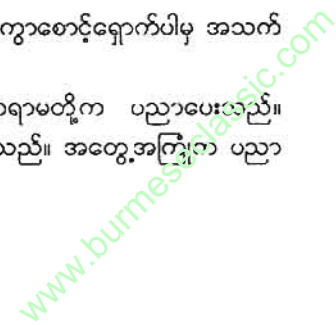
“ကျွန်တော် အသပြုတစ်သိန်းပေးပါ့မယ်၊ ပညာကိုပေးပါ” ဟူ၍ တောင်းယူ၍လည်း မရပေ။

ပညာကို မိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာမှုပြုမှသာ တတ်မြောက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

လူသဘာဝအရ အခြားသူကို အားကိုးအမှီသဟဲပြုပြီး ဘဝကို စခဲ့ရသည်။

လူကြီးမိဘ ရင်အုပ်မကွာစောင့်ရှောက်ပါမှ အသက်ရှင်လာသည်။

နောက် ဆရာ၊ ဆရာမတို့က ပညာပေးသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်က ပညာပေးသည်။ အတွေ့အကြုံက ပညာပေးသည်။

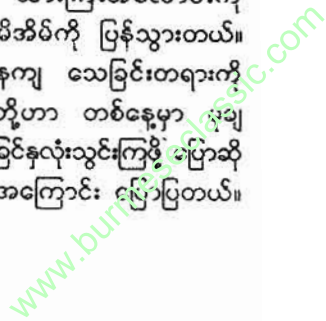

သင်ကြားရယူသောအပိုင်း ရှည်ကြာလှသည်။
 သည်တော့ မိမိသည် "တခြားသူ၏လောင်းရိပ်"
 အောက်မှာ ထာဝစဉ်တည်ရှိမည်လော။ နို့သက်ခံစို့မည်
 လော။ "ကလေးကြီး" လိုပင် နေသွားမည်လော။
 မိဘ၊ ဘိုးဘွားများ ခေတ်အဆက်ဆက်ဖြစ်သန်း
 လာရသောလမ်းများကို ပြန်လေ့လာပါ။
 လောင်းရိပ်အမိခံရလျှင် ကြုံလိုတတ်သည်။
 မိဘလူကြီးများထံမှလိုအပ်သော အကူအညီကိုတော့
 ယူပါ။ ဆရာသမားများထံမှလည်း သင်ယူပါ။
 သို့သော်... တကယ်အားကိုးရာကား မည်သူနည်း။
 ဆန်းစစ်ကြည့်ပါ။
 မိမိအားကိုးရမည့်သူ "အဓိက" တစ်ဦးတည်းကား
 "မိမိ" သာလျှင် ဖြစ်ပေတော့သည်။
 ပြတ်ဘုရားကလည်း ဟောကြားခဲ့သည်မဟုတ်
 ပါလော။
 အတ္တဟံ၊ အတ္တနော၊ နာထော။

 ဝါးစုဂွာနယ်၊ အမှတ် ၁၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၁၉၉၁

သိတတ်တဲ့ သတ္တိ

သတ္တိဆိုတာ ဘာလဲ။
 သတ္တိဆိုတာ 'စွမ်းရည်' လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။
 ရဲဝံ့စွန့်စားတာကို သတ္တိလို့ခေါ်မလား။
 သူတစ်ပါး မလုပ်နိုင်တာလုပ်တာကိုပဲ သတ္တိရှိသူလို့
 ခေါ်မလား။
 ဘယ်လိုလူတွေဟာ သတ္တိအရှိဆုံးလဲ။
 ရှေးအခါက တောရွာတစ်ရွာမှာ လယ်သမားမိသားစု
 တစ်စုနေထိုင်ကြတယ်။ အိမ်ထောင်ဦးစီးဖြစ်တဲ့ လယ်
 သမားကြီးဟာ မိမိ မိသားစုကို...
 "လောကမှာ အသက်ရှင်ခြင်းဟာ မတည်မြဲဘူး။
 သေခြင်းသာလျှင် တည်မြဲတယ်" လို့ အမြဲပဲ ဆုံးမလေ့
 ရှိသတဲ့။
 တစ်နေ့တော့ လယ်သမားကြီးဟာ မိမိသားနဲ့အတူ
 လယ်လုပ်ကိုင်နေစဉ်မှာ သားကြီးကို မြွေပေါက်တယ်။
 သားကြီးဟာ အဲသည်နေရာမှာ ပွဲချင်းပြီးသေသွားသတဲ့။
 လယ်သမားကြီးဟာ သားကြီးအလောင်းကို
 လယ်ထဲမှာပြင်ဆင်ထားပြီး မိမိအိမ်ကို ပြန်သွားတယ်။
 အိမ်ရောက်တော့ မိမိဆုံးမနေကျ သေခြင်းတရားကို
 ဆက်ပြောတယ်။ "မင်းတို့ငါတို့ဟာ တစ်နေ့မှာ ပွဲချ
 သေကြရမှာပဲ" ဆိုတာကို ဆင်ခြင်နုလုံးသွင်းကြဖို့ ပြောဆို
 ပြီးမှ သားကြီးသေဆုံးသွားတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။

မိသားစုဟာ မိမိတို့ရဲ့မိသားစုထံမှ ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်တဲ့ အတွက် နှမြော့ဝမ်းနည်းကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထူးထူး ထွေထွေ ငိုကြွေးခြင်းမပြုဘဲ “မရဏ” သဘောကို ဆင်ခြင်၊ သောကကို ဖြေဆည်ပြီး ငြိမ်းအေးကြတယ်။

အိမ်သူအိမ်သားတိုင်းဟာ “တို့ကြိုတင်သိထား၊ တွေးထား၊ ဆင်ခြင်ထားတဲ့အတိုင်း ယခုတော့ကြုံတွေ့ရပါ ကလား” လို့ပဲ ရေရှည်ကြတယ်။ ပြီးတော့ လယ်တောကို သွားပြီး အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြတယ်။

မိသားစုဝင်များ မငိုယိုကြဘဲနဲ့ သင်္ဂြိုဟ်တာကို တွေ့မြင်ကြရတဲ့သူတွေက “ဪ... ခင်ဗျားတို့ဟာ ခင်ဗျားတို့ သားကြီးတစ်ယောက်လုံး သေတာတောင်မှ မငိုပါလား။ သားကြီးကို မချစ်ကြဘူးလား” လို့ မေးတယ်။ သည်တော့ မိသားစုဝင်များက “ဒီသားကြီးကို ငါတို့ အလွန်ပဲ တွယ်တာမြတ်နိုးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီသားကြီးကို ဟိုဘဝကနေ ဒီဘဝကိုလာခဲ့ပါလို့ မဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါဘူး။ ခေါ်လို့လာတာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ငါတို့က တမလွန် ဘဝကို ပြန်ပါတော့လို့လည်း မနှင်ထုတ်ဘူး။ သူ့ကံနဲ့သူ ပြန်တာပါ။ ဒီအတွက် စိုးရိမ်ပူပန် ပူဆွေးနေစရာမလို ပါဘူး” လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

မှန်ပါတယ်။

သေရမှာကို အားလုံးက သိရှိကြပါတယ်။ နားလည် သဘောပေါက်ကြပါတယ်။

မွေးဖွားလာတာရှိရင် သေတာရှိရမယ်။

ဒါပေမဲ့ ရင်ဆိုင်ရသလား။

ရင်ဆိုင်တဲ့အခါ မတုန်မလှုပ်ဘဲ နေနိုင်ပါသလား။

အဲသည်လို မတုန်မလှုပ်ရင်ဆိုင်နိုင်တဲ့ လယ်သမား မိသားစုသာလျှင် သတ္တိအရှိဆုံးလို့ ဆိုရမှာဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် မိမိကြုံတွေ့ရတဲ့ ဘေးဒုက္ခအန္တရာယ်ကို ရဲရဲခံ့ခံ့ရင်ဆိုင်သူများကိုသာ သတ္တိရှိတယ်လို့ သတ်မှတ် လိုပါတယ်။

လောကမှာ ‘သတ္တိ’ ရှိကြဖို့ အလွန်လိုအပ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူ့ဘဝမှာ လောကခံရဲ့ အလှည့် အပြောင်းဟာ အလွန်များတယ်။ အလှည့်အပြောင်းဆိုတာ ထင်မှတ်ထားတာဖြစ်မလာဘဲ မထင်မှတ်ထားတာဖြစ်လာ တာမျိုးကို ဆိုလိုတယ်။

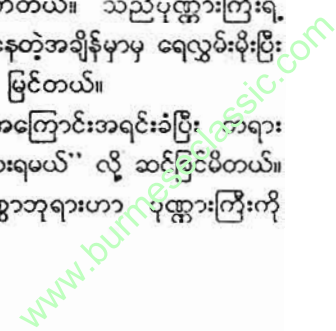
မိမိမျှော်လင့်တောင့်တသလိုဖြစ်မလာဘဲ မမျှော်လင့် ထားတာ ဖြစ်လာတာတွေဟာ “လောကခံရဲ့ အလှည့် အပြောင်း” လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

သည်လို အလှည့်အပြောင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုဒဏ်ကို ကြုံကြခံနိုင်တဲ့သတ္တိကို မွေးကြရမယ်။

တစ်ခါ မြတ်စွာဘုရားဟာ ရွှေဉာဏ်တော်ကွန်ရက် ဖြန့်ကျက်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လယ်ထွန်ပုဏ္ဏား(ကာသိက ဘာရဒွါဇ)ကိုလှမ်းမြင်လိုက်တယ်။ သည်ပုဏ္ဏားကြီးရဲ့ လယ်ယာဟာ မှည့်ဝင်းပြီးနေတဲ့အချိန်မှာမှ ရေလွှမ်းမိုးပြီး ပျက်စီးမယ့်အကြောင်းကို မြင်တယ်။

“ပုဏ္ဏားကြီးကို ဒီအကြောင်းအရင်းခံပြီး တရား ဟောရရင် ပုဏ္ဏားကြီးတရားရမယ်” လို့ ဆင်ခြင်မိတယ်။

ဒါကြောင့်... မြတ်စွာဘုရားဟာ ပုဏ္ဏားကြီးကို

အကျွမ်းတဝင်ပြုတယ်။ ဆွမ်းခံသွားရင်း ပုဏ္ဏားကြီး လယ်ထွန်ရာ လယ်ကွင်းမှဖြတ်သန်းသွားတိုင်း ပုဏ္ဏားကြီး ကို နှုတ်ဆက်တယ်။ သည်လိုနဲ့ လယ်ကွင်းပြင်မှာ စပါးတွေဟာ ရင့်သန်လာတယ်။ ပုဏ္ဏားကြီးဟာ လယ်ကို ကြည့်ပြီး ပီတိဖြစ်နေတယ်။

“ဪ... ဂေါတမဟာ ငါ့အပေါ် မိတ်ဆွေလို သဘောထားတယ်။ စပါးကလည်း ဒီနှစ်အလွန်ပဲကောင်း တယ်။ ဒီနှစ်တော့ စပါးသိမ်းပြီးရင် အလှူပေးမယ်။ ဂေါတမကိုလည်း ဖိတ်ပြီး အလှူပေးဦးမှပဲ” လို့ ကြံစည် မိတယ်။

တစ်နေ့ မြတ်စွာဘုရားကြွလာတဲ့အခါ...

“အဆွေဂေါတမ စပါးများ အလွန်အောင်မြင်ပါ တယ်။ မကြာမီ လယ်ရိတ်သိမ်းပြီးတဲ့အခါ ကျုပ်ဟာ ဗြဟ္မဏတွေကို အလှူကြီးပေးမှာဖြစ်တယ်။ ကျုပ်ရဲ့ ဇနီးသားသမီးတွေလည်း အလွန်ဝမ်းမြောက်ကြပေလိမ့် မယ်။ သူတို့အတွက်လည်း ဝတ်ကောင်းစားလှဝယ်ပေး ရဦးမယ်။ အဆွေဂေါတမကိုလည်း အလှူပွဲကိုဖိတ်ပြီးလှူ ပါမယ်” လို့ ပြောတယ်။ ပုဏ္ဏားကြီးဟာ မိမိရဲ့ခွန်အားနဲ့ လုပ်အားပေးပြီး ကောင်းမွန်တဲ့အနာဂတ်ကို မျှော်လင့် ထားတာမို့ ပီတိတွေဖြစ်နေတယ်။

ဒါပေမဲ့... အဲသည်ညမှာပဲ မိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာတယ်။ ရေလွှမ်းမိုးတယ်၊ စပါးတွေအားလုံးပျက်စီး သွားတယ်။

ပုဏ္ဏားကြီးခမျာ မိမိမျှော်လင့်တောင့်တထားတဲ့

လယ်ကွင်းကြီးတစ်မဟုတ်ချင်း ပျက်စီးသွားတာမြင်ရတော့ ဖြေမဆည်နိုင်အောင် သောကတွေဝေနေတယ်။

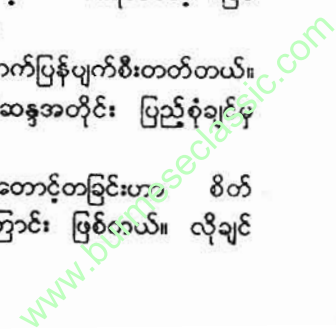
သည်အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားဟာ ပုဏ္ဏားကြီးဆီ ရောက်လာတယ်။ ပုဏ္ဏားကြီးရဲ့စိတ်ထဲမှာ “ဪ... ဂေါတမဟာ ငါ့ဒုက္ခရောက်နေတုန်း လာရှာတယ်။ မိတ်ဆွေကောင်းပီသပါတယ်လို့” အားကိုးစိတ်ဖြစ်ပေါ် လာတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက “ပုဏ္ဏားကြီး ဘာလို့ငေးငိုနေရ သလဲ” လို့မေးတယ်။ ပုဏ္ဏားကြီးက က“ကျုပ်အဖြစ် ကတော့ မပြောချင်တော့ပါဘူး။ လယ်ကွင်းတစ်ခုလုံးမှာ ရှိတဲ့စပါးတွေ ဆုံးရှုံးကုန်ပါပြီ” လို့ ပြန်ဖြေတယ်။

သည်အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက “လောကဓမ္မတာ လူ့ဘဝမှာ ကြုံတွေ့ရတာတွေဟာ ဒီလိုပါပဲ။ မကြံစည်ဘဲ လည်း ဖြစ်တတ်တယ်။ ကြံစည်ပေမယ့်လည်း ပျက်ချင် ပျက်တတ်တယ်။ နက်ဖြန်သန်ဘက် ဘာဖြစ်မယ်ကို တွက်ဆလို့မရ။ မည်သည့်အရာက အကျိုးရှိမယ်၊ မည်သူ က ကျေးဇူးတုံ့ပြန်မယ် စသည်ဖြင့် ကြံစည်မျှော်လင့် ထားတာတွေဟာ ဖြစ်လာတော့ ဝမ်းသာရပေမယ့် မဖြစ် လာတော့ ဆင်းရဲကြရတယ်။

အရာဝတ္ထုတွေဟာ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်တယ်။ သင်္ခါရတို့သာဖြစ်တယ်။ မိမိဆန္ဒအတိုင်း ပြည့်စုံချင်မှ ပြည့်စုံမယ်။

ဒါကြောင့် မျှော်လင့်တောင့်တခြင်းဟာ စိတ် ဆင်းရဲခြင်းရဲ့ အရင်းခံအကြောင်း ဖြစ်တယ်။ လိုချင်

တပ်မက်မှုကို ပယ်ပါ။ စိတ်ဆန္ဒကို ချုပ်တည်းပါ။ ယခု လောလောလတ်လတ်မှာ မိမိတတ်သမျှ လုပ်နိုင်တဲ့ အင်အားနဲ့ ဆောင်ရွက်ပါ။

“မိမိတာဝန်ကျေပွန်ခြင်းသည်သာ အာဇာနည်တို့ ဝတ္တရားဖြစ်တယ်” လို့ ပြောသိမ့်တယ်။

ပုဏ္ဏားကြီးဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့တရားကို ကြားနာ ရတဲ့အတွက် စိုးရိမ်စိတ်များ ပြေပျောက်သွားတယ်။ လောကဓမ္မတာကို ဆင်ခြင်နိုင်လာတယ်။ ဖြစ်သမျှကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ရင်ဆိုင်လိုက်တယ်။

သည်လိုရင်ဆိုင်လိုက်တာနဲ့ “သောက” အေးငြိမ်း သွားတာပဲ။

ဒါကြောင့် “ရဲရဲဝံ့ဝံ့” သတ္တိရှိရှိရင်ဆိုင်ခြင်းဟာ “ဆင်းရဲခြင်း” ကို ကင်းဝေးစေနိုင်တယ်လို့ ယူဆနိုင် ပါတယ်။

သည်လို ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ဟာ မိမိအနေနဲ့ “အသိ” ရှိထားဖို့လိုပါတယ်။

အသိပညာကြွယ်ဝခြင်း၊ ဗဟုသုတများခြင်းဟာ သတ္တိရှိရှိနဲ့ ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့အတွက် များစွာအထောက်အပံ့ ပြုတယ်။

မိမိမှာ အသိဉာဏ်မကြွယ်ဝရင် ဖြစ်သမျှဒုက္ခဟာ မိမိအတွက်အကြီးဆုံးဖြစ်နေတတ်တယ်။ မိမိလိုဒုက္ခမျိုး အခြားသူများလည်း ရှိတယ်။ အခြားသတ္တဝါတွေမှာလည်း ရှိတယ်။ သူများတွေခံစားရတဲ့ဒုက္ခဟာ ပီပီထက် မကြီးရင် တောင် မလျော့ဘူးလို့ သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာလိုအပ် ပါတယ်။

အထူးသဖြင့်

မိမိခံရတဲ့ ‘ဝေဒနာ’ ဟာ အကြီးဆုံး။

မိမိသာလျှင် ဒုက္ခအရောက်ဆုံး။

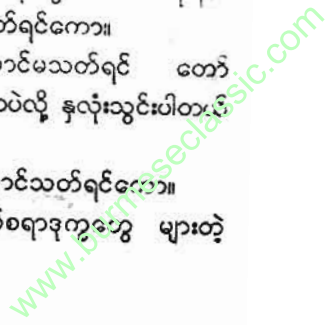
မိမိသာလျှင် ကံအဆိုးဆုံး။

စသည်ဖြင့် အဆုံးစွန်ကိုတွေ့ပြီး စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ကြီးမား စေတတ်သည်။

တစ်ခါ၌ ရှင်ပုဏ္ဏဟာ သုနာပရန္တတိုင်းကို သာသနာ ပြုဖို့သွားမှာဖြစ်တဲ့အကြောင်း မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက် ထားတယ်။ သည်တော့... ဘုရားရှင်က ရှင်ပုဏ္ဏကို “ချစ်သောပုဏ္ဏ၊ သုနာပရန္တတိုင်းသားတို့ဟာ အလွန် တရာမှ ကြမ်းတမ်းကြကုန်တယ်။ တကယ်လို့ သင့်ကို သူတို့ ဆဲရေးရင်ကော” လို့ မေးမြန်းစုံစမ်းတယ်။

ဒါကို ရှင်ပုဏ္ဏက “ဆဲတဲ့ သူတွေကို ငါ့ခဲနဲ့ မပေါက်တာ တော်သေးတာပဲလို့ နှလုံးသွင်းပါမယ် ဘုရား” လို့ လျှောက်တင်တယ်။

- ဘုရားရှင်။ ခဲနဲ့ပေါက်ရင်ကော။
- ပုဏ္ဏ။ တုတ်နဲ့မရိုက်တာ တော်သေးတာ ပဲလို့ နှလုံးသွင်းပါတယ်ဘုရား။
- ဘုရားရှင်။ ဓားနဲ့ခုတ်ရင်ကော။
- ပုဏ္ဏ။ သေအောင်မသတ်ရင် တော် သေးတာပဲလို့ နှလုံးသွင်းပါတယ် ဘုရား။
- ဘုရားရှင်။ သေအောင်သတ်ရင်ကော။
- ပုဏ္ဏ။ စက်ဆုပ်စရာဒုက္ခတွေ များတဲ့

ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ပစ်ပေးတာ
ကျေးဇူးတင်ရပေမယ့်လို့ နှလုံး
သွင်းပါမယ်ဘုရားလို့

လျှောက်တယ်။

သည်တော့ ဘုရားရှင်က...

“သာဓု... သာဓု... သာဓု ကောင်းလေစွ”

“ချစ်သားကြွပေတော့” လို့ ကောင်းချီးပေးတော်မူ
တယ်။

အဆုံးစွန်ကို နားလည်ထားတဲ့သူဟာ သတ္တိရှိပြီး
ဖြစ်နေပါတယ်။

လယ်သမားကြီးဟာ လောကဓမ္မတာကို ကောင်းစွာ
နားလည်သဘောပေါက်တဲ့အတွက် သတ္တိအပြည့်အဝရှိ
နေပါတယ်။

လယ်ထွန်ပုဏ္ဏားကြီးလည်း မြတ်စွာဘုရားညွှန်ပြ
လို့ လောကသဘာဝကို မြင်တွေ့သိရှိတယ်။ သောက
အေးငြိမ်းသွားတယ်။

ရှင်ပုဏ္ဏဟာ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ဆင်ခြင်ပြီး
သဘောပေါက်သူမို့ “သတ္တိ” အပြည့်အဝရှိနေတယ်။

ဒါကြောင့် သိရှိတတ်သိမှုဟာ စစ်မှန်တဲ့သတ္တိကို
ဖြစ်စေတယ်။

“သတ္တိ” ရှိတာဟာ တကယ်တော့ ‘သိ’ ‘တတ်’
တာလားလို့။

ရာဇဂျာနယ်၊ အမှတ် ၂၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၉၁

တစ်နေ့တွင် သင်သည်လည်း

မိမိသည်သာ မိမိအတွက် ကိုးကွယ်အားထားရာ
ဖြစ်သည်။

မိမိသည်သာလျှင် မိမိဘဝအတွက် အရှင်သခင်ဖြစ်
သည်။

ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပါ။

မိမိအစွမ်းကို မိမိယုံပါ။

မိမိကိုယ်ကို မိမိယုံကြည်စိတ်ချပါ။

ဤအဆုံးအမ အဆိုအမိန့်မျိုးကို ကြားဖူးဖတ်ဖူး

ကြသူ အများအပြားရှိပေလိမ့်မယ်။

သို့သော် လူမှုရေးနယ်ပယ်သည် ကွယ်ဝန်းလှသည်။

လူ့ဘဝကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း လျှောက်လှမ်း
၍မရ။ အဖော်လိုသည်။ ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းလိုအပ်
သည်။ သည်တော့ မိမိမှအပ မည်သူ့ကိုအားကိုး
ရမည်နည်း။ မည်သူ့ကို ယုံကြည်အားထားရမည်နည်း။
မိခင်ကိုလား။ သားသမီးကိုလား။ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ
ဆွေမျိုးဥတကာကိုလား။ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း
ကိုလား။ ယုံကြည်စိတ်ချအပ်သူ မည်သူရှိသနည်း။

ယုတ္တိဗေဒအရ ဆင်ခြင်လျှင်ဖြင့်...

မိမိအပြင် ယုံကြည်အားကိုးထိုက်သူ မည်သူမျှမရှိ
ဟူသောအဖြေ ရရှိပေလိမ့်မည်။

မဟော်သဇာဇာတ်တော်တွင် ဘုရားလောင်း
မဟော်သဇာက ဤလောကတွင် လျှို့ဝှက်အပ်သည်။
လျှို့ဝှက်ရမည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မယုံကြည်အပ်ဟု
ပြောခဲ့ကြောင်း မှတ်သားရဖူးသည်။

မြန်မာစကားပုံတွင် ကိုယ်ကကျူးလျှင် ကိုယ့်ဒူးပင်
မယုံနှင့်ဟု သတိပေးထားခဲ့သည်။

“ကိုယ်မချီ အမိသော်လည်း သားတော်ခဲ” ဟူ၍
စကားအစဉ်အလာရှိရာ အရေးကြီးလျှင် မိဘကိုပင်မယုံ
ရကြောင်း ထင်ရှားစေသည်။

“သားသမီးယုံတော့ စုံလုံးကန်း” ဟူသောစကား
လည်းရှိသဖြင့် သားသမီးကိုလည်း ယုံကြည်ရန်မသင့်
တော်ပေ။

ကြိုကြိုက်တုန်း ‘ဂျူး’လူမျိုးတို့၏ ကလေးငယ်ကို
သင်ခန်းစာပေးပုံတင်ပြလိုသည်။

ဂျူးလူမျိုးဖခင်ကြီးသည် သားငယ်လေးကိုခေါ်၍
စားပွဲခုံပေါ်တွင် ရပ်နေစေသည်။

“သားလေး ဖေဖေ့ဆီ ခုန်လိုက်စမ်း” ဟူ၍ လက်
နှစ်ဖက်ကို ဆန့်တန်းပေးသည်။ သားငယ်က မရဲတရဲဖြင့်
လှမ်းခုန်လိုက်သည်။ ဖခင်ကြီးက လှမ်းပြီးဆီးပွေ့လိုက်
သည်။ သားလေးက ဖခင်ရင်ခွင်ထဲ နွေးမနဲဝင်ရောက်
သွားသည်။

နောက်တစ်ကြိမ် သားငယ်ကိုစားပွဲပေါ် တင်လိုက်
ပြန်သည်။

“ဖေဖေ့ဆီ ခုန်လိုက်”

သားငယ်က မကြောက်တော့။ ဖခင်ကြီးထံ လှမ်းခုန်
လိုက်သည်။ ဖခင်က ပွေ့ယူလိုက်သည်။ ပျော်စရာတော့
အကောင်းသား။ သားငယ်က တခစ်ခစ်နှင့်ရယ်မောသည်။

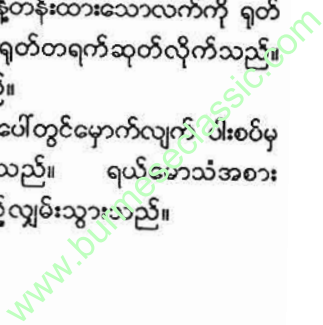
နောက်တစ်ကြိမ်...

“ခုန်လိုက်တော့ဟေ့”

ဖခင်ကြီးက လှမ်းပြောသည်။
သားငယ်လေးသည်ကား နည်းကိုသိသွားလေသည်။
ဖခင်ထံပြုံးပျော်လျက် လှမ်းခုန်တက်လိုက်သည်။

သို့သော် ဖခင်က ဆန့်တန်းထားသောလက်ကို ရုတ်
လိုက်သည်။ နောက်ကို ရုတ်တရက်ဆုတ်လိုက်သည်။
‘မိုင်း’ ခနဲ မြည်သွားသည်။

သားငယ်သည် ကြမ်းပေါ်တွင်မှောက်လျက် ပါးစပ်မှ
သွေးများ ယိုစီးထွက်လာသည်။ ရယ်မောသံအစား
တဟီးဟီးနှင့် ငိုသံများပြည့်လျှမ်းသွားသည်။

သည်တော့မှ... ဖခင်က သားငယ်ကို ပွေ့ချီ၍ ဆေးကြောသုတ်သင်ပေးသည်။ ဆေးထည်ပေးသည်။ ထို့နောက်...

“သား မင်းမြမြမှတ်ထား။ လောကမှာ ဖခင်အရင်းကိုတောင်မှ မင်းမယုံရဘူးဆိုတာ” ဟူ၍ ပြောလိုက်သည်။

ဂျူးလူမျိုးတို့၏သင်ခန်းစာသည် ပြင်းထန်ကောင်း ပြင်းထန်ပေမည်။ ရက်စက်ကောင်း ရက်စက်သည်ဟု ဆင်ခြင်နိုင်သည်။

သို့သော် ဂျူးတို့၏ဘဝကို လေ့လာကြည့်ပါ။

ကိုယ်ပိုင်တိုင်းပြည်ဟူ၍မရှိဘဲ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရပ်တည်ခဲ့ရသော လူမျိုး၊ ကမ္ဘာ့တိုင်းပြည်များတွင် လှည့်လည်စီးပွားရေးရှာနေရသော လူမျိုး၊ နာဇီ ဟစ်တလာက မျိုးပြုန်းမတတ် ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရသော လူမျိုး။

သည်လူမျိုး၏ အသက်ရှင်ရေးသည် ကြံ့ခိုင်မှုပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ၎င်းတို့၏ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်ရန်လည်း အလွန်လိုအပ်သည်။

တစ်ချက်မှား၍ မရသောအခြေအနေတွင်ရောက်နေသည့် ၎င်းတို့၏ဘဝသင်ခန်းစာပေးပုံသည် ကြမ်းတမ်းပေလိမ့်မည်။

“တောတွင်းဥပဒေသ” တစ်ခုဖြစ်သော “အသင့်တော်ဆုံးသူသည်သာ အသက်ရှင်၍ ကျန်ရစ်မည်” ဟူသောဆောင်ပုဒ်သည် ယဉ်ကျေးသောလူ့ဘောင်တွင် ပျောက်ပျက်သွားခြင်းမရှိသေးသည်ကို သတိမူရပေမည်။

သို့သော် အခြားတစ်ဖက်ကကြည့်လျှင် လူသားတို့၏ဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်သည် “အထီးကျန်” “ဘောင်ခတ်ထား” ၍မရနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားစွာမြင်တွေ့နိုင်သည်။

လူမှုဆက်ဆံရေးမရှိလျှင် သာယာဝပြောသော လူ့ဘောင်ကြီး မရှိနိုင်ပါ။

လူ့ဘဝတွင် အမှီအခိုကင်း၍ အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန် မလွယ်ပါ။

“တံတားဦးက ကွမ်းနုဝါ။

ဝန်းမြာက ဆေး။

ကွမ်းသီးတောင်ငူနှင့်

ကိုင်းထုံးဖြူ ပြည်ရှား၊ သာဝါးလို့ထွေး”

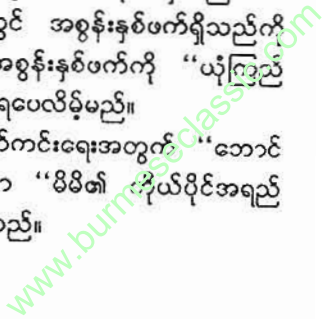
ဟူသော လင်္ကာအရ ကွမ်းတစ်ယာကောင်းကောင်းစားရဖို့ပင် ဒေသအမျိုးမျိုးမှ လူအသီးသီး၏ဆောင်ရွက်ချက်ကို လိုအပ်နေသည်။

နေ့စဉ်စားဝတ်နေရေးအတွက်မူ ဆိုဖွယ်ရာမရှိတော့။

တစ်တိုင်းပြည်နှင့် တစ်တိုင်းပြည်၊ တစ်ရပ်နှင့် တစ်ရပ်၊ တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ ကူးလူးဆက်ဆံမှုသည် လူ့ဘောင်အတွက် လွန်စွာမှပင် အရေးပါလှသည်။

သို့ဖြစ်၍ လူ့ဘဝတွင် အစွန်းနှစ်ဖက်ရှိသည်ကို မြင်တွေ့ရပေမည်။ ၎င်းအစွန်းနှစ်ဖက်ကို “ယုံကြည်သင့်မှု” ဖြင့် ဘောင်ခတ်ရပေလိမ့်မည်။

သည်အစွန်းမှ လွတ်ကင်းရေးအတွက် “ဘောင်ခတ်” သတ်မှတ်နိုင်ရန်မှာ “မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်း” သာလျှင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဘောင်ခတ်သတ်မှတ်နိုင်သော အရည်အသွေးဖြင့်သာ မိမိ၏ ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို ပေါ်လွင်စေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိဘဝဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူးနှင့် လိုရာပန်းတိုင်သို့ သွားနိုင်ရန်အတွက် “ဉာဏ်ပညာ” သည်သာ အဓိကအားထားရာဟူ၍ မြင်တွေ့နိုင်ပေမည်။

မိမိအားကိုးရာ “ပညာဉာဏ်”၊ “ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်သောအရည်အသွေး” စသည်တို့ကို မည်သူထံမှ ရရှိနိုင်အံ့နည်း။

မည်သို့မည်ပုံ ရရှိမည်နည်း။

လေ့လာသင်ကြားခြင်း၊ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်၍ အမှားအမှန်ခွဲခြားသိမြင်ခြင်း စသော မရေမတွက်နိုင်အောင်များပြားသော “ကြိုးပမ်းမှု” ကို နိစ္စဓူဝဆောင်ရွက်အားထုတ်နေရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စိုက်ကော်၍ ချုံပေါ်ရောက်သူတွေ အများအပြားပင်ရှိသည်။ ပင်ကိုအရည်အသွေးဖြင့် တိုးတက်ကြီးပွားသူများလည်း ရှိသည်။ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှ၍ “ဒုက္ခ” ကွေ့ရသူများလည်း ရှိသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် လူ့ဘဝသည် “စိန်ခေါ်မှု” တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဘယ်ခရီးအတွက် ဘယ်ထီးနှင့် တော်မည် ဟူ၍ တစ်သမတ်တည်းမရှိပေ။ “ဘယ်ကွေ့တွင် ဘယ်တက်နှင့်လှော်မည်” ဟု ခန့်မှန်း၍ မရအောင် ခက်ခဲတတ်သည်။ တစ်ရံတစ်ရံ တက်ကျိုးက လက်ထိုးလှော်ကောင်း လှော်ကြရသည်။

ရှေးခေတ်ကာလ အစဉ်အဆက်က သင်ခန်းစာတွေ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီးရှိပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း သင်ခန်းစာအများအပြား ရှိသည်။

နောင်တစ်ခေတ်တွင်လည်း သင်ခန်းစာယူ၍ ကုန်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

သည်တော့ မိမိဘာလုပ်ရမလဲ။

အကြားအမြင် ဗဟုသုတပြည့်စုံဖို့ ကြိုးစားပါ။

နားနှင့်မျက်စိဖွင့်၍ ရှာဖွေပါ။

မိမိလုပ်ဆောင်နိုင်သမျှလုပ်ဆောင်ပြီး သင်ခန်းစာယူပါ။

သို့သော်...

ထိုင်မနေနဲ့၊ တွေဝေမနေနဲ့၊ မိမိကိုယ်ကိုမိမိအားကိုး။

သင်ခန်းစာများကို ဆရာတင်။

တစ်နေ့တွင် သင်သည်လည်း...။

ရာစုကျာနယ်၊ အမှတ် ၃၊ မတ်၊ ၁၉၉၂

ဒေါက်တာခင်မောင်ညို

ပြောဆိုမှုများကို အကဲဖြတ်ရန် လူငယ်များသို့
ရည်ရွယ်သည့် အတွေးအခေါ်စာစုများ

- လောကကြီးရဲ့ အခြေခံဟာ နာခံမှုကစတယ်။
(ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်ကိုး)
- မှတ်သားခြင်းပြုလုပ်ပြီးမှ ဆင်ခြင်ခြင်း၊ စဉ်းစားခြင်း၊
ပြုလုပ်နိုင်တာဖြစ်တယ်။
(စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း အလေ့အထ)
- ဇာတိဆိုတာ ချစ်စရာပါဗျာ။
(မပိုမိုချိုသာသည့်စကား)

အငယ်ဆုံးနှင့်
အထက်မြက်ဆုံး
ဒေါက်တာခင်မောင်ညို

www.burmeseclassic.com

ကမာရွတ်
1 AUG 20 04